

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ **Αρ. Φύλλου 191**

28 Φεβρουαρίου 2001

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘΜ. 154/ΙΙ/2000 (1)

Αίτηση από 10.1.2000 του εμπόρου Δημητρίου Πόθα για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 4 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, κατά της εταιρείας ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΧΑΡΤΟΠΟΙΪΑ Α.Ε., την οποία καταγγέλλει για παράβαση του άρθρου 2α του ως άνω νόμου

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε την 5η Ιουλίου 2000, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10 π.μ., στην αίθουσα 611 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Δημήτρης Τζουγανάτος.

Μέλη: Χαρίλαος Χάρακας,

Λεωνίδας Νικολούζος,

Αντώνιος Μέγγουλης, κωλυομένου του τακτικού Κωνσταντίνου Ηλιόπουλου,

Γεώργιος Τριανταφυλλάκης, κωλυομένης της τακτικής Μελίνας Μουζουράκη,

Χαρίσιος Ταγαράς και
Ιωάννης Κατσουλάκος.
Γραμματέας: Αικατερίνη Τριβέλη, κωλυομένης της Αλεξάνδρας-Μαρίας Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά ή/και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν παρευρέθησαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της Συνεδρίασης ήταν η από 10.1.2000 αίτηση του εμπόρου Δημητρίου Πόθα για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 4 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, κατά της εταιρείας ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΧΑΡΤΟΠΟΙΪΑ Α.Ε., την οποία καταγγέλλει για παράβαση του άρθρου 2α του ως άνω νόμου.

Η συνεδρίαση αυτή αποτελεί επανάληψη της από 24.4.2000 συνεδρίασης της Επιτροπής, λόγω αντικατάστασης του Προέδρου της.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν ο αιτών δια του πληρεξουσίου δικηγόρου του, Χαράλαμπου Καλαφάτη και η καθής δια του πληρεξουσίου δικηγόρου της, Επαμεινώνδα Σαρρή.

Στην αρχή της συνεδρίασης το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια, Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε τη γραπτή εισήγηση της Γραμματείας για την υπόθεση και πρότεινε τη μη αποδοχή της κρινόμενης αίτησης, δεδομένου ότι δεν πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις λήψης ασφαλιστικών μέτρων. Στην συνέχεια το λόγο έλαβαν οι πληρεξούσιοι δικηγόροι του αιτούντος και της καθής, οι οποίοι ανέπτυξαν τις θέσεις των ενδιαφερομένων μερών, έδωσαν πληροφορίες, εξηγήσεις και διευκρινίσεις σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής αναφερόμενοι και στα πρακτικά που τηρήθηκαν κατά τη συζήτηση της υποθέσεως στη συνεδρίαση της 24.4.2000 της Ολομέλειας της Επιτροπής Ανταγωνισμού και τα υπομνήματα που υπέβαλαν την 3.5.2000, και ο μεν πρώτος ζήτησε από την Επιτροπή την αποδοχή της κρινόμενης αίτησης ο δε δεύτερος την απόρριψη αυτής. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής έδωσε προθεσμία στα ενδιαφερόμενα μέρη μέχρι τις 11.7.2000 να προσκομίσουν τυχόν συμπληρωματικά υπομνήματα.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού (Ε.Α.) συνήλθε σε διάσκεψη την 19η Ιουλίου 2000, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10 π.μ., στην ίδια ως άνω αίθουσα 611, κατά την οποία, αφού έλαβε υπ' όψη τα στοιχεία του σχετικού φακέλου, την εισήγηση της Γραμματείας, τους ισχυρισμούς, τις απόψεις και τις εξηγήσεις των ενδιαφερομένων εταιρειών, την ενώπιον της Επιτροπής διεξαχθείσα διαδικασία και τα υπομνήματα που τα μέρη προσκόμισαν,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

Ο αιτών ήταν εκ των πωλητών προϊόντων χάρτου της καθής στη νήσο Σάμο.

Άρχισε να ασκεί την εν λόγω δραστηριότητα από τα τέλη της δεκαετίας του '80, για κάθε δε χρόνο συνεργασίας υπογραφόταν ειδική συμφωνία που προέβλεπε τις αμοιβές του αιτούντος και τις εν γένει υποχρεώσεις του, μεταξύ των οποίων και η υποχρέωση να μη διακινεί προϊόντα ανταγωνιστικών εταιρειών.

Πέραν των προϊόντων χάρτου της καθής, ο αιτών εμπορευόταν (και εμπορεύεται) και άλλα είδη, λχ. είδη διατροφής και είδη ατομικής υγειινής/καλλωπισμού.

Τον Ιούλιο του 1999 η καθής γνωστοποίησε στον αιτούντα ότι δεν επιθυμούσε να συνεχίσει τη συνεργασία τους κατά το έτος 2000.

Μετά την αποστολή εξωδίκου στην καθής στις 18.10.1999, ο αιτών ζήτησε με αίτηση της 10.1.2000 προς την Επιτροπή Ανταγωνισμού τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, ειδικότερα να υποχρεωθεί η καθής να συνεχίσει να του παραδίδει σύμφωνα με τις παραγγελίες του τα προϊόντα χάρτου που εμπορεύεται και να της επιβληθεί συγκεκριμένη χρηματική ποινή σε περίπτωση μη συμμορφώσεώς της.

Η αίτηση θεμελιώνεται στο άρθρο 9 παρ. 4 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, που αναγνωρίζει στην Επιτροπή Ανταγωνισμού αρμοδιότητα λήψεως ασφαλιστικών μέτρων, όταν πιθανολογείται παράβαση των άρθρων 1, 2 ή 2α του νόμου και εφόσον συντρέχει επείγουσα περίπτωση προς αποτροπή άμεσα επικειμένου κινδύνου ανεπανόρθωτης βλάβης στον αιτούντα ή στο δημόσιο συμφέρον. Η κατά τον αιτούντα δε πιθαναλόγηση της παράβασης εντοπίζεται στο άρθρο 2α, το οποίο απαγορεύει την καταχρηστική εκμετάλλευση σχέσης οικονομικής εξάρτησης, προβλέποντας ειδικότερα ότι η καταχρηστική αυτή εκμετάλλευση μπορεί να συνίσταται ιδίως σε "αιφνίδια και αδικαιολόγητη διακοπή μακροχρόνιων εμπορικών σχέσεων".

Η καθής αναφέρει ως λόγο μη ανανεώσεως της συνεργασίας με τον αιτούντα για το έτος 2000 τη συνεχή πτώση των πωλήσεων κατά τα έτη 1998 και 1999 και την παραβίαση των συμφωνηθέντων ως προς τις πληρωμές. Ο αιτών αντικρούει τους εν λόγω ισχυρισμούς της καθής ως μη αληθείς.

Ο αιτών δεν ζήτησε την εξέταση μάρτυρος, ενώ ούτε από τα δικόγραφα που κατέθεσε ούτε από τα διαμειφθέντα κατά τη προφορική διαδικασία προκύπτουν στοιχεία επιτρέποντα να πιθανολογηθεί η ύπαρξη "σχέσης οικονομικής εξάρτησης" και η έλλειψη "ισοδύναμων εναλλακτικών λύσεων" κατά την έννοια του άρθρου 2α. Ειδικότερα δεν κατέστη δυνατό να πιθανολογηθεί ότι ο κύκλος εργασιών που ο αιτών πραγματοποιούσε με τα προϊόντα χάρτου της καθής αποτελούσε τόσο υψηλό ποσοστό του συνολικού κύκλου εργασιών του, ώστε να τον χαρακτηρίζει ως "οικονομικώς εξαρτώμενο" από την καθής κατά την έννοια της προαναφερθείσας διάταξης. Επιπλέον, από την κατάθεση του μάρτυρος της καθής απεδείχθη, συνομολογήθηκε δε και από τον αιτούντα, ότι, μετά τη λήξη της συνεργασίας του με την καθής, ο αιτών επέτυχε να ανεύρει προς αντιπροσώπευση άλλη εταιρεία προϊόντων χάρτου, την Ευρωχαρτική, πράγμα που ούτως ή άλλως θα μπορούσε να κάνει λόγω του μεγάλου αριθμού των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην εν λόγω αγορά και του ισχυρού ανταγωνισμού που την χαρακτηρίζει. Περαιτέρω τίποτε δεν εμπόδιζε την δραστηριοποίηση του αιτούντος στην εμπορία και άλλων προϊόντων (πέραν δηλ. εκείνων που ήδη εμπορευόταν), έτσι ώστε να εξαρτάται σε μικρότερο ακόμη βαθμό από τα προϊόντα της καθής, αφού η μόνη δέσμευση που του είχε επιβάλει η καθής είναι να μην εμπορεύεται ανταγωνιστικά προϊόντα χάρτου, ενώ μια τέτοια επέκταση της δραστηριότητας διευκολυνόταν και από την ύπαρξη διαμορφωμένου δικτύου πελατών για ποικίλα προϊόντα. Την ίδια δε ευχέρεια είχε βεβαίως ο αιτών και μετά τη λήξη της εμπορικής συνεργασίας του με την καθής και συνεχίζει να έχει και σήμερα.

Εξ άλλου, και αν ακόμη υποτεθεί ότι υπήρχε σχέση οικονομικής εξάρτησης και έλλειψη ισοδύναμων εναλλακτικών λύσεων, ούτε τα δικόγραφα των διαδίκων ούτε η προφορική διαδικασία επιτρέπουν να πιθανολογηθεί επαρκώς η "καταχρηστική" εκμετάλλευση της σχέσης οι-

κονομικής εξάρτησης, ειδικότερα δε ο "αιφνίδιος και αδικαιολόγητος" χαρακτήρας της διακοπής των, μακροχρόνιων πράγματι, εμπορικών σχέσεων του αιτούντος με την καθής. Επισημαίνεται ότι δεν επρόκειτο για καταγγελία συμβάσεως, αλλά για μη ανανέωσή της (έστω και αν μέχρι τότε η σύμβαση ανανεωνόταν ετησίως επί πολλά χρόνια), σύμφωνα δε με τον μάρτυρα της καθής ο αιτών είχε επανειλημμένα προειδοποιηθεί για το ενδεχόμενο αυτό. Περαιτέρω η βασιμότητα των ισχυρισμών της αιτούσας περί μη ικανοποιητικής προωθήσεως των προϊόντων της από μέρους του αιτούντος τα τελευταία χρόνια και περί καθυστερήσεών του στις πληρωμές πιθανολογείται από την αύξηση των πωλήσεων που φαίνεται να πέτυχε ο νέος αντιπρόσωπος και από την έκδοση τιμολογίων για τόκους υπερημερίας σε βάρος του αιτούντος το 1999, αντίστοιχα..

Επειδή εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι δεν πιθανολογείται παράβαση του άρθρου 2α ή άλλης διάταξης του Ν. 703/77, η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων θα πρέπει να απορριφθεί, χωρίς να εξετασθούν και οι ειδικότερες προϋποθέσεις λήψεως των μέτρων αυτών, που το άρθρο 9 παρ. 4 ν.703/77 θεσπίζει.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 10.1.2000 αίτηση του εμπόρου Δημητρίου Πόθα για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων κατά της εταιρείας ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΧΑΡΤΟΠΟΙΪΑ Α.Ε..

Η παρούσα απόφαση εκδόθηκε την 2α Αυγούστου 2000.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος	Η Γραμματέας
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΖΟΥΓΑΝΑΤΟΣ	ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΤΡΙΒΕΛΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘΜ. 160/ΙΙ/2000 (2)

Προληπτικός έλεγχος της γνωστοποιηθείσας, βάσει του άρθρου 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωσης επιχειρήσεων, η οποία θα πραγματοποιηθεί με την εξαγορά του 60% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ΕΤΕΠ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ από την εταιρεία ΑΕΓΕΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ, ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε την 13η Ιουλίου 2000, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10 π.μ., στην αίθουσα 611 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Δημήτρης Τζουγανάτος.

Μέλη: Λεωνίδας Νικολούζος,

Παναγιώτης Μαντζουράνης, κωλυομένου του τακτικού, Χαριλάου Χάρακα,

Αντώνιος Μέγγουλης, κωλυομένου του τακτικού Κωνσταντίνου Ηλιόπουλου και

Μελίνα Μουζουράκη.

Γραμματέας: Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά ή/και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν παρευρέθησαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της Συνεδρίασης ήταν ο προληπτικός έλεγχος της από 8.3.2000 γνωστοποιηθείσας, σύμφωνα με το άρθρο 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωσης επιχειρήσεων, η οποία θα πραγματοποιηθεί με την εξαγορά του 60% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ΕΤΕΠ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ από την εταιρεία ΑΕΓΕΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ, ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.

Στην συνεδρίαση παρέστησαν οι ανωτέρω εταιρείες δια των νομίμων εκπροσώπων τους, Φωτεινής Σάχνικα δικηγόρου και Παντελή Σκαρμούτσου, οικονομικού διευθυντή της εξαγοράζουσας εταιρείας.

Στην αρχή της συνεδρίασης, το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια, Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε την γραπτή εισήγηση της Υπηρεσίας για την υπόθεση, ανέφερε ότι η εξαγοράζουσα δήλωσε προφορικά ότι θα ασκεί τη διοίκηση και διαχείριση της εξαγοραζομένης και πρότεινε την μη απαγόρευση της κρινόμενης συγκέντρωσης, δεδομένου ότι δεν αναμένεται να έχει ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού στις επιμέρους σχετικές αγορές τις οποίες αφορά. Στην συνέχεια, το λόγο έλαβαν οι ανωτέρω εκπρόσωποι των παρισταμένων μερών, οι οποίοι ανέπτυξαν τις απόψεις αυτών, απάντησαν σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής και ζήτησαν την έγκριση της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης, δεσμευόμενοι να προσκομίσουν μέχρι τις 17.7.2000 τροποποίηση της από 28.2.2000 σύμβασης πώλησης μετοχών, στην οποία θα αναφέρεται ρητά ότι η εξαγοράζουσα έχοντας αποκτήσει το 60% του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της δεύτερης των ανωτέρω εταιρειών, θα ασκεί τη διοίκηση και διαχείριση αυτής.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε διάσκεψη στις 17 Ιουλίου 2000, ημέρα Δευτέρα και ώρα 6 μ.μ. στην ανωτέρω αίθουσα 611, κατά την οποία, αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλου, την Εισήγηση της Γραμματείας, τις απόψεις που διετύπωσαν, εγγράφως και προφορικώς, τα ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς και την από 17.7.2000 υποβληθείσα τροποποίηση της αρχικής σύμβασης πώλησης μετοχών,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

1. Την 8.3.2000 οι εταιρείες ΑΕΓΕΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ, ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (εφεξής ΑΕΓΕΚ) και ΕΤΕΠ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (εφεξής ΕΤΕΠ) υπέβαλαν, από κοινού, προς την Επιτροπή Ανταγωνισμού, έγγραφο (αρ. πρωτ. 565), σύμφωνα με το άρθρο 4β του Ν. 703/77 όπως ισχύει, με το οποίο γνωστοποίησαν την εξαγορά του 60% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ΕΤΕΠ από την εταιρεία ΑΕΓΕΚ.

Συγκεκριμένα, στις 28.2.2000 υπεγράφη σύμβαση πώλησης μετοχών, μεταξύ αφενός της εταιρείας ΑΕΓΕΚ (αγοράστρια) και αφετέρου του Νικολάου Χιώνη, επιχειρηματία (πωλητή), σύμφωνα με την οποία ο πωλητής συμφωνεί να πωλήσει και να μεταβιβάσει στον αγοραστή κατά δικαίωμα πλήρους και αποκλειστικής κυριότητας, νομής και κατοχής και η αγοράστρια εταιρεία να αγοράσει και να αποκτήσει τετρακόσιες εβδομήντα μια χιλιάδες διακόσιες εβδομήντα τέσσερις (471.274) κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές της ΕΤΕΠ, που αποτελούν το εξήντα τοις εκατό (60%) του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της ΕΤΕΠ, αντί του τιμήματος που αναφέρεται στο άρθρο 4 της σύμβασης.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 της σύμβασης, η εν λόγω συναλλαγή έπρεπε να γνωστοποιηθεί στην Επιτροπή Ανταγωνισμού και η πραγματοποίησή της να τελεί υπό την αναβλητική αίρεση, ότι θα εκδοθεί θετική απόφαση από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, καθώς και από άλλα προβλεπόμενα από το νόμο όργανα και δεν θα υφίσταται κώλυμα για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης αυτής από την ισχύουσα νομοθεσία.

Με την πλήρωση της ως άνω αίρεσης, η ΑΕΓΕΚ, έχοντας αποκτήσει το 60% του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της ΕΤΕΠ, θα ασκεί την διοίκηση και διαχείριση της αγορασθείσας εταιρείας. Η νέα διοίκηση της ΕΤΕΠ θα καθορισθεί, αμέσως μετά την ολοκλήρωση της μεταβίβασης των μετοχών, με τον διορισμό, εκ μέρους της ΑΕΓΕΚ, εκπροσώπων της τελευταίας, στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΤΕΠ (βλ. την από 14.7.2000 τροποποίηση σύμβασης πώλησης μετοχών).

2. Η εταιρεία ΑΕΓΕΚ αποτελεί Ανώνυμη Εταιρεία γενικών κατασκευών, εδρεύει στο Χολαργό Αττικής και σκοπό έχει την ανάληψη και εκτέλεση πάσης φύσεως τεχνικών έργων, δημοσίων και ιδιωτικών και την ανάληψη και εκτέλεση κάθε είδους τεχνικών έργων στο εσωτερικό ή το εξωτερικό, για τα οποία απαιτείται ή όχι ειδικό πτυχίο εργολήπτη δημοσίων έργων οποιασδήποτε κατηγορίας και έργων.

Η εξαγοράζουσα, είναι εταιρεία εισηγμένη από δεκαετίας στο χρηματιστήριο και κατέχει πτυχίο Η΄τάξεως, η οποία είναι γενική τάξη.

Το μετοχικό κεφάλαιο της ΑΕΓΕΚ ΑΕ ανέρχεται σε 24.921.000.000 δρχ., διαιρείται σε 38.340.000 κοινές μετά ψήφου μετοχές ονομαστικής αξίας 600 δρχ. η κάθε μια και 3.195.000 προνομιούχες άνευ ψήφου μετοχές ονομαστικής αξίας 600 δρχ. η κάθε μια.

Οι μέτοχοι, κάτοχοι των κοινών μετοχών της εταιρείας την 22.6.1999, είναι οι εξής: Σπύρος Παπαγεωργίου και μέλη της οικογένειάς του, που συγκεντρώνουν ποσοστό 26,72%, Ιωάννης Τριανταφύλλου και μέλη της οικογένειάς του με ποσοστό 23,4% και λοιποί επενδυτές με ποσοστά όχι μεγαλύτερα από 2%.

Οι μέτοχοι, κάτοχοι των προνομιούχων μετοχών είναι η εταιρεία BENSODE LTD με 20,19%, η οικογένεια Παπαγεωργίου με 3,73%, η οικογένεια Τριανταφύλλου με 2,84% και λοιποί επενδυτές με πολύ μικρά ποσοστά.

Οι εταιρείες του ομίλου ΑΕΓΕΚ δραστηριοποιούνται στις ξυλουργικές κατασκευές, στον τομέα της ενέργειας, των επενδύσεων σε έργα ειδικού ενδιαφέροντος και της αξιοποίησης ακινήτων και είναι οι ακόλουθες: ΕΚΤΕΡ ΑΕ, ΔΙΡΚΗ ΑΕ, AEGEK ROM CONSTRUCT SRL, ΕΝΕΤ, ΕΔΑΦΟΣΤΑΤΙΚΗ, ΑΕΓΕΚ ΕΝΕΡΓΕΙΑ, EKTER CONSTRUCT, ΕΚΤΕΡ ΑΙΟΛΙΚΗ, ΠΕΙΡΑΙΩΣ PRODEFIN HOLDING AE και ΑΣΤΑΚΟΣ ΤΕΡΜΙΝΑΛ ΑΕ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της εταιρείας, ο κύκλος εργασιών του ομίλου της ΑΕΓΕΚ στην εθνική αγορά, κατά το έτος 1999 ανήλθε σε 32.403 εκατ. δρχ., ποσό που αντιστοιχεί σε 99.472.180 ΕΥΡΩ, από τα οποία τα 19.040 εκατ. δρχ. προέρχονταν από έργα στα οποία συμμετείχαν από μόνες τους οι εταιρείες του ομίλου, ενώ τα λοιπά 13.363 εκατ. δρχ. προέρχονταν από συμμετοχές σε κοινοπραξίες.

Ο δε κύκλος εργασιών της εταιρείας ΑΕΓΕΚ κατά το 1999, ανήλθε σε 28.019 εκατ. δρχ., ποσό που αντιστοιχεί σε 86.013.110 ΕΥΡΩ, από τα οποία τα 15.906 εκατ. δρχ. προέρχονταν από έργα της ίδιας της εταιρείας, ενώ τα 12.112 εκατ. δρχ. προέρχονταν από συμμετοχές σε κοινοπραξίες.

3. Η εξαγοραζόμενη εταιρεία ΕΤΕΠ είναι τεχνική Ανώνυμη Εταιρεία, η οποία σκοπό έχει την ανάληψη και εκτέλεση πάσης φύσεως τεχνικών έργων του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα, τόσο στην ημεδαπή όσο και στην αλλοδαπή, καθώς και την τεχνική και οικονομική μελέτη αυτών. Επιπλέον, στο σκοπό της συμπεριλαμβάνεται και η ανάληψη και εκτέλεση κάθε είδους ηλεκτρομηχανολογικών και λοιπών έργων εγκαταστάσεων μεταφοράς και επεξεργασίας πετρελαίου, υδροηλεκτρικών έργων, θερμοηλεκτρικών και γενικώς πάσης φύσεως έργων εξηλεκτρισμού, καθώς και οι τεχνοοικονομικές μελέτες τους. Η εξαγοραζόμενη κατέχει πτυχίο Η΄τάξεως.

Οι μέτοχοι της εταιρείας ΕΤΕΠ ΑΕ στις 20.4.2000 είναι οι: Νικόλαος Χιώνης με ποσοστό 66%, η εταιρεία ETEPINT με ποσοστό 9,5%, η εταιρεία HELTYRE με ποσοστό 9,3%, η εταιρεία ΑΦΟΙ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ με ποσοστό 5% και μέλη των οικογενειών Χιώνη και Αρφάνη με μικρά ποσοστά.

Στον όμιλο της ΕΤΕΠ ανήκουν οι ακόλουθες εταιρείες: ΠΟΡΤΟ ΡΙΟ, ΕΛΕΤΕ ΑΕ, ΜΕΤΕΞ ΑΕ, ΕΛΑΦΟΝΗΣΟΣ, ΑΛΦΙΝ, ΦΕΙΘ ΑΕ, ΜΕΤΩΝ ΑΕ, ΜΕΤΩΝ ΤΡΑΒΕΛ ΕΠΕ, ΕΔΕ ΑΕ και ΕΤΕΠΑΛ ΑΕ.

Οι εταιρείες ΗΒΕ ΑΕ, ΗΡΑ ΑΕ, ΕΡΑΝΙΣ ΑΕ και ΥΨΟΣ ΑΕ, στις οποίες είχε συμμετοχή η ΕΤΕΠ ΑΕ, βρίσκονται υπό εκκαθάριση, ενώ οι δραστηριότητες τους ενσωματώθηκαν σ' αυτές άλλων εταιρειών του ομίλου.

Επίσης, η εταιρεία ΕΤΕΠ συμμετέχει και στις ακόλουθες εταιρείες:

- ΕΛΠΕΤ ΑΕ, εταιρεία κατασκευής και λειτουργίας αγωγού πετρελαιοειδών με ποσοστό συμμετοχής 30%, η οποία έχει αναλάβει την κατασκευή του πετρελαιοαγωγού Σκοπίων-Θεσσαλονίκης,
- ΜΕΔΑ ΑΕ, με αντικείμενο σιδηρές κατασκευές και ποσοστό συμμετοχής 25%, η οποία βρίσκεται υπό εκκαθάριση,
- ΕΛΠΕΤ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ, με ποσοστό συμμετοχής 37% και ALGRE AE με αντικείμενο την εμπορία και λειτουργία αγωγού πετρελαιοειδών και ποσοστό συμμετοχής 20%.

Ο συνολικός κύκλος εργασιών του ομίλου ΕΤΕΠ για το έτος 1999 ανήλθε σε 18.551.699.241 δρχ. ποσό που αντιστοιχεί σε 56.949.502 ΕΥΡΩ, εκ των οποίων τα 10.421 εκατ. προέρχονταν από έργα στα οποία συμμετείχαν μόνες τους οι εταιρείες του ομίλου και τα 8.130 εκατ. προέρχονταν από συμμετοχές σε κοινοπραξίες.

Ο δε κύκλος εργασιών της εταιρείας ΕΤΕΠ για το 1999, ανήλθε σε 8.087 εκατ. δρχ. ποσό που αντιστοιχεί σε 24.826.830 ΕΥΡΩ, από τα οποία τα 6.070 εκατ. δρχ. προέρχονταν από έργα της ίδιας της εταιρείας και τα 2.016 εκατ. δρχ. προέρχονταν από συμμετοχές σε κοινοπραξίες.

4. Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, της τιμής τους και της σκοπούμενης χρήσης τους.

Και οι δύο συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στον κατασκευαστικό κλάδο και ειδικότερα κύριο αντικείμενό τους αποτελεί η ανάληψη και εκτέλεση πάσης φύσεως ιδιωτικών (κυρίως οικοδομικών) και δημοσίων έργων (υποδομής), ενώ συμπληρωματικά δραστηριοποιούνται μέσω των θυγατρικών τους, στον βιομηχανικό τομέα - ξυλουργικές κατασκευές, παραγωγή προφίλ αλουμινίου, στον ξενοδοχειακό - τουριστικό τομέα και στον τομέα της ενέργειας.

Ειδικότερα η υπό κρίση συγκέντρωση αφορά στις παρακάτω σχετικές αγορές:

α) στην αγορά κατασκευών που διακρίνεται σε δύο επιμέρους κατηγορίες έργων:

• στα ιδιωτικά έργα, στα οποία περιλαμβάνονται ιδιωτικές κατοικίες, ξενοδοχεία βιομηχανικές μονάδες κλπ.

• στα δημόσια έργα, στα οποία περιλαμβάνονται αυτά των οποίων αναθέτουσα αρχή είναι διάφοροι φορείς του δημοσίου και των οποίων έργων η ανάθεση, επίβλεψη, κατασκευή και συντήρηση διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας περί δημοσίων έργων. Η ζήτηση δε αφορά κυρίως στην ικανοποίηση των αναγκών σε έργα υποδομής όπως αεροδρόμια, λιμάνια, έργα οδοποιΐας, άρδευσης, αποχέτευσης, ενεργειακά, τηλεπικοινωνιακά κλπ.

Προκειμένου μια τεχνική εταιρεία να αναλάβει την εκτέλεση ενός δημόσιου έργου θα πρέπει να πληροί ορισμένες προϋποθέσεις, οι οποίες αφορούν στη νομική της μορφή, στο ύψος των ιδίων κεφαλαίων και ιδιαίτερα στην τάξη (πτυχίο εργοληπτικής ικανότητας), ανάλογα με το ύψος του προϋπολογισμού του δημοπρατούμενου έργου. Συγκεκριμένα, μια ημεδαπή εργοληπτική εταιρεία, ανάλογα με τις προϋποθέσεις που συγκεντρώνει (ίδια κεφάλαια, πάγια, εμπειρία κλπ) και τη νομική της μορφή, εγγράφεται, κατόπιν αιτήσεώς της, στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (ΜΕΕΠ), σκοπός του οποίου είναι η παρακολούθηση της τεχνικής και οικονομικής της ικανότητας, για μια ή περισσότερες κατηγορίες έργων και σε μια τάξη για κάθε κατηγορία. Η κατάταξη αυτή ισχύει για μια τριετία, μετά την οποία γίνεται επαναξιολόγηση.

Οι κατηγορίες έργων στις οποίες μπορεί να εγγραφεί μια κατασκευαστική εταιρεία είναι: α) Οδοποιίας, β) Οικοδομικά, γ) Υδραυλικά, δ) Λιμενικά, ε) Ηλεκτρομηχανολογικά και στ) Βιομηχανικά - Ενεργειακά.

Οι τάξεις από τις οποίες καθορίζονται και οι δυνατότητες συμμετοχής των τεχνικών εταιρειών στους διαγωνισμούς για την ανάθεση δημοσίων έργων, είναι επτά (7) και διαβαθμίζονται από το Α΄ έως το Ζ΄ για κάθε κατηγορία έργων και ακολουθεί η Η΄ τάξη, που είναι γενική.

Ο ανταγωνισμός στον κατασκευαστικό χώρο του δημοσίου τομέα υφίσταται κυρίως μεταξύ εργοληπτικών επιχειρήσεων της αυτής τάξης ή/και της αμέσως επόμενης ή προηγούμενης.

Την κατασκευή δημοσίων έργων δύνανται να αναλαμβάνουν και τεχνικές εταιρείες των κρατών μελών της Ε.Ε. αλλά και τρίτων χωρών.

Βάσει, των ανωτέρω, εκτιμάται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση αναμένεται να επηρεάσει τις δύο μεγάλες κατηγορίες στις οποίες διακρίνεται η κατασκευαστική δραστηριότητα στη χώρα μας, δηλαδή την κατασκευή Δημοσίων Έργων και την κατασκευή Ιδιωτικών Έργων, που αποτελούν δύο διακριτές σχετικές αγορές.

Η διάκριση όμως των κατασκευαστικών εταιρειών που κατασκευάζουν έργα που ανήκουν αποκλειστικά στη μία ή στην άλλη σχετική αγορά δεν είναι δυνατή, δεδομένου ότι οι μεγάλες επιχειρήσεις του κλάδου (ΑΕ και ΑΠΕ) δραστηριοποιούνται και στις δύο προαναφερθείσες αγορές, οι δε μικρές επιχειρήσεις ασχολούνται κυρίως με την κατασκευή ιδιωτικών έργων.

β) Την αγορά ξυλουργικών κατασκευών.

γ) Την αγορά προφίλ αλουμινίου

δ) Την αγορά εκμετάλλευσης ξενοδοχειακών - τουριστικών έργων.

ε) Την αγορά ενέργειας

Σε ότι αφορά τις παραπάνω αγορές, υπό στοιχεία β) έως ε), η λεπτομερής εξέτασή τους στην παρούσα υπόθεση παρέλκει, λόγω του σχετικά μικρού κύκλου εργασιών των σχετικών με την παρούσα συγκέντρωση εταιρειών, σε αυτές.

5. Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού. Οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται σε ολόκληρη την Ελλάδα και ως εκ τούτου ως σχετική γεωγραφική αγορά στην υπό κρίση συγκέντρωση, θεωρείται το σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας.

6. Σύμφωνα με τα υπάρχοντα στοιχεία, το έτος 1998, στο ΜΕΕΠ ήταν εγγεγραμμένες 455 επιχειρήσεις, από τις οποίες 40 είναι Η΄ τάξης, 118 Ζ΄ τάξης, 89 ΣΤ΄ τάξης και 208 Ε΄ τάξης. Στην εν γένει αγορά των κατασκευών δραστηριοποιούνται επίσης 10.000 περίπου προσωπικές εταιρείες ή ατομικές επιχειρήσεις, ενώ δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για τον αριθμό των επιχειρήσεων, που ασχολούνται αποκλειστικά με την ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα.

Οι 40 μεγάλες κατασκευαστικές εταιρείες που είναι κάτοχοι πτυχίου Η΄ τάξης, κατέχουν περίπου το 10% της συνολικής αγοράς, ενώ οι 118 εταιρείες με πτυχίο Ζ΄ τάξης καλύπτουν το 18% της συνολικής αγοράς.

Στη χώρα μας δραστηριοποιούνται, επίσης, αρκετές πολυεθνικές κατασκευαστικές εταιρείες (HOCHTIEF, GROUP GTM, HYUNDAI ENGINEERING, κλπ) που συμμετέχουν σε δημόσια έργα και η παρουσία τους οξύνει περισσότερο τον ανταγωνισμό στον ήδη κατακερματισμένο ελληνικό κατασκευαστικό τομέα.

Σύμφωνα δε με τα στοιχεία του Πανελλήνιου Συνδέσμου Ανώνυμων Τεχνικών Εταιρειών & ΕΠΕ στις τεχνικές εταιρείες Η΄τάξης, το 1998, την πρώτη θέση κατείχε η εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ με μερίδιο αγοράς 8,89%, την δεύτερη θέση η ΑΕΓΕΚ με 6,03%, η εταιρεία ΜΗΧΑΝΙΚΗ την τρίτη θέση, με 6,04%, η ΕΤΕΠ την τριακοστή έκτη θέση με μερίδιο 0,46%, ενώ στην τελευταία θέση βρίσκεται η εταιρεία ΕΡΓΟΜΗΧΑΝΙΚΗ.

Με βάση δε τον κύκλο εργασιών των μεγαλύτερων ελληνικών κατασκευαστικών εταιρειών ανεξαρτήτως πτυχίου, και σύμφωνα με τα στοιχεία της γνωστοποιούσας εταιρείας, η ΑΕΓΕΚ το 1999 είχε μερίδιο αγοράς 3,06%, η δε ΕΤΕΠ το ίδιο έτος είχε μερίδιο αγοράς 0,8%.

7. Στις σχετικές αγορές, κατά τα τελευταία χρόνια παρατηρείται στη χώρα μας αύξηση της κατασκευαστικής δραστηριότητας τόσο στα ιδιωτικά όσο και στα δημόσια έργα. Ο κύριος λόγος της ανάκαμψης είναι, σε σχέση με τα ιδιωτικά έργα, η βελτίωση των σημαντικότερων οικονομικών δεικτών (πληθωρισμός, επιτόκια) ενώ σε σχέση με τα δημόσια έργα, η κατασκευή μεγάλων έργων υποδομής στα πλαίσια των προσπαθειών σύγκλισης της χώρας μας με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η αύξηση αυτή αναμένεται, όχι μόνο να συνεχιστεί, αλλά και να ενταθεί ακόμη περισσότερο, αφενός λόγω των κοινοτικών κονδυλίων των Β΄ και Γ΄ Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης, που διατίθενται εκτός των άλλων και για τη χρηματοδότηση μεγάλων έργων και αφετέρου των έργων που εντάσσονται στο πλαίσιο ανάληψης από τη χώρα μας της Ολυμπιάδας του 2004.

Τέλος, οι πρόσφατες εξελίξεις στην περιοχή της Βαλ-

κανικής και οι ανάγκες σε έργα υποδομής και σε ιδιωτικές κατασκευές στις περιοχές αυτές, σηματοδοτούν διεύρυνση της δραστηριότητας για τις κατασκευαστικές ευρωπαϊκές εταιρείες, γεγονός το οποίο μπορούν να εκμεταλλευθούν και οι ελληνικές εταιρείες, ως εγγύτερα ευρισκόμενες και διαθέτοντας την απαιτούμενη εμπειρία και υποδομή.

Στο πλαίσιο αυτό, μέσω συγχωνεύσεων και εξαγορών, δημιουργούνται στη χώρα μας σχετικά μεγάλοι κατασκευαστικοί όμιλοι, ενώ παράλληλα ο τραπεζικός τομέας αρχίζει να συμμετέχει σε κοινές επιχειρήσεις με κατασκευαστικές εταιρείες, με σκοπό τη χρηματοδότηση μεγάλων έργων, ώστε οι τελευταίες να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις αυξημένες απαιτήσεις συγχρηματοδότησης και κατασκευής των έργων αυτών, καθώς επίσης και των έργων στις βαλκανικές χώρες.

8. Σύμφωνα με το άρθρο 4, παρ. 2 εδαφ. β΄ του Ν. 703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μια επιχείρηση αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσοτέρων άλλων επιχειρήσεων.

Η απόκτηση του 60% του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΤΕΠ ΑΕ από την ΑΕΓΕΚ αποτελεί συγκέντρωση κατά την έννοια της ως άνω διάταξης.

Η υπό κρίση συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4β παρ. 1 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, δεδομένου ότι πληρούται η δεύτερη εκ των δύο προϋποθέσεων που ορίζει ο νόμος και συγκεκριμένα αυτή του κύκλου εργασιών, σύμφωνα με την οποία, ο συνολικός κύκλος εργασιών των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση εταιρειών στην εθνική αγορά, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ, παρ. 5 του νόμου, πρέπει να ξεπερνά τα 75 εκατ. Ευρώ, ενώ δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες εταιρείες στην εθνική αγορά πρέπει να πραγματοποιούν, κάθε μια χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών μεγαλύτερο από 7 εκατ. Ευρώ.

Σύμφωνα με το αυτό ως άνω άρθρο, κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων που υπόκειται σε προληπτικό έλεγχο, επιβάλλεται να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης. Στην προκειμένη περίπτωση, η σύμβαση πώλησης μετοχών υπογράφηκε στις 28.2.2000, ενώ γνωστοποιήθηκε εμπρόθεσμα, από τις εταιρείες ΑΕΓΕΚ και ΕΤΕΠ, στην Υπηρεσία μας στις 8.3.2000.

Σύμφωνα με το άρθρο 4γ παρ. 1 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων τμήμα της και ιδίως με την δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης, εμπίπτει στο πεδίο απαγόρευσης του άρθρου αυτού.

Βάσει των όσων αναπτύχθηκαν ανωτέρω, σχετικά με τις σχετικές αγορές, τις ανταγωνιστικές σ΄αυτές συνθήκες, τον μεγάλο αριθμό των τεχνικών επιχειρήσεων, τον ασκούμενο ανταγωνισμό εκ μέρους μεγάλων αλλοδαπών πολυεθνικών κατασκευαστικών επιχειρήσεων μέσω της ανάληψης σημαντικών δημοσίων έργων, το μερίδιο αγοράς που κατέχουν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις, εκτιμάται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν είναι δυνατό να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στις παραπάνω σχετικές αγορές. Ειδικότερα δε, σε ότι αφορά το συνολικό μερίδιο των συμμετεχουσών επιχειρήσεων στην εθνική αγορά, μεταξύ των εταιρειών Η΄τάξης, το 1998 αυτό ανήλθε στο 6,49% (ΑΕΓΕΚ 6,03%, ΕΤΕΠ ΑΕ 0,46%) και εκτιμάται ότι και κατά το έτος 1999 κυμάνθηκε στα ίδια επίπεδα. Ως εκ τούτου, με την γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση δεν είναι δυνατό να περιοριστεί σημαντικά ο ανταγωνισμός στις σχετικές αγορές, όπως έχουν οριοθετηθεί παραπάνω.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αποφαίνεται ότι η από 8.3.2000 γνωστοποιηθείσα, σύμφωνα με το άρθρο 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει, εξαγορά του 60% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ΕΤΕΠ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ από την εταιρεία ΑΕΓΕΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ, ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, δεν αναμένεται να περιορίσει αισθητά τον ανταγωνισμό στις σχετικές αγορές τις οποίες αυτή αφορά και ως εκ τούτου δεν συντρέχει λόγος απαγόρευσής της κατά το νόμο.

Η παρούσα απόφαση εκδόθηκε τη 2α Αυγούστου 2000.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος	Η Γραμματέας
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΖΟΥΓΑΝΑΤΟΣ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ-ΜΑΡΙΑ ΤΑΡΑΜΠΙΚΟΥ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. 161/ΙΙ/2000 (3)

Προληπτικός έλεγχος της γνωστοποιηθείσας, βάσει του άρθρου 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωσης επιχειρήσεων, η οποία πραγματοποιείται με τη μέσω δημόσιας προσφοράς εξαγορά του συνόλου του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας NORCROS PLC από την εταιρεία STORMGRANGE LTD.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε την 21η Ιουνίου 2000, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10 π.μ., στην αίθουσα 611 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Δημήτρης Τζουγανάτος

Μέλη: Μιχαήλ Φράγκος, κωλυομένου του τακτικού Νικολάου Στυλιανάκη,

Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος,

Παναγιώτης Μαντζουράνης, κωλυομένου του τακτικού Χαριλάου Χάρακα,

Εμμανουήλ Αντωνόπουλος, κωλυομένου του τακτικού Λεωνίδα Νικολούζου,

Ηλίας Σουφλερός, κωλυομένου του τακτικού Χαρίσιου Ταγαρά και

Ιωάννης Κατσουλάκος

Γραμματέας: Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά ή/και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν παρευρέθησαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της Συνεδρίασης ήταν ο προληπτικός έλεγχος της από 12.10.1999 γνωστοποιηθείσας, σύμφωνα με το

άρθρο 4β του Ν. 703/1977, όπως ισχύει, συγκέντρωσης επιχειρήσεων, η οποία πραγματοποιείται με τη μέσω δημόσιας προσφοράς εξαγορά του συνόλου (100%) του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας NORCROS PLC από την εταιρεία STORMGRANGE LTD.

Στη συνεδρίαση παρέστη η γνωστοποιήσασα τη συγκέντρωση εταιρεία Stormgrange Ltd δια της πληρεξουσίας δικηγόρου της Αλεξάνδρας Μικρουλέα.

Στην αρχή της συνεδρίασης το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια, Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε την γραπτή εισήγηση της Γραμματείας επί της υπόθεσης και πρότεινε την μη απαγόρευση της συγκέντρωσης, δεδομένου ότι δεν αναμένεται να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στις επιμέρους σχετικές αγορές τις οποίες αφορά. Στην συνέχεια, έλαβε τον λόγο η ανωτέρω πληρεξούσια δικηγόρος, η οποία συντάχθηκε με την εισήγηση της Γραμματείας, ανέπτυξε τις θέσεις της παριστάμενης εταιρείας, παρέσχε πληροφορίες, εξηγήσεις και διευκρινίσεις σε ερωτήσεις που της υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησε την αποδοχή της συγκέντρωσης.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού (Ε.Α.) συνήλθε σε διάσκεψη την 28η Ιουνίου 2000, ημέρα Τετάρτη και ώρα 3 μ.μ., στην ίδια ως άνω αίθουσα 611, κατά την οποία, αφού έλαβε υπ' όψη της τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, την Εισήγηση της Γραμματείας, τις απόψεις που διετύπωσε προφορικώς η γνωστοποιήσασα τη συγκέντρωση εταιρεία,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

Ι. Με το από 12.10.1999 έγγραφό της η βρετανική εταιρεία Stormgrange Ltd (στο εξής Stormgrange), θυγατρική της επίσης βρετανικής Nat West Equity Partners Ltd (στο εξής Nat West), γνωστοποίησε στη Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού (αρ. πρωτ.1871/12.10.1999), σύμφωνα με το άρθρο 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει, την εξαγορά από αυτήν του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της βρετανικής εταιρείας Norcros Plc (στο εξής Norcros), μέσω δημόσιας προσφοράς, η οποία ανακοινώθηκε στις 6.10.1999 στο Λονδίνο. Σημειωτέον ότι η εξαγορά αυτή ολοκληρώθηκε στις 28.10.1999 στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου.

Μέσω της παραπάνω εξαγοράς, η Nat West θα αποκτήσει εμμέσως στην Ελλάδα τις συμμετοχές της εξαγοραζομένης στις εταιρείες Philkeram Johnson S.A (50%) και Βιομηχανική Μεταλλευτική Α.Ε. (45%).

Στις 12.10.1999 η εταιρεία Stormgrange, ταυτοχρόνως με την γνωστοποίηση της συγκεντρώσεως κατά τα ανωτέρω, υπέβαλε στην Επιτροπή και αίτηση χορηγήσεως άδειας παρεκκλίσεως σύμφωνα με το άρθρο 4ε παρ. 2 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, προκειμένου να της χορηγηθεί άδεια να ασκήσει τα δικαιώματα, τα οποία απορρέουν από την απόκτηση του μετοχικού κεφαλαίου της Norcros, πριν την έκδοση οριστικής αποφάσεως της Επιτροπής, ώστε να αποφευχθεί σοβαρή ζημία των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση εταιρειών. Η ανωτέρω αίτηση συζητήθηκε στις 25.10.99 και έγινε δεκτή από την Επιτροπή Ανταγωνισμού με την υπ' αριθμ. 85/ΙΙ/99 απόφαση.

ΙΙ. Η Nat West είναι θυγατρική εταιρεία της Nat West Equity Partners Group Limited, εταιρείας εδρεύουσας στην Αγγλία και Ουαλία και της οποίας μητρική είναι η National Westminster Bank. Είναι εταιρεία καινοτομικών κεφαλαίων (venture capital) με αντικείμενο την παροχή επενδυτικών συμβουλών και διαχειρίσεως κεφαλαίων. Η εν λόγω εταιρεία δραστηριοποιείται στο Ηνωμένο Βασίλειο και στη Δυτική Ευρώπη (Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία και Ισπανία). Ο όμιλος εταιρειών της National Westminster Bank plc περιλαμβάνει εκτός των άλλων τις εταιρείες Nat West UK (τραπεζικές εργασίες), Lombard North Central (υπηρεσίες Factoring, leasing), Ulster Bank Group (χρηματοοικονομικές υπηρεσίες), Nat West Wealth Management (επενδύσεις), Global Financial Markets (επενδυτικά προϊόντα). Ο όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα μέσω της θυγατρικής της τραπεζικής εταιρείας Nat West, η οποία εντός του 1999 πωλήθηκε. Ο κύκλος εργασιών της, όπως υπολογίζεται για τα πιστωτικά ιδρύματα σύμφωνα με το άρθρο 4στ παρ. 4 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, ανήλθε το 1998 σε 61.000.000 αγγλικές λίρες, ή 29.860.964.000 δρχ., ποσό που αντιστοιχεί σε 90.078.866 Ευρώ (Euro). Ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών του ομίλου Nat West το 1998 ανήλθε σε 13,611 εκατ. αγγλικές λίρες, ή 6.662.911.164.000 δρχ., ποσό που αντιστοιχεί σε 20.099.400.792 Ευρώ (Euro).

Η Stormgrange, θυγατρική της Nat West, ιδρύθηκε την 5.1.1999 σύμφωνα με τους νόμους της Αγγλίας και Ουαλίας, με σκοπό να προβεί στη δημόσια προσφορά της εξαγοράς του μετοχικού κεφαλαίου της Norcros. Η δημόσια προσφορά (recommended cash offer) έγινε από την Deutsche Bank για λογαριασμό της, μέσω Χρηματιστηρίου του Λονδίνου και δημοσιεύθηκε στις 6.10.99.

Η αποκτωμένη Norcros είναι εταιρεία συμμετοχών και δραστηριοποιείται μέσω θυγατρικών ή κοινών επιχειρήσεων στην παραγωγή ελαφρών κατασκευαστικών υλικών και ειδικών χημικών. Στην Ελλάδα, η Norcros συμμετέχει στις εταιρείες α) Philkeram Johnson S.A, η οποία έχει ως αντικείμενο την παραγωγή κεραμικών πλακιδίων και β) Βιομηχανική Μεταλλευτική ΑΕ, η οποία ασχολείται με κόλλες για πλακίδια και τον αρμόστοκο πλακιδίων, κατέχοντας το 50% και 45% των μετοχών τους αντιστοίχως, ενώ το υπόλοιπο 50% και 45% αντιστοίχως κατέχει η οικογένεια Φιλίππου.

Ο κύκλος εργασιών της Philkeram Johnson S.A στην Ελλάδα το 1998 ανήλθε σε 8.288.156.023 δρχ., ποσό που αντιστοιχεί περίπου σε 25.000.000 Ευρώ. Ο κύκλος εργασιών της Βιομηχανικής Μεταλλευτικής ΑΕ το 1998 ανήλθε στην Ελλάδα σε 1.592.016.395 δρχ., ποσό που αντιστοιχεί σε 4.802.491 Ευρώ.

ΙΙΙ. Σύμφωνα με το άρθρο 4, παρ. 2, εδάφ. α΄ και β΄ του Ν. 703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται α) όταν συγχωνεύονται με κάθε τρόπο δύο ή περισσότερες προηγουμένως ανεξάρτητες επιχειρήσεις, ή β) όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μία τουλάχιστον επιχείρηση, ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσοτέρων άλλων επιχειρήσεων.

Στην υπό κρίση υπόθεση η βρετανική εταιρεία Stormgrange, και επομένως ο όμιλος της National Westmister Bank, στον οποίον αυτή ανήκει, με την απόκτηση του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Norcros αποκτά τον έλεγχο αυτής, και ως εκ τούτου πραγματοποιείται συγκέντρωση επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 4, παρ. 2, εδάφ. β΄ ν.703/1977.

Η συμμετοχή κατά ποσοστό 45% στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας Βιομηχανική Μεταλλευτική ΑΕ δεν αποτελεί συγκέντρωση υπό την έννοια του άρθρου 4, παρ. 2, εδάφ. β΄ του νόμου, διότι η Stormgrange δεν απο-

κτά τον έλεγχο της εταιρείας αυτής. Μεταξύ της εταιρείας Norcros και των μελών της οικογένειας Φιλίππου (συμπεριλαμβανομένων και των μελών της οικογένειας Κωνσταντόπουλου που συνδέονται με συγγενική σχέση με την οικογένεια Φιλίππου), κατά δήλωση των συμμετεχουσών, δεν υπάρχουν ειδικές συμφωνίες μετόχων, ούτε προβλέπονται στο καταστατικό αυξημένα δικαιώματα για τους μετόχους μειοψηφίας. Λαμβανομένου υπ' όψη ότι τόσον στην εταιρεία αυτή όσον και στην Philkeram Johnson S.A, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η πλειοψηφία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου των δύο εταιρειών κατά παγία τακτική από το 1988 έως σήμερα αποτελείται από μέλη της οικογενείας Γ. Φιλίππου, μπορεί να συναχθεί ότι το καθεστώς αυτό θα διατηρηθεί ως προς την Βιομηχανική Μεταλλευτική ΑΕ, στην οποία η οικογένεια Φιλίππου διατηρεί την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου (55%).

Αντίθετα στην εταιρεία Philkeram Johnson S.A μόλις λήξει η θητεία του υπάρχοντος Δ.Σ και κληθεί η ΓΣ να εκλέξει το νέο ΔΣ, θα μπορούσε να προκύψει από κοινού έλεγχος λόγω της ισότιμης συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο (50% έκαστον των μερών).

IV. Σύμφωνα με το άρθρο 4β παράγρ. 1 του Ν. 703/77 (όπως αυτό τροποποιήθηκε τελευταίως δια του άρθρου 9, αριθμ. 3 ν.2741/1999, ΦΕΚ Α΄199/28.9.1999), κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την σύναψη της συμφωνίας ή την δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχειρήσεως, όταν:

α) το μερίδιο αγοράς των προϊόντων ή υπηρεσιών που αφορά η συγκέντρωση, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 4στ, αντιπροσωπεύει στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών τμήμα της, τουλάχιστον 25% του συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποιείται με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που θεωρούνται ομοειδή από τον καταναλωτή λόγω των ιδιοτήτων, της τιμής τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται ή

β) ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στην συγκέντρωση, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ, ανέρχεται, στην εθνική αγορά, τουλάχιστον στο σε δραχμές ισόποσο των εβδομήντα πέντε εκατομμυρίων (75.000.000) Ευρώ (Euro) και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν κάθε μία χωριστά συνολικό κύκλο εργασιών άνω του σε δρχ. ισόποσου των επτά εκατομμυρίων (7.000.000) Ευρώ (Euro).

Εξ άλλου η παράγραφος 2 του αυτού άρθρου 4β ορίζει ότι η προθεσμία των δέκα (10) ημερών αρχίζει από την επέλευση της πρώτης από τις πράξεις που αναφέρονται στην παράγρ. 1, σύμφωνα δε με την παράγρ. 4 του αυτού άρθρου (όπως αυτή τροποποιήθηκε τελευταίως δια του άρθρου 9, αριθμ. 4 ν. 2741/1999, ΦΕΚ Α΄ 199/28.9.1999), σε περίπτωση υπαίτιας παράβασης της υποχρέωσης προς γνωστοποίηση η Επιτροπή Ανταγωνισμού επιβάλλει στον καθένα από τους, κατά την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, υπόχρεους προς γνωστοποίηση πρόστιμο ύψους τουλάχιστον πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δρχ., το οποίο δεν υπερβαίνει το επτά τοις εκατό (7%) του συνολικού κύκλου εργασιών, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4στ. των συμμετεχουσών επιχειρήσεων.

Η υπό κρίση συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθ. 4β παρ. 1 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, δεδομένου ότι, όπως φαίνεται από τα προαναφερθέντα στοιχεία, καλύπτεται η μία από τις δύο προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος, αυτή του κύκλου εργασιών στην Ελλάδα (κύκλος εργασιών της Nat West 90.078.866 Ευρώ (Euro) και της Philkeram Johnson S.A περίπου σε 25 εκατ. Ευρώ). Η εταιρεία Stormgrange, η οποία είχε υποχρέωση γνωστοποιήσεως της συγκεντρώσεως σύμφωνα με το άρθρο 4β, έπραξε τούτο εμπροθέσμως. Συγκεκριμένα η δημόσια προσφορά δημοσιεύθηκε την 6.10.99 και γνωστοποιήθηκε στην Γραμματεία την 12.10.1999.

V. Σύμφωνα με το άρθρο 4γ παρ.1 ν. 703/77, όπως ισχύει, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή υπηρεσιών τμήμα της και ιδίως με την δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσεως.

Η σχετική αγορά στην Ελλάδα, η οποία θίγεται από την συγκέντρωση, είναι η αγορά στην οποία δραστηριοποιείται η Philkeram Johnson. δηλ. η αγορά πλακιδίων.

Θέμα περιορισμού του ανταγωνισμού στην αγορά αυτή δεν τίθεται. Ειδικότερα η Stormgrange (Nat West) δεν δραστηριοποιείται στην αγορά αυτή και επομένως δεν προστίθενται μερίδια αγοράς μεταξύ αυτής και της αποκτωμένης Philkeram Johnson ή μεταξύ αυτής και της οικογένειας Φιλίππου, η οποία δεν ελέγχει άλλη εταιρεία στον κλάδο αυτόν. Κατόπιν αυτού είναι προφανές ότι εάν μελλοντικά η εταιρεία Philkeram Johnson εξελιχθεί σε κοινή επιχείρηση των Stormgrange (Nat West) και οικογένειας Φιλίππου (ως από κοινού ελεγχομένη), πρέπει να χαρακτηρισθεί ως συγκέντρωση υπό την έννοια του άρθρου 4, παράγρ. 5, εδάφ. β΄ ν.703/1977, όπως ισχύει σήμερα. Τούτο, διότι αφ' ενός εκπληρώνει μόνιμα όλες τις λειτουργίες μιας αυτόνομης οικονομικής ενότητας υπό την έννοια της διατάξεως αυτής, δηλ. συμμετέχει αυτόνομα στην αγορά για δικό της συμφέρον με όλες τις λειτουργίες μιας επιχειρήσεως (αγορά πρώτων υλών, παραγωγή, διάθεση προϊόντων, έρευνα, παροχή υπηρεσιών μετά την πώληση, διαφήμιση κλπ), και αφ' ετέρου δεν συνεπάγεται τον συντονισμό της ανταγωνιστικής συμπεριφοράς είτε μεταξύ των ελεγχουσών επιχειρήσεων είτε μεταξύ αυτών και της κοινής επιχειρήσεως.

Βάσει των ανωτέρω εκτιμάται ότι η κρινόμενη συγκέντρωση δεν θα έχει ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού στις υπό κρίση σχετικές αγορές. Κατά συνέπεια, η συγκέντρωση δεν πρέπει να απαγορευθεί.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αποφαίνεται ότι δεν υφίσταται νόμιμη περίπτωση να απαγορευθεί η από 12.10.1999 γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση επιχειρήσεων, η οποία πραγματοποιείται με τη μέσω δημόσιας προσφοράς εξαγορά του συνόλου (100%) του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας NORCROS PLC από την εταιρεία STORMGRANGE LTD.

Η απόφαση εκδόθηκε την 2α Αυγούστου 2000.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος	Η Γραμματέας
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΖΟΥΓΑΝΑΤΟΣ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ-ΜΑΡΙΑ ΤΑΡΑΜΠΙΚΟΥ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘΜ. 163/ΙΙ/2000 (4)

Προληπτικός έλεγχος της γνωστοποιηθείσας, βάσει του άρθρου 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωσης επιχειρήσεων, που θα πραγματοποιηθεί με την εξαγορά από την εταιρεία ΜΕΤΑΛΛΙΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΙ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. του 40% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧ/ΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ (ΕΚΜΕ) και στην απόκτηση κοινού ελέγχου επί της τελευταίας εταιρείας από την πρώτη αυτών και τον Βασίλειο Καρυώτη.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε την 5η Ιουλίου 2000, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10 π.μ., στην αίθουσα 611 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Δημήτρης Τζουγανάτος.

Μέλη: Χαρίλαος Χάρακας,

Λεωνίδας Νικολούζος,

Αντώνιος Μέγγουλης, κωλυομένου του τακτικού Κωνσταντίνου Ηλιόπουλου,

Γεώργιος Τριανταφυλλάκης, κωλυομένης της τακτικής κας Μελίνας Μουζουράκη,

Χαρίσιος Ταγαράς και

Ιωάννης Κατσουλάκος.

Γραμματέας: Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά ή/και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν παρευρέθησαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της Συνεδρίασης ήταν ο προληπτικός έλεγχος της από 14.1.2000 γνωστοποιηθείσας, βάσει του άρθρου 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωσης επιχειρήσεων, που θα πραγματοποιηθεί με την εξαγορά από την εταιρεία ΜΕΤΑΛΛΙΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΙ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. του 40% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧ/ΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ (ΕΚΜΕ) και στην απόκτηση κοινού ελέγχου επί της τελευταίας εταιρείας από την πρώτη αυτών και τον Βασίλειο Καρυώτη.

Η συνεδρίαση αυτή αποτελεί επανάληψη της από 10.5.2000 συνεδρίασης της Επιτροπής, λόγω αντικατάστασης του Προέδρου της.

Στην συνεδρίαση παρέστη η εταιρεία ΜΕΤΑΛΛΙΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΙ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. δια της πληρεξουσίας δικηγόρου της Χριστιάνας Ποτηριάδου.

Στην αρχή της συζήτησης, το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια, Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε τη γραπτή εισήγηση της Γραμματείας επί της υπόθεσης, ανέφερε ότι η κοινή επιχείρηση που θα προκύψει βάσει των κάτωθι αναφερομένων συμφωνιών έχει χαρακτήρα συγκέντρωσης και πρότεινε την μη απαγόρευσή της δεδομένου ότι δεν αναμένεται να περιορίσει τον ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές τις οποίες αφορά Στη συνέχεια τον λόγο έλαβε η πληρεξουσία δικηγόρος της γνωστοποιησάσης τη συγκέντρωση εταιρείας, η οποία ανέπτυξε τις απόψεις της, έδωσε πληροφορίες, εξηγήσεις και διευκρινίσεις σε ερωτήσεις που της υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησε από την Επιτροπή την έγκριση της υπό κρίση συγκέντρωσης.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε Διάσκεψη την 26η Ιουλίου 2000, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10 π.μ. την οποία συνέχισε και ολοκλήρωσε την 1η Αυγούστου 2000, ημέρα Τρίτη και 2 μ.μ. στην ίδια ως άνω αίθουσα 611, κατά την οποία, αφού έλαβε υπ' όψη της τα στοιχεία του φακέλου, την εισήγηση της Γραμματείας και τις απόψεις που διετύπωσε, εγγράφως και προφορικώς, η γνωστοποιήσασα τη συγκέντρωση εταιρεία,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

Ι. Με το από 14.1.2000 (αρ.πρωτ. 97/14.1.2000) έγγραφο των εταιρειών ΜΕΤΑΛΛΙΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΙ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. (εφεξής ΜΕΤΚΑ), ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧ/ΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ (εφεξής ΕΚΜΕ) και του Βασιλείου Καρυώτη γνωστοποιήθηκε στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει, το από 30.12.1999 Ιδιωτικό Συμφωνητικό Μεταβίβασης Μετοχών που υπογράφηκε μεταξύ αφενός των Γεωργίου Βρίζα, Δημητρίου Γεροδήμου και Ελένης Δέδα (Πωλητές), αφετέρου της εταιρείας ΜΕΤΚΑ (Αγοράστρια) και της εκ τρίτου συμβαλλόμενης εταιρείας ΕΚΜΕ.

Δυνάμει του ανωτέρω Ιδιωτικού Συμφωνητικού Μεταβίβασης Μετοχών που υπογράφηκε μεταξύ των ανωτέρω συμβαλλομένων συμφωνήθηκε ότι οι Πωλητές, μέτοχοι της εκ τρίτου συμβαλλόμενης εταιρείας, μεταβιβάζουν συνολικά και οι τρεις στην Αγοράστρια μετοχές, οι οποίες αποτελούν το 40% των ονομαστικών με ψήφο μετοχών της εταιρείας ΕΚΜΕ. Μετά τις ανωτέρω μεταβιβάσεις, μέτοχοι της εταιρείας ΕΚΜΕ είναι: ο Βασίλειος Καρυώτης με ποσοστό 56% επί του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας, η εταιρεία ΜΕΤΚΑ με ποσοστό 40% και οι Γεώργιος Βρίζας και Δημ. Γεροδήμος με ποσοστό 2% έκαστος.

Σύμφωνα δε με το άρθρο 5 του εν λόγω συμφωνητικού με σχετική τροποποίηση του καταστατικού της εταιρείας ΕΚΜΕ προβλέπεται ότι η αγοράστρια θα δικαιούται να διορίζει στο Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) της εταιρείας ΕΚΜΕ δύο (2) εκ των επτά (7) μελών του, ένα εκ των οποίων θα οριστεί εντεταλμένος σύμβουλος και θα έχει δικαίωμα αρνησικυρίας σε σημαντικές αποφάσεις της εταιρείας (πραγματοποίηση επενδύσεων, λήψη δανείων, επέκταση δραστηριότητας, αύξηση μετοχικού κεφαλαίου κλπ.) ενώ θα προβαίνει σε προτάσεις για ορισμένα θέματα, όπως, επενδυτικές πρωτοβουλίες στα πλαίσια του σκοπού της εταιρείας, πρωτοβουλίες σε εργασιακά θέματα και σε θέματα γενικότερης πολιτικής της εταιρείας. Οι εν λόγω προτάσεις θα μπορούν να απορρίπτονται μόνο αιτιολογημένα Οι αρμοδιότητες του εντεταλμένου συμβούλου που θα διορίζει η αγοράστρια τελούν υπό την έγκριση της Επιτροπής Ανταγωνισμού και δεν θα ασκηθούν μέχρι την έκδοση της παρούσας απόφασης.

ΙΙ.1. Η εταιρεία ΜΕΤΚΑ έχει έδρα στην Νέα Ιωνία Βόλου και ιδρύθηκε το 1962 από την Ε.Τ.Β.Α. (πρώην Ο.Β.Α.) με σκοπό να καλύψει το κενό που υπήρχε στον τομέα μεταλλικών κατασκευών στην χώρα, ενώ το 1971 πέρασε στην ιδιωτική πρωτοβουλία. Ασχολείται κυρίως με την κατασκευή και εφαρμογή σύνθετων μεταλλικών και μηχανολογικών κατασκευών όπως ταινιοδρομικό εξοπλισμό ορυχείων και σταθμών, εκσκαφείς και αποθέτες ορυχείων, εξοπλισμοί λιμένων, βιομηχανοστάσια μεγάλων μονάδων, λέβητες σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργει-

ας, μύλοι αλέσεως, γεννήτριες και στρόβιλοι υδροηλεκτρικών μονάδων κλπ.. Επίσης, η εταιρεία δραστηριοποιείται και στο χώρο της αμυντικής βιομηχανίας. Συγκεκριμένα, το έτος 1998 υπέγραψε συμβόλαια με τις RAYTHEON και LOCKHEED MARTIN για τη συμπαραγωγή του αντιεροπορικού συστήματος PATRIOT, ενώ διεκδικεί τμήμα του προγράμματος προμήθειας αρμάτων μάχης και υποβρυχίων. Τέλος, συνεργάζεται με γνωστούς Οίκους του εξωτερικού (όπως οι ALSTHOM, JEUMONT Γαλλίας, EVT, MAN, LURGI Γερμανίας κ.α.) για την από κοινού ανάληψη μεγάλων έργων στην χώρα αλλά και στο εξωτερικό.

Η εταιρεία κατέχει πτυχίο Ζ' τάξης του ΜΕΕΠ για υδραυλικά, ηλεκτρομηχανολογικά και βιομηχανικά/ενεργειακά έργα.

Από το 1999, η εταιρεία ελέγχεται από τον όμιλο επιχειρήσεων ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε (βλπ. Απόφαση Ε.Α. Αριθμ. 41/ΙΙ/1999) Συγκεκριμένα, η μετοχική της σύνθεση έχει ως εξής: ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε-Ομιλος Επιχειρήσεων 46,98%, Ευάγγελος Μυτιληναίος 1,19%, Ιωάννης Μυτιληναίος 2,02%, επενδυτικό κοινό 49,81%.

Η εταιρεία κατέχει από το 1989 το 99,976% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας με την επωνυμία ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΧΑΛΥΒΑ Α.Ε. και το διακριτικό τίτλο SERVISTEEL A.E, η οποία ασχολείται αποκλειστικά με την πρώτη φάση μιας μεταλλικής κατασκευής, τη χάραξη, κοπή, διάτρηση, αμμοβολή και βαφή τεμαχίων από λαμαρίνα ή μορφοσίδερο. Η εν λόγω εταιρεία δραστηριοποιείται τόσο τον τομέα της επεξεργασίας, κατά την πρώτη φάση, των υλικών που προορίζονται κατά βάση για το εργοστάσιο της ΜΕΤΚΑ προς περαιτέρω βιομηχανοποίηση, όσο και σ' αυτόν των συγκολλήσεων και συναρμολογήσεων των μεταλλικών κατασκευών.

Επίσης, συμμετέχει η ίδια με ποσοστό 4,715% αλλά και μέσω της θυγατρικής της, SERVISTEEL A.E., με ποσοστό 18,26%, στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ΣΤΑΛΚΟ Α.Β.Ε.Ε. (σύνολο 22,975%), η οποία κατασκευάζει κατά κύριο λόγο προϊόντα ηλεκτρολογικού εξοπλισμού (πίνακες και διακόπτες διανομής ενέργειας και ειδικό εξοπλισμό) και κατά δεύτερο λόγο μεταλλικές κατασκευές εξειδικευμένου τύπου που αφορούν σταθμούς παραγωγής και ορυχεία για την κάλυψη των αναγκών της ΔΕΗ.

2. Η εταιρεία ΕΚΜΕ, η οποία συστάθηκε το 1985 και εδρεύει στο Δήμο Ν. Ιωνίας Θεσσαλονίκης, δραστηριοποιείται στη βιομηχανοποίηση και κατασκευή ελαφρών μεταλλικών εξαρτημάτων, μεταλλικών μερών δεξαμενών, σωληνώσεων δοχείων πιέσεως και εναλλακτών θερμότητας, καθώς επίσης και στην ανάληψη και διαχείριση της κατασκευής μικρών έργων ή μερών μεγαλύτερων έργων, που αφορούν βιομηχανικές εγκαταστάσεις ή εγκαταστάσεις διυλιστηρίων. Διατηρεί εγκαταστάσεις, εκτός από την Ν.Ιωνία Θεσσαλονίκης, στην Ν. Καρβάλη του Ν. Καβάλας και στην Ελευσίνα Αττικής.

Μεταξύ των πελατών της ΕΚΜΕ, εκτός από τις δημοσίου ενδιαφέροντος εταιρείες, συγκαταλέγονται οι ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ, ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ, ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ ΕΛΛΑΣ, ΒΙΑΜΥΛ Α..Ε κ.α.. Επίσης, συνεργάζεται και με ιταλικούς οίκους, όπως οι ANSALDO, TECHINT C.T.I, CHISSO, TECHNIPETROL SRL κ.α.

Η εταιρεία κατέχει πτυχίο ΣΤ' τάξης του ΜΕΕΠ, με δυνατότητα συμμετοχής σε βιομηχανικά-ενεργειακά, υδραυλικά και ηλεκτρομηχανολογικά έργα. Επίσης, είναι εγγεγραμμένη στους ειδικούς πίνακες του Υ.ΕΘ.Α. για ανάληψη έργων στα πλαίσια του προγράμματος "ΝΑΤΟ-ΟΧΥΡΩΣΕΙΣ-ΑΠΟΡΡΗΤΑ".

ΙΙΙ.1. Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της σκοπούμενης χρήσης τους.

Στην υπό κρίση συγκέντρωση ως σχετικές αγορές ορίζονται:

α) η βιομηχανική κατασκευή ελαφρών και βαρέων μεταλλικών-μηχανολογικών-μηχανουργικών προϊόντων, που προορίζονται κατά κανόνα για την ενσωμάτωση τους σε μονάδες παραγωγής ενέργειας, ηλεκτρομηχανολογικά έργα, διυλιστηριακές και άλλες μεγάλες βιομηχανικές μονάδες κλπ.,

β) η παροχή υπηρεσιών ανέγερσης και

γ) η παροχή υπηρεσιών επισκευής και συντήρησης μηχανολογικού εξοπλισμού μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, διυλιστηριακών και άλλων βιομηχανικών μονάδων (συμπεριλαμβανομένης της κατασκευής ανταλλακτικών και εξαρτημάτων).

Η ΜΕΤΚΑ δραστηριοποιείται αφενός ως βιομηχανία βαρέων μεταλλικών κατασκευών και αφετέρου στην εκτέλεση ηλεκτρομηχανολογικών, ενεργειακών, βιομηχανικών και υδραυλικών έργων, ενώ η ΕΚΜΕ ασχολείται αφενός με τις ελαφρές μεταλλικές και μηχανουργικές κατασκευές που χρησιμοποιούνται σε πετρελαϊκές-διυλιστηριακές μονάδες και συναφείς βιομηχανικές εγκαταστάσεις και αφετέρου με την ανέγερση και συντήρηση μεταλλικού και μηχανολογικού εξοπλισμού διυλιστηριακών μονάδων και βιομηχανικών εγκαταστάσεων. Οι δραστηριότητες των εν λόγω εταιρειών καλύπτουν τις ανωτέρω ορισθείσες σχετικές αγορές.

2. Στην υπό κρίση συγκέντρωση, ως σχετική γεωγραφική αγορά λαμβάνεται αυτή του συνόλου της Ελληνικής Επικράτειας.

IV.1. Ο κλάδος των μεταλλικών προϊόντων και ειδικότερα των μεταλλικών κατασκευών συγκροτείται από μεγάλο αριθμό παραγωγικών μονάδων, βιομηχανικής και βιοτεχνικής μορφής (περίπου 1.100 επιχειρήσεις), η δυναμικότητα των οποίων ποικίλει ανάλογα με την πολυπλοκότητα των κατασκευών που αναλαμβάνουν.

Στον τομέα των απλών μηχανολογικών έργων όπως η ανέγερση βιομηχανικών μονάδων, δεξαμενών αποθήκευσης, μεταλλικές κατασκευές κλπ. υπάρχει έντονος πραγματικός ανταγωνισμός από πολύ μεγάλο αριθμό εγχωρίων και ξένων εταιρειών. Το ίδιο συμβαίνει και για τις απλές μηχανουργικές κατασκευές.

Η ΜΕΤΚΑ, λόγω του σύγχρονου μηχανολογικού εξοπλισμού της, του προσωπικού της και της εμπειρίας και τεχνογνωσίας που διαθέτει, προσανατολίζει κυρίως την παραγωγή της σε σύνθετες κατασκευές, μεγαλύτερης ακρίβειας υλικών δύσχρηστων και τελικά αντικειμένων υψηλών τεχνολογικών απαιτήσεων. Το μεγαλύτερο μέρος του κύκλου εργασιών της προκύπτει από δραστηριότητες σε θερμοηλεκτρικούς και υδροηλεκτρικούς σταθμούς ενώ ακολουθούν έσοδα από εργασίες σε ορυχεία-ταινιόδρομους, ειδικές εργοστασιακές και εργοταξιακές κατασκευές και διυλιστήρια.

Στον τομέα των διυλιστηρίων η ΜΕΤΚΑ παρουσιάζει μικρή και περιστασιακή δραστηριότητα, μόνο κατά τα έτη 1996 και 1997, της τάξεως του 0,3% και 0,4% αντίστοιχα.

Ο ανταγωνισμός για αυτό το είδος των κατασκευών

ΜΕΤΚΑ προέρχεται κυρίως από επιχειρήσεις του εξωτερικού με βιομηχανική παράδοση και εμπειρία στον ενεργειακό αλλά και σε άλλους βιομηχανικούς τομείς, όπως οι NOELL GmbH, KRUPP, MANNESMAN, ALSTOM ENERGY SYSTEMS GmBH, GROUP ALSTHOM Γαλλίας, HYUNDAI κ.α..

Ο τομέας των μεγάλων έργων, όπου δραστηριοποιείται κυρίως η ΜΕΤΚΑ συμμετέχοντας είτε αυτοτελώς είτε ως υπεργολάβος ή μέσω κοινοπραξίας, παρουσιάζει την ιδιομορφία ότι εξαρτάται κυρίως από τις δημόσιες επενδύσεις.

Την τελευταία πενταετία παρατηρήθηκε στις παραπάνω αγορές και είσοδος νέων επιχειρήσεων, προερχομένων κυρίως από πρώην σοσιαλιστικές δημοκρατίες με σημαντική βιομηχανική παράδοση όπως οι POLTEGOR ENGINEERING Ltd και PIOMA S.A. από την Πολωνία, οι V.O TECHNOPROMEXPORT, RAO GASPPOM, L.M.Z., ELECTROSILA Corp., και ENERGOMACHEXPORT από Ρωσία, η SKODA KONCERN από Τσεχοσλοβακία και η METALNA από Γιουγκοσλαβία. Η είσοδος των εταιρειών αυτών στην αγορά γίνεται είτε με απευθείας συμμετοχή τους σε σχετικούς δημόσιους διαγωνισμούς, είτε με τη μορφή συνεργασίας ή κοινοπραξιών με ελληνικές ή και ξένες εταιρείες, είτε με την κάλυψη μεγάλων δυτικοευρωπαϊκών οίκων ως υπεργολάβοι και υποκατασκευαστές αυτών.

Οσον αφορά την εταιρεία ΕΚΜΕ, σύμφωνα με δήλωση της το 94,5% του κύκλου εργασιών της αφορά δραστηριότητες από έργα σε διυλιστήρια, ενώ το υπόλοιπο ποσοστό 5,5% αφορά δραστηριότητες από εργασίες της ΔΕΗ, εκ των οποίων ο τομέας της βιομηχανοποίησης αντιπροσωπεύει το 43,9% του κύκλου εργασιών της, ο τομέας της συντήρησης 7,8% και τέλος ο τομέας της ανέγερσης το 48,3%.

Στον τομέα βιομηχανοποίησης όπως δοχεία πιέσεως, εναλλακτές θερμότητας, αντιδραστήρες κλπ. οι κυριότεροι ανταγωνιστές της είναι ξένοι οίκοι του εξωτερικού όπως οι ιταλικοί PREMBANA, OLMI, SICES και CAMPI, οι οποίοι δεν διαθέτουν βιομηχανικές εγκαταστάσεις στην Ελλάδα.

Οι προοπτικές των μεταλλουργικών εταιρειών εν γένει διαγράφονται θετικές για όλους τους τομείς των δραστηριοτήτων τους.

Η απελευθέρωση της ενεργειακής αγοράς και τα υποστηρικτικά αναπτυξιακά προγράμματα της περιόδου 2000-2006 θα επιτρέψουν και εν μέρει θα επιβάλουν σημαντικές παραγωγικές επενδύσεις καθώς και πρόσθετα έργα υποδομής.

Στο διϋλιστηριακό χώρο θα πραγματοποιηθούν τα επόμενα χρόνια σημαντικά προγράμματα επενδύσεων εκσυγχρονισμού για την προσαρμογή των διϋλιστηρίων στις σύγχρονες ποιοτικές και περιβαλλοντικές απαιτήσεις της Ευρωπαικής Ενωσης.

Ο ανταγωνισμός για την συμμετοχή στα έργα που θα υλοποιηθούν αναμένεται να είναι ιδιαίτερα έντονος.

Τέλος δεν υπάρχουν νομικοί περιορισμοί ενώ πολλές από τις ξένες εταιρείες εκτός του ότι κατέχουν διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τεχνογνωσία ή άλλα συναφή δικαιώματα και άδειες εκμετάλλευσης, έχουν πρόσβαση και στην αγορά πρώτων υλών.

Σύμφωνα με τα προσκομισθέντα από τα ενδιαφερόμενα μέρη στοιχεία, το συνολικό μερίδιο των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση εταιρειών στον κλάδο των μεταλλικών κατασκευών εν γένει, δεν ξεπερνά το 9%. Αν και στον κλάδο υπάρχει σημαντική ποικιλομορφία προϊόντων και επομένως το ανωτέρω μερίδιο δεν μπορεί να θεωρηθεί ως καθοριστικό για την εκτίμηση της μονοπωλιακής δύναμης των συμμετεχουσών επιχειρήσεων σε επιμέρους δραστηριότητες τους στον κλάδο αυτό, είναι επιπλέον σαφές από τα ανωτέρω ότι οι δραστηριότητες των δύο εταιρειών είναι σε πολύ μεγάλο βαθμό συμπληρωματικές (και δεν προκύπτει άθροιση μεριδίων στις βασικές δραστηριότητες τους λόγω της συγκέντρωσης), ο πραγματικός ανταγωνισμός που αντιμετωπίζουν από Ελληνικές και ξένες εταιρείες είναι έντονος και υπάρχει έντονος δυνητικός ανταγωνισμός όπως προκύπτει από τη σημαντική σε μέγεθος είσοδο νέων επιχειρήσεων την τελευταία πενταετία.

V. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 εδ. β΄ του Ν. 703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μία επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσοτέρων άλλων επιχειρήσεων.

Από τις σκοπούμενες μεταβιβάσεις μετοχών της ΕΚΜΕ, σε συνδυασμό με τα διαλαμβανόμενα στο προαναφερθέν Ιδιωτικό Συμφωνητικό Μεταβίβασης Μετοχών, προκύπτει ότι η ΕΚΜΕ θα ελέγχεται από κοινού αφενός από την αγοράστρια και αφετέρου από τον Βασίλειο Καρυώτη.

Η μεταβολή του αποκλειστικού ελέγχου του Β. Καρυώτη επί της ΕΚΜΕ σε κοινό έλεγχο με την αγοράστρια συνιστά συγκέντρωση υποκείμενη σε προληπτικό έλεγχο μόνον ως προς την αγοράστρια, δεδομένου ότι ο Β. Καρυώτης δεν ελέγχει ήδη άλλη επιχείρηση. Κατά συνέπεια η απόκτηση από αυτόν κοινού ελέγχου επί της ΕΚΜΕ δεν πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 4 παρ. 2 του Ν. 703/77, όπως ισχύει.

Η εν λόγω συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4β παρ. 1, του Ν. 703/77, όπως ισχύει, δεδομένου ότι πληρούται τουλάχιστον μία από τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος και συγκεκριμένα αυτή του κύκλου εργασιών.

Συγκεκριμένα, ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση στην εθνική αγορά, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ ξεπερνά τα 75.000.000 Ευρώ ήτοι 136.448.486,9 Ευρώ κατά το 1999, ενώ και οι δύο συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποίησαν από μόνες τους, η κάθε μία χωριστά, στην εθνική αγορά κύκλο εργασιών άνω του σε δραχμές ισόποσου των 7.000.000 Ευρώ, ήτοι η ΕΚΜΕ 14.599.929 Ευρώ και η ΜΕΤΚΑ 53.592.423 Ευρώ κατά το ίδιο έτος.

Σύμφωνα με το άρθρο 4γ παρ. 1 ν.703/77 όπως ισχύει, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων, που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών τμήμα της και ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης.

Με βάση τα προαναφερόμενα εκτιμάται ότι η εν λόγω συγκέντρωση δεν πρόκειται να περιορίσει τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό μέρος αυτής.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αποφαίνεται ότι δεν συντρέχει νόμιμος λόγος απαγόρευσης της από 14.1.2000 γνωστοποιηθείσας, βάσει του

άρθρου 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωσης των επιχειρήσεων ΜΕΤΑΛΛΙΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΙ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. και ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧ/ΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ (ΕΚΜΕ).

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος	Η Γραμματέας
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΖΟΥΓΑΝΑΤΟΣ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ-ΜΑΡΙΑ ΤΑΡΑΜΠΙΚΟΥ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. 168/ΙΙΙ/2000 (5)

Προληπτικός έλεγχος της γνωστοποιηθείσας, βάσει του άρθρου 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωσης επιχειρήσεων που θα πραγματοποιηθεί με την εξαγορά του συνόλου των μετοχών της εταιρίας SMV ACQUISITION CORPORATION από την εταιρία GENERAL ELECTRIC COMPANY.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης την 16η Νοεμβρίου 2000, ημέρα Πέμπτη και ώρα 11.00 π.μ., με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Δημήτρης Τζουγανάτος

Μέλη: Ηλίας Βλάσσης,

Θεόδωρος Δεληγιαννάκης,

Δημόκριτος Άμαλλος, κωλυομένου του τακτικού Παναγιώτη Μαντζουράνη

Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος,

Λεωνίδας Νικολούζος,

Ιωάννης Κατσουλάκος,

Χαρίσιος Ταγαράς

Νικόλαος Βέττας

Γραμματέας: Αλεξάνδρα Μαρία Ταραμπίκου

Θέμα της Συνεδριάσεως ήταν ο προληπτικός έλεγχος της από 20-9-2000 γνωστοποιηθείσας, σύμφωνα με το άρθρο 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωσης επιχειρήσεων που θα πραγματοποιηθεί με την εξαγορά του συνόλου των μετοχών της εταιρίας SMV ACQUISITION CORPORATION από την εταιρία GENERAL ELECTRIC COMPANY.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν οι γνωστοποιούσες τη συγκέντρωση εταιρείες (α) GENERAL ELECTRIC COMPANY, (β) ROITECH INVESTISSEMENTS S.A. και (γ) ORACLE STRATEGIC PARTNERS LP δια του πληρεξουσίου αυτών δικηγόρου, Ιωάννη Χατζηπροδρόμου.

Στην αρχή της συνεδριάσεως το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια, Σοφία Καμπερίδου η οποία ανέπτυξε την εισήγηση της Υπηρεσίας και πρότεινε να μην απαγορευθεί η υπό κρίση συγκέντρωση υπό τον όρο, οι γνωστοποιούσες τη συγκέντρωση εταιρίες να υποχρεωθούν να υποβάλλουν στην Επιτροπή Ανταγωνισμού τη σύμβαση εξαγοράς μέσα σε πέντε ημέρες από την υπογραφή της.

Κατόπιν, το λόγο έλαβε ο ανωτέρω πληρεξούσιος δικηγόρος ο οποίος ανέπτυξε τις θέσεις του, απάντησε σε ερωτήσεις που του υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησε την έγκριση της ως άνω συγκέντρωσης.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλου, την Εισήγηση της Γραμματείας, τις απόψεις που διετύπωσε προφορικώς ο ως άνω πληρεξούσιος δικηγόρος των εταιριών κατά την συζήτηση της υποθέσεως,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

Ι. Επειδή, το άρθρο 4 του Ν. 703/1977, όπως ισχύει σήμερα, ορίζει στην παρ.2, ότι συγκέντρωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται : α) όταν συγχωνεύονται με κάθε τρόπο δύο ή περισσότερες προηγουμένως ανεξάρτητες επιχειρήσεις β) όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μία τουλάχιστον επιχείρηση ή περισσότερες επιχειρήσεις αποκτούν άμεσα ή έμμεσα, με αγορά συμμετοχών στο κεφάλαιο ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλον τρόπο, τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων, στην παρ. 3, ότι για την εφαρμογή του παρόντος νόμου ο έλεγχος απορρέει από δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα, τα οποία είτε μεμονωμένα είτε από κοινού με άλλα και λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα μιας επιχείρησης και ιδίως από α) δικαιώματα κυριότητας ή επικαρπίας επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης β) δικαιώματα ή συμβάσεις που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη σύνδεση, στις συσκέψεις ή στις αποφάσεις των οργάνων μίας επιχείρησης στην παρ. 4, ότι ο έλεγχος αποκτάται από το πρόσωπο ή τα πρόσωπα ή επιχειρήσεις που : α) είναι υποκείμενα των δικαιωμάτων ή δικαιούχοι από τις συμβάσεις αυτές ή β) χωρίς να είναι υποκείμενα των δικαιωμάτων ή δικαιούχοι από τις συμβάσεις αυτές, δικαιούνται να ασκούν τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτές.

ΙΙ. Εξάλλου, το άρθρο 4β του ίδιου νόμου, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 4 του Ν. 2837/2000 και ισχύει (άρθρο 1 παρ. 26 Ν.2837/2000), ορίζει στην παρ.1, ότι κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή συναλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης όταν : με τη συγκέντρωση αποκτάται ή αυξάνεται μερίδιο αγοράς των προϊόντων που αφορά η συγκέντρωση, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 4στ΄, που αντιπροσωπεύει στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό, σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών, τμήμα της, τουλάχιστον τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) του συνολικού κύκλου εργασιών, που πραγματοποιείται με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες, που θεωρούνται ομοειδή από τους καταναλωτές, λόγω των ιδιοτήτων, της τιμής τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται ή β) ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ΄, ανέρχεται στην εθνική αγορά τουλάχιστον σε εκατόν πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) Ευρώ (EURO) και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν κάθε μία χωριστά συνολικό κύκλο εργασιών άνω των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000), και στην παρ. 3, ότι υποχρεούνται σε γνωστοποίηση α) σε περίπτωση που η συγκέντρωση αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, η κάθε μία από αυτές β) σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, τα πρόσωπα, οι επιχειρήσεις ή ομάδες προσώπων ή επιχειρήσεων, που αποκτούν έλεγχο στο σύνολο ή σε τμήματα μιας ή περισσοτέρων επιχειρήσεων.

ΙΙΙ. Περαιτέρω, το άρθρο 4α του αυτού ως άνω νόμου, στη μεν παρ. 1 ορίζει, ότι με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων,

που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό, σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών, τμήμα της, και ιδίως με την δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης, στη δε παρ. 2 ότι για την εκτίμηση της δυνατότητας μιας συγκέντρωσης να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό υπό την έννοια της παρ.1 του παρόντος άρθρου λαμβάνονται υπόψη ιδιαίτερα η διάρθρωση όλων των σχετικών αγορών, ο πραγματικός ή δυνητικός ανταγωνισμός εκ μέρους επιχειρήσεων εγκατεστημένων εντός ή εκτός Ελλάδος, η ύπαρξη νομικών ή πραγματικών εμποδίων εισόδου στην αγορά η θέση των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων στην αγορά και η χρηματοδοτική και οικονομική δύναμή τους, οι δυνατότητες επιλογής των προμηθευτών και των χρηστών από τις επιχειρήσεις και από άλλες ανταγωνιστικές ή δυνητικά ανταγωνιστικές επιχειρήσεις, η πρόσβασή τους στις πηγές εφοδιασμού ή στις αγορές διάθεσης των προϊόντων, η εξέλιξη της προσφοράς και της ζήτησης των οικείων αγαθών και υπηρεσιών, τα συμφέροντα των ενδιάμεσων και τελικών καταναλωτών και η συμβολή στην εξέλιξη της τεχνικής και οικονομικής προόδου, υπό τον όρο ότι η εξέλιξη αυτή είναι προς το συμφέρον των καταναλωτών και δεν αποτελεί εμπόδιο για τον ανταγωνισμό.

IV. Στην προκειμένη περίπτωση, από τα έγγραφα του φακέλου, τις διευκρινίσεις και πληροφορίες που έδωσε ο πληρεξούσιος δικηγόρος των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων (ο οποίος προσκόμισε και το από 16-11-2000 ανυπόγραφο σχέδιο σύμβασης εξαγοράς μετοχών) και την εν γένει συζήτηση της υπό κρίση υπόθεσης, προέκυψαν τα ακόλουθα : στις 20-9-2000 γνωστοποιήθηκε από τις εταιρίες α) GENERAL ELECTRIC COMPANY β) ROITECH INVESTISSEMENTS S.A. και γ) ORACLE STRATEGIC PARTNERS LP στην Επιτροπή Ανταγωνισμού η μελλοντική εξαγορά των μετοχών της εταιρίας SMV Acquisition Corporation (εφεξής SMV) από την εταιρία GENERAL ELECTRIC COMPANY.

Η εξαγορά αυτή θα πραγματοποιηθεί από την GENERAL ELECTRIC COMPANY μέσω θυγατρικών του ομίλου GENERAL ELECTRIC COMPANY (εφεξής GE) και συγκεκριμένα δια των εταιριών του ομίλου GENERAL ELECTRIC MEDICAL SYSTEMS (εφεξής GEMS).

Η GE εδρεύει στις Η.Π.Α. και δραστηριοποιείται παγκόσμια στο τομέα κατασκευής συσκευών, μηχανών, αεροσκαφών, παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, τηλεοπτικών σταθμών και προγραμμάτων (NBC), πλαστικών, συστημάτων ενέργειας, μεταφορών, πληροφορικής, ιατρικών διαγνωστικών μηχανημάτων και βιομηχανικών συστημάτων.

Η GEMS, που αποτελεί το τμήμα εταιριών της GE, που ασχολείται με ιατρικά μηχανήματα, δραστηριοποιείται παγκοσμίως μέσω θυγατρικών, συνδεομένων εταιριών και διανομέων με την κατασκευή και διάθεση μηχανημάτων ιατρικής διαγνωστικής απεικόνισης, ανταλλακτικών και εξαρτημάτων καθώς και την παροχή υπηρεσιών τεχνικής εξυπηρέτησης του συγκεκριμένου εξοπλισμού. Η GEMS στην Ελλάδα, όσον αφορά τον τομέα ιατρικών διαγνωστικών απεικονιστικών μηχανημάτων, δραστηριοποιείται μέσω της πλήρως ελεγχόμενης θυγατρικής της εταιρίας με την επωνυμία GE MEDICAL SYSTEMS ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ (GEMS ΕΛΛΑΣ ΕΠΕ) καθώς και της TRANSMETICA Α.Ε., ανεξάρτητου διανομέα της θυγατρικής της εταιρίας, η οποία εξαγοράσθηκε απότην GEMS.

Η SMV εδρεύει στις Η.Π.Α. και ελέγχεται από την εταιρία Roitech Investissements S.A. και Oracle SMV, οι οποίες κατέχουν το σύνολο των μετοχών της με ποσοστό 62% και 38% αντίστοιχα. Η εταιρία Roitech Investissements S.A., ανήκει κατά 100% στην γαλλική εταιρία με την επωνυμία Roitech S.A., η οποία πρόκειται να συγχωνευθεί με την θυγατρική της εταιρία με απορρόφηση (από την θυγατρική της). Η SMV δραστηριοποιείται στην κατασκευή και εμπορία μηχανημάτων πυρηνικής ιατρικής καθώς και στις απαιτούμενες εφαρμογές λογισμικού και λοιπών αναγκαίων ειδών, όπως φιλμς, μερών και εξαρτημάτων, ενώ παρέχει και υπηρεσίες τεχνικής υποστήριξης των ανωτέρω μηχανημάτων. Η ως άνω εταιρία δραστηριοποιείται στην Ευρώπη μέσω της θυγατρικής της εταιρίας SMV International S.A., που εδρεύει στο Παρίσι και έχει ιδρύσει σειρά άμεσων και έμμεσων θυγατρικών εταιριών σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες. Η γεωγραφική περιοχή της νοτίου Αμερικής καλύπτεται μέσω έμμεσων θυγατρικών, που έχουν ιδρυθεί στην Βραζιλία και την Κολομβία. Οι εν λόγω εταιρίες αποτελούν τον όμιλο εταιριών SMV και στην συγκέντρωση υπόκειται το σύνολο των εταιριών του ομίλου SMV.

Στην Ελλάδα ο όμιλος εταιριών SMV δραστηριοποιείται μέσω ανεξάρτητου διανομέα, ήτοι της εταιρίας με την επωνυμία " CIS ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ Α.Ε.", με την οποία έχει συνάψει από τον Σεπτέμβριο 1991 σύμβαση διανομής, η διάρκεια της οποίας έχει παραταθεί μέχρι 30-9-2002.

Ο κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν στην εθνική αγορά οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση εταιρίες, κατά δήλωσή τους έχει για το έτος 1999 ως εξής: GENERAL ELECTRIC 13.921.746, GEMS 14.717.084, SMV 924.793, Σύνολο 29.563.623 ΕΥΡΩ. Κατά την εταιρία όμως CIS ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ Α.Ε., διανομέα της SMV, ο κύκλος εργασιών της στα μηχανήματα πυρηνικής ιατρικής για το έτος 1999, ανήλθε σε 1.753.681 ΕΥΡΩ.

Οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στον κλάδο εμπορίας και παροχής υπηρεσιών τεχνικής υποστήριξης ιατρικών απεικονιστικών διαγνωστικών μηχανημάτων, που περιλαμβάνουν ιατρικά μηχανήματα, που χρησιμοποιούνται για τη διαπίστωση της φυσιολογικής κατάστασης του ασθενούς καθώς και την ανάλυση της κατάστασης της υγείας του, αναφορικά με συγκεκριμένη ασθένεια. Τα ιατρικά απεικονιστικά διαγνωστικά μηχανήματα, διαφοροποιούνται με βάση τη τεχνολογία τους, διακρίνονται σε: α) μηχανήματα ακτινολογίας β) αξονικής τομογραφίας γ) μαγνητικής τομογραφίας δ) υπερηχογραφίας και ε) πυρηνικής ιατρικής. Όσον αφορά την εξαγοραζομένη εταιρία, αυτή δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, μέσω ανεξάρτητου διανομέα, στην εμπορία και στην παροχή υπηρεσιών τεχνικής υποστήριξης διαγνωστικών μηχανημάτων πυρηνικής ιατρικής. Επομένως, ο οικονομικός κλάδος που εμπλέκεται στην υπό κρίση συγκέντρωση, είναι ο κλάδος της εμπορίας και της παροχής τεχνικής υποστήριξης διαγνωστικής μηχανημάτων πυρηνικής ιατρικής. Τα μηχανήματα πυρηνικής ιατρικής περιλαμβάνουν δύο τύπους προϊόντων, ανάλογα με την απεικονιστική τεχνική που χρησιμοποιούν, σύμφωνα δε με αυτή τη διάκριση αναφέρονται ως SPECT και PET. Αυτά αποτελούνται από τον σταθμό λήψης επεξεργασίας δεδομένων και από το σύστημα τομογραφικής σπινθηρογραφικής απεικόνισης. Τα μηχανήματα πυρηνικής ιατρικής εκπροσωπούν το 5% περίπου του συνόλου των πωλήσεων ιατρικών διαγνωστικών απεικονιστικών μηχανημάτων στην εθνική αγορά.

Ο όμιλος της SMV, όπως και η GEMS ασχολούνται κυ-

ρίως με μηχανήματα πυρηνικής ιατρικής, που ανήκουν στην κατηγορία SPECT. Ο όμιλος όμως της SMV έχει προχωρήσει στην ανάπτυξη και των μηχανημάτων που ανήκουν στην κατηγορία PET. Τα γνωστοποιούντα μέρη δηλώνουν ότι στην Ελλάδα δεν έχουν μέχρι σήμερα πραγματοποιηθεί πωλήσεις μηχανημάτων πυρηνικής ιατρικής της κατηγορίας PET. Το μερίδιο της GEMS, μέσω της θυγατρικής της, ανήλθε στην αγορά των διαγνωστικών μηχανημάτων πυρηνικής ιατρικής σε ποσοστό 16%, ενώ αντίστοιχα της SMV, μέσω του διανόμεα της CIS ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ Α.Ε., σε ποσοστό 32% για το έτος 1999. Οι κυριότεροι ανταγωνιστές στην Ελλάδα είναι η SIEMENS (εταιρία κατασκευής) με μερίδιο, σύμφωνα με τις συμμετέχουσες, 18%, η ELSCINT/MARCONI (διανομέας DIOPHAR A.E.) με μερίδιο 26% και οι λοιποί με μερίδιο 8%. Τα ως άνω ποσοστά αγοράς αφορούν πωλήσεις 8-9 μηχανημάτων, από τα οποία τα 2 πωλήθησαν από την GEMS και τα 4 από την SMV.

Με βάση εκτιμήσεις ανταγωνίστριας εταιρίας, κατά την τριετία 1997-1999, διατέθηκαν στην αγορά 21 μηχανήματα από τα οποία η μεν GEMS διέθεσε 5 μηχανήματα, η SMV 7, η SIEMENS 3 και η ELSCINT/MARCONI 6. Σύμφωνα δε με στοιχεία που απέστειλαν ανταγωνίστριες εταιρίες, το ποσοστό της GEMS για το έτος 1999, στην υπό κρίση αγορά ανήλθε σε 25% περίπου, ενώ της SMV (πρώην SOPHA MEDICAL VISION) σε 30% περίπου. Από τα ως άνω εκτεθέντα προκύπτει ότι το μέγεθος της σχετικής αγοράς είναι σχετικά μικρό, τα δε μερίδια των εταιριών στην εθνική αγορά δεν είναι σταθερά και εμφανίζουν διακυμάνσεις από έτος σε έτος.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το μερίδιο των συμμετεχουσών εταιριών στην Ευρώπη για το έτος 1999 ανήλθε της GEMS σε ποσοστό 22%, της δε SMV σε ποσοστό 9%.

Σχετικά με την εκτίμηση των ανταγωνιστικών συνθηκών, που επικρατούν στην Ελληνική αγορά, όσον αφορά την αγορά μηχανημάτων πυρηνικής ιατρικής, διαπιστώνεται ότι αυτή είναι μικρή σε μέγεθος. Στην εν λόγω αγορά δραστηριοποιούνται, τόσο η θυγατρική εταιρία της εξαγοράζουσας, όσο και η εξαγοραζόμενη μέσω του διανομέα της με μερίδια αγοράς για το έτος 1999 16 -25% και 30 - 32% αντίστοιχα, καθώς και πολυεθνικές επιχειρήσεις, είτε μέσω θυγατρικών εταιριών, όπως η SIEMENS (3%), είτε μέσω διανομέων, όπως η ELSCINT/MARCONI (20-26%) μέσω της εταιρίας DIOPHAR A.E., η ADAC (0%) μέσω της εταιρίας ΠΑΠΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Ε.Π.Ε και η TOSHIBA MEDICAL SYSTEMS(3%) μέσω της εταιρίας "ΠΡΩΤΟΝ Α.Ε.". Τα ως άνω μερίδια αγοράς δεν μπορούν να θεωρηθούν σταθερά και από τα στοιχεία των εταιριών για την τριετία 1997-1999, προκύπτει, ότι αυτά παρουσιάζουν διακύμανση, η οποία οφείλεται κυρίως στις ιδιαιτερότητες της αγοράς από την πλευρά της ζήτησης από τα μεγάλα κρατικά και ιδιωτικά νοσοκομεία ή ιατρικά κέντρα. Από τους παραπάνω πελάτες τα κρατικά νοσοκομεία προμηθεύονται περιορισμένο αριθμό τέτοιων μηχανημάτων, κυρίως μέσω μειοδοτικών διαγωνισμών, ενώ τα αντίστοιχα ιδιωτικά, κυρίως με απευθείας αναθέσεις.

Σύμφωνα δε με τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, η πραγματοποίηση της σκοπούμενης συγκέντρωσης δεν θα επιφέρει σημαντικούς περιορισμούς στον ελεύθερο ανταγωνισμό, ούτε θα έχει αντίκτυπο στα συμφέροντα των καταναλωτών ή στην πορεία της οικονομικής προόδου. Η SMV διαθέτει προηγμένη τεχνογνωσία, όσον αφορά το σταθμό λήψης επεξεργασίας δεδομένων, ενώ η GEMS διαθέτει προηγμένη τεχνολογία, όσον αφορά την τομογραφική απεικόνιση. Επομένως, οι καταναλωτές θα ωφεληθούν από την πρόσβαση της GEMS στην προηγμένη τεχνογνωσία της SMV, αφού τα μηχανήματα πυρηνικής ιατρικής αποτελούνται από τα δύο αυτά συστήματα, είναι δε εισαγόμενα και δεν υπάρχουν εμπόδια, που θα μπορούσαν να εμποδίσουν την είσοδο νέων εταιριών στην υπό κρίση αγορά εμπορίας και παροχής υπηρεσιών τεχνικής υποστήριξης. Θα πρέπει ακόμη να επισημανθεί, ότι οι ανταγωνίστριες εταιρίες υποστηρίζουν, ότι η είσοδος στην υπό κρίση αγορά δεν παρουσιάζει ιδιαίτερες δυσκολίες και ορισμένες από αυτές που δεν είχαν δραστηριοποιηθεί, τα τελευταία ιδιαίτερα χρόνια, στη εν λόγω αγορά, σκοπεύουν να επαναδραστηριοποιηθούν.

Επομένως ,σύμφωνα με τα παραπάνω, εκτιμάται, ότι η εν λόγω συγκέντρωση δεν θα έχει δυσμενείς επιπτώσεις στην αγορά των μηχανημάτων πυρηνικής ιατρικής στην Ελλάδα.

Μετά από όλα τα παραπάνω, που η Επιτροπή Ανταγωνισμού διεπίστωσε και έκανε αποδεκτά, προκύπτει, ότι η υπό εξέταση σκοπούμενη συγκέντρωση επιχειρήσεων, (υποκείμενη σύμφωνα με τις προπαρατεθείσες νομικές διατάξεις, υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίησή της, αφού συντρέχει η μία από τις προϋποθέσεις που ο νόμος ορίζει και συγκεκριμένα εκείνη του μεριδίου αγοράς), δεν δύναται να θεωρηθεί ότι αυτή (συγκέντρωση) περιορίζει τον ανταγωνισμό, αντίθετα, αναμένεται ότι θα εντείνει αυτόν προς όφελος των καταναλωτών. Συνεπώς, θα πρέπει να μην απαγορευθεί η εν λόγω (σκοπούμενη) συγκέντρωση επιχειρήσεων, υπό τον όρο όμως να υποβάλλουν οι γνωστοποιούσες την συγκέντρωση εταιρίες, στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, την οριστική σύμβαση εξαγοράς, μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών από την υπογραφή της.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αποφαίνεται, ότι δεν υφίσταται νόμιμος λόγος να απαγορευθεί η από 20.9.2000 γνωστοποιηθείσα, βάσει του άρθρου 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει, σκοπουμένη συγκέντρωση επιχειρήσεων, που θα πραγματοποιηθεί με την απόκτηση από την εταιρεία GENERAL ELECTRIC COMPANY και της θυγατρικής της GE SERVICE FRANCE SNC του ελέγχου της εταιρείας SMV ACQUISITION CORPORATION, υπό τον όρο ότι οι γνωστοποιούσες τη συγκέντρωση επιχειρήσεις να υποβάλουν στην Επιτροπή Ανταγωνισμού την οριστική σύμβαση εξαγοράς των μετοχών της άνω τελευταίας επιχείρησης σε προθεσμία πέντε (5) ημερών από την υπογραφή της.

Η απόφαση εκδόθηκε την 17η Νοεμβρίου 2000.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος	Η Γραμματέας
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΖΟΥΓΑΝΑΤΟΣ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ-ΜΑΡΙΑ ΤΑΡΑΜΠΙΚΟΥ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. 172 /ΙΙΙ/2000 (6)

Προληπτικός έλεγχος της γνωστοποιηθείσας, βάσει του άρθρου 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωσης των επιχειρήσεων Stiga Forvaltning AB και Cinquedi S.p.A.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, την 9η Νοεμβρίου 2000, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.30 π.μ, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Δημήτρης Τζουγανάτος
Μέλη: Ηλίας Βλάσσης
Νικόλαος Καραμητσάνης, κωλυομένου του τακτικού Θεόδωρου Δεληγιαννάκη
Παναγιώτης Μαντζουράνης
Αντώνης Μέγγουλης, κωλυομένου του τακτικού Κωνσταντίνου Ηλιόπουλου
Αλεξάνδρα Μικρουλέα, κωλυομένου του τακτικού Λεωνίδα Νικολούζου,
Ιωάννης Κατσουλάκος,
Νικόλαος Βέττας
Γραμματέας:Αικατερίνη Τριβέλη, κωλυομένης της τακτικής Αλεξάνδρας-Μαρίας Ταραμπίκου

Τα λοιπά τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, απουσίαζαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της Συνεδριάσεως ήταν ο προληπτικός έλεγχος της από 8 Αυγούστου 2000 γνωστοποιηθείσας, σύμφωνα με το άρθρο 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωσης των επιχειρήσεων Stiga Forvaltning AB και Cinquedi S.p.A.

Στη συνεδρίαση παρεστάθει η γνωστοποιήσασα τη συγκέντρωση εταιρεία Stiga Forvaltning AB δια των πληρεξουσίων αυτής δικηγόρων Παναγιώτη Μπερνίτσα και Μαρίνας Ανδρουλακάκη.

Στην αρχή της συνεδριάσεως το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια, Σοφία Καμπερίδου η οποία ανέπτυξε την εισήγηση της Υπηρεσίας και πρότεινε να μην απαγορευθεί η υπό κρίση συγκέντρωση δεδομένου ότι δεν θα έχει ως αποτέλεσμα το σημαντικό περιορισμό του ανταγωνισμού στην εθνική αγορά. Κατόπιν, το λόγο έλαβαν οι ανωτέρω πληρεξούσιοι δικηγόροι, οι οποίοι ανέπτυξαν τις θέσεις τους, απάντησαν σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησαν την αποδοχή της εν λόγω συγκέντρωσης επιχειρήσεων.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε Διάσκεψη την 23η Νοεμβρίου 2000, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.30 π.μ. στην αίθουσα 611 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, κατά την οποία, αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλου, την Εισήγηση της Γραμματείας και τις απόψεις που διετύπωσαν προφορικώς οι πληρεξούσιοι δικηγόροι της γνωστοποιούσας εταιρίας κατά την συζήτηση της υποθέσεως,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

Ι. Στις 8-8-2000 γνωστοποιήθηκε στη Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4β παρ.1 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, από την εταιρεία Stiga Forvaltning AB (εφεξής Stiga- εξαγοράζουσα) με έδρα στη Στοκχόλμη της Σουηδίας, η από 26-7-2000 σύμβαση εξαγοράς της εταιρείας Cinquedi S.p.A. (εφεξής 5D- εξαγοραζόμενη) με έδρα στο Μιλάνο της Ιταλίας.

Σύμφωνα με την εν λόγω σύμβαση, οι Errerre Societa Semplice, Duerre Societa Semplice, Erresse Uno Societa Semplice, Interbanca S.p.A., Maurizio Ferrari, Interbanca SGR, S I R E F S.p.A. και Giorgio Seragnoli, οι οποίοι κατέχουν το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου της 5D, πωλούν στην Stiga το 100% των μετοχών τους αυτών και συγκεκριμένα 165.000.000 μετοχές.

Στην ίδια σύμβαση προβλέπεται οτι η Stiga θα αποκτήσει εμμέσως το σύνολο των μετοχών της θυγατρικής της 5D, ιταλικής εταιρείας Castelgarden S.p.A., όπως επίσης και των θυγατρικών εταιρειών της τελευταίας, της ιταλικής εταιρείας Immobiliare Galassia S.r.l και της γαλλικής εταιρείας Castelservice S.A..

Επιπλέον, στη σύμβαση προβλέπεται ότι, επί μία περίοδο πέντε (5) ετών από την υπογραφή της, ο Maurizio Ferrari, μέτοχος της εξαγοραζόμενης, δεν θα ασκεί, άμεσα ή έμμεσα, με οποιονδήποτε τρόπο, οποιαδήποτε δραστηριότητα ή επιχείρηση στην Ευρώπη που να ανταγωνίζεται τη δραστηριότητα της 5D, της Castelgarden και των θυγατρικών αυτής. Επίσης, επί μία περίοδο τριών (3) ετών οι πωλητές θα αποφεύγουν να ζητήσουν, να προσφέρουν ή να διαπραγματευθούν άμεσα ή έμμεσα εργασία με οποιονδήποτε από τους υπαλλήλους της 5D, της Castelgarden ή των θυγατρικών αυτής, χωρίς την προηγούμενη έγγραφη άδεια της Stiga.

ΙΙ. 1. Η Stiga ανήκει από κοινού: (α) στην ολλανδική εταιρεία UBS Capital, η οποία είναι θυγατρική της ελβετικής τραπεζικής εταιρείας Union Bank of Switzerland (UBS) και β) στη σουηδική εταιρεία VenCAP AB, η οποία είναι εταιρεία συμμετοχών και ανήκει στην εταιρεία Grimaldi Industries AB, η οποία ασχολείται με την παραγωγή και πώληση διαφόρων τύπων ποδηλάτων δρόμου, ποδηλάτων γυμναστικής, μοτοσικλετών και παρόμοιων προϊόντων. Η Grimaldi Industries AB ανήκει κατά 100% στον Salvatore Grimaldi.

Η Stiga δραστηριοποιείται, κυρίως, στον τομέα παραγωγής και πώλησης εξοπλισμού κήπου για οικιακή και επαγγελματική χρήση, μέσω των θυγατρικών της εταιρειών Stiga Garden και Stiga Belos. Επίσης, η Stiga ασχολείται με την παραγωγή και πώληση εξοπλισμού αναψυχής, όπως π.χ. διαφόρων τύπων ελκήθρων και επιτραπεζίων παιχνιδιών χόκεϊ επί πάγου και ποδοσφαίρου μέσω της θυγατρικής της Stiga Games.

Η Stiga Garden κατασκευάζει και πωλεί εξοπλισμό κήπου, όπως χλοοκοπτικές μηχανές (μηχανές κουρέματος γκαζόν), λιπάσματα από φύλλα, εργαλεία κοπής λιπασμάτων από φύλλα, κλαδευτικές μηχανές, πριόνια κ.λ.π., κυρίως για οικιακή χρήση. Η Stiga Belos κατασκευάζει και πωλεί παρεμφερή εξοπλισμό για επαγγελματική χρήση, π.χ. αναβατόρια εργαλείων, χλοοκοπτικές μηχανές και μικρά τρακτέρ. Η παραγωγή της Stiga γίνεται σε δύο εργοστάσια, ένα στη Σουηδία και ένα στο Βέλγιο, ενώ η διανομή και λιανική πώληση των προϊόντων της πραγματοποιείται απο τις θυγατρικές εταιρείες της, οι οποίες είναι εγκατεστημένες σε δέκα διαφορετικές χώρες της Ευρώπης. Η Stiga δεν έχει θυγατρική στην Ελλάδα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που περιέχονται στην από 8-11-2000 εισήγηση της Γραμματείας προς την Επιτροπή Ανταγωνισμού, ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών του ομίλου στον οποίο ανήκει η Stiga ανήλθε κατά το 1999 σε 18,2 δις Ευρώ, ενώ ο κύκλος εργασιών του ομίλου στην Ελλάδα κατά το ίδιο έτος ανήλθε σε 500.000 Ευρώ και αντιπροσωπεύει μόνο πωλήσεις ποδηλάτων της Grimaldi Industries AB. Η Stiga δεν δραστηριοποιείται στην ελληνική αγορά και συνεπώς ο κύκλος εργασιών της στην Ελλάδα είναι μηδενικός.

2. Η 5D είναι ιταλική εταιρεία συμμετοχών και έχει θυγατρική την, επίσης, ιταλική εταιρεία Castelgarden. Η Castelgarden κατέχει με τη σειρά της το 100% του εταιρικού κεφαλαίου της ιταλικής εταιρείας Immobiliare Galassia S.r.l. καθώς και το 99,99% του μετοχικού κεφαλαίου της γαλλικής CastelService S.A., η οποία είναι εταιρεία διανομής που δραστηριοποιείται αποκλειστικά στη Γαλλία.

Η Castelgarden κατασκευάζει και πωλεί δύο είδη χλοοκοπτικών μηχανών: χλοοκοπτικές μηχανές χειροδηγούμενες και μηχανές με θέση επιβάτη. Η εταιρεία δραστηριοποιείται στην Ελλάδα μέσω δύο εισαγωγικών εταιρειών, των Παντελής Παπαδόπουλος Α.Ε. με έδρα την Αθήνα και Παναγιώτης Κατσαρός Α.Ε. με έδρα τη Θεσσαλονίκη.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που περιέχονται στην από 8-11-2000 εισήγηση της Γραμματείας προς την Επιτροπή Ανταγωνισμού, ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών του ομίλου της 5D ανήλθε κατά το 1999 σε 230.500.000 Ευρώ, ενώ ο κύκλος εργασιών του ομίλου στην Ελλάδα, κατά το ίδιο έτος, ανήλθε σε 1.000.000 Ευρώ και αντιστοιχεί σε πωλήσεις χλοοκοπτικών μηχανών της θυγατρικής εταιρείας Castelgarden.

ΙΙΙ. Σύμφωνα με το Ν. 703/1977, η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή και υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της σκοπούμενης χρήσης τους (άρθρ. 4β' παρ.1 εδ. α', ενώ τα ίδια ισχύουν και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ανταγωνισμού, ad hoc Ανακοίνωση για τον καθορισμό της σχετικής αγοράς, 97/C 372/03, κεφ. ΙΙ, παρ.7, Επ.Εφ.Ευρ.Κοιν.C 372/5, 9.12.1997).

Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου της συγκέντρωσης, η εξαγοράζουσα εταιρεία Stiga ανήκει σε όμιλο εταιρειών που παρέχουν ένα ευρύ φάσμα προϊόντων και υπηρεσιών (εργαλεία και μηχανήματα κηπουρικής, τραπεζικές εργασίες, ποδήλατα και δίκυκλα, προϊόντα χειμερινής αναψυχής, επιτραπέζια παιχνίδια κ.λ.π.).

Η εξαγοραζόμενη εταιρεία 5D ασχολείται αποκλειστικά με την παραγωγή και πώληση χλοοκοπτικών μηχανών (χειροδηγουμένων και με θέση επιβάτη) μέσω της θυγατρικής της εταιρείας Castelgarden.

Οσον αφορά τη σχετική αγορά προϊόντων στην Ελλάδα, οι κλάδοι που αφορά η υπό κρίση συγκέντρωση είναι:

(α) ο κλάδος των χειροδηγούμενων χλοοκοπτικών μηχανών και

(β) ο κλάδος των χλοοκοπτικών μηχανών με θέση επιβάτη.

Οπως γίνεται δεκτό, ουσιαστική, στα πλαίσια του ορισμού της σχετικής αγοράς, είναι κάθε διαφορά των προϊόντων, η οποία δεν επιτρέπει την εξυπηρέτηση της ίδιας πάγιας ανάγκης και άρα δεν επιτρέπει την εναλλαξιμότητά τους, ιδίως δε όταν η διαφορά αφορά στην τιμή, τις ιδιότητες και τη χρήση για την οποία προορίζονται τα υπό κρίση προϊόντα (Ολομ. ΕΠΑ. 39/1996, ΕΠΑ 12/1995).

Εν προκειμένω, οι υπό συγκέντρωση κλάδοι αποτελούν διαφορετικές αγορές προϊόντων διότι, αν και όλες οι χλοοκοπτικές μηχανές εξυπηρετούν τον ίδιο σκοπό (κούρεμα γκαζόν), υπάρχει σημαντική διαφορά τιμής, μεγέθους και χρήσης μεταξύ των δύο ανωτέρω τύπων. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία που περιέχονται στη γνωστοποίηση, υφίστανται οι εξής διαφορές μεταξύ των προαναφερομένων χλοοκοπτικών μηχανών:

(α) Μια χειροδηγούμενη χλοοκοπτική μηχανή κοστίζει περίπου 700 - 800 Ευρώ, ενώ μια αντίστοιχη μηχανή με θέση επιβάτη κοστίζει περίπου 9.000 - 10.000 Ευρώ.

(β) Οι χλοοκοπτικές μηχανές με θέση επιβάτη χρησιμοποιούνται, συνήθως, σε κήπους που υπερβαίνουν ένα ελάχιστο όριο μεγέθους, ενώ οι χειροδηγηγούμενες μηχανές χρησιμοποιούνται σε μικρούς κήπους.

(γ) Οι χλοοκοπτικές μηχανές με θέση επιβάτη κόβουν ταυτόχρονα πολύ μεγαλύτερη επιφάνεια γκαζόν σε σύγκριση με τις χειροδηγούμενες.

Η Stiga Belos πωλεί, επίσης, τρακτέρ για επαγγελματική χρήση, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για εργασίες κηπουρικής (όπως π.χ. κούρεμα γκαζόν), αλλά οι μηχανές αυτές αποτελούν ξεχωριστή αγορά προϊόντος τόσο λόγω γενικότερων εφαρμογών τους όσο και λόγω της υψηλής, σχετικά, τιμής τους (περίπου 30.000 Ευρώ).

IV. Οσον αφορά τα μερίδια αγοράς, από τα στοιχεία που προσκόμισαν οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, προκύπτει ότι η εταιρεία Stiga κατέχει στην παγκόσμια αγορά μερίδιο χειροδηγούμενων χλοοκοπτικών μηχανών ύψους 2%-3%, ενώ στις χλοοκοπτικές μηχανές με θέση επιβάτη η ίδια εταιρεία κατέχει μερίδιο 1% - 2%. Στην ελληνική αγορά, όπως προέκυψε κατά ανωτέρω, η Stiga δεν δραστηριοποιείται και συνεπώς δεν έχει μερίδιο αγοράς. Η εξαγοραζόμενη εταιρεία 5D κατέχει στην ευρωπαϊκή αγορά χειροδηγούμενων χλοοκοπτικών μηχανών μερίδιο 17%, ενώ στην αγορά χλοοκοπτικών μηχανών με θέση επιβάτη η εταιρεία κατέχει μερίδιο 25%. Στην ελληνική αγορά το μερίδιο αγοράς της 5D ανήλθε, κατά το έτος 1999, σε 44% για τις χειροδηγούμενες χλοοκοπτικές μηχανές (αξία πωλήσεων 988.499 Ευρώ) και σε 37% για τις χλοοκοπτικές μηχανές με θέση επιβάτη (αξία πωλήσεων 190.572 Ευρώ).

V. Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πωλούν τα σχετικά προϊόντα υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού (Ολομ. ΕΠΑ 43/1996, Ανακοίνωση Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ανταγωνισμού για τον καθορισμό της σχετικής αγοράς, 97/C 372/03, κεφ. ΙΙ, παρ.8 και 44επ., Επ.Εφ.Ευρ.Κοιν.C 372/5, 9.12.1997). Στη συγκεκριμένη περίπτωση ως σχετική γεωγραφική αγορά πρέπει να θεωρηθεί όλη η ελληνική επικράτεια.

VI. 1) Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2, εδ. α' και β' του Ν. 703/1977, όπως ισχύει: "Συγκέντρωση πραγματοποιείται: α) όταν συγχωνεύονται με κάθε τρόπο δύο ή περισσότερες προηγουμένως ανεξάρτητες επιχειρήσεις, β) όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μία τουλάχιστον επιχείρηση, ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα, ... τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσοτέρων άλλων επιχειρήσεων".

Η εξαγορά του συνόλου των μετοχών της εταιρείας 5D από την εταιρεία Stiga, με την οποία η δεύτερη αποκτά τον έλεγχο της πρώτης και εμμέσως των θυγατρικών αυτής εταιρειών, αποτελεί συγκέντρωση υπό την έννοια του άρθρου 4, παρ. 2 εδ. β' του Νόμου αυτού (Ολομ. ΕΠΑ 39/1996).

2) Σύμφωνα με το άρθρο 32 του Ν. 703/1977, όπως ισχύει σήμερα, ο Νόμος αυτός εφαρμόζεται σε όλους τους περιορισμούς του ανταγωνισμού που επενεργούν ή μπορούν να επενεργήσουν στη χώρα, έστω και εάν αυτοί οφείλονται σε συμφωνίες ή εναρμονισμένες πρακτικές μεταξύ επιχειρήσεων ή συγκεντρώσεις επιχειρήσεων που πραγματοποιούνται έξω από αυτήν.

Η υπό κρίση συγκέντρωση πραγματοποιείται μεν εκτός Ελλάδας, πλην όμως μπορεί να επενεργήσει στην ελληνική αγορά, αφού τα προϊόντα της εξαγοραζόμενης πωλούνται στην Ελλάδα με σχετικώς υψηλά μερίδια αγοράς, σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω (Ολομ. ΕΠΑ 110/1998).

3) Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 4β του Ν.

703/1977, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του από το Ν. 2837/2000, και ειδικότερα σύμφωνα με την παρ. 1 αυτού: "Κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης όταν: α) με τη συγκέντρωση αποκτάται ή αυξάνεται μερίδιο αγοράς των προϊόντων ή των υπηρεσιών, που αφορά η συγκέντρωση, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 4 στ', που αντιπροσωπεύει στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό, σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών, τμήμα της, τουλάχιστον τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) του συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποιείται με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που θεωρούνται ομοειδή από τον καταναλωτή λόγω των ιδιοτήτων, της τιμής τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται ή β) ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4 στ', ανέρχεται, στην εθνική αγορά, τουλάχιστον σε εκατόν πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) Ευρώ (EURO) και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, καθεμία χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) Ευρώ (EURO).

4) Εξ άλλου οι παράγραφοι 2,3 και 4 του ιδίου άρθρου ορίζουν ότι η προθεσμία των δέκα (10) ημερών αρχίζει από την επέλευση της πρώτης από τις πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, ότι υπόχρεοι προς γνωστοποίηση είναι τα πρόσωπα, οι επιχειρήσεις ή ομάδες προσώπων ή επιχειρήσεων που αποκτούν έλεγχο στο σύνολο ή σε τμήματα μίας ή περισσότερων επιχειρήσεων και ότι σε περίπτωση υπαίτιας παράβασης της υποχρέωσης προς γνωστοποίηση η Επιτροπή Ανταγωνισμού επιβάλλει πρόστιμο μέχρι επτά τοις εκατό (7%) του συνολικού κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4 στ'.

Όσον αφορά το εμπρόθεσμο της γνωστοποίησης, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η σύμβαση για την υπό κρίση εξαγορά υπογράφηκε στις 26-7-2000 και γνωστοποιήθηκε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού στις 8-8-2000, δηλαδή εντός του εκ του νόμου προβλεπομένου δεκαημέρου.

Υπάρχει δε, πράγματι, υποχρέωση γνωστοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 4β', διότι ναι μεν το δεύτερο κριτήριο του νόμου, αυτό του κύκλου εργασιών δεν πληρούται καθότι υπολείπεται των ορίων που θέτει ο Νόμος, πλην όμως πληρούται το πρώτο κριτήριο, δηλαδή αυτό της απόκτησης μεριδίου αγοράς. Πράγματι, το μερίδιο αυτό για τις μεν χειροδηγούμενες χλοοκοπτικές μηχανές ανέρχεται, σύμφωνα με όσα προηγήθηκαν, σε ύψος 44%, για δε τις χλοοκοπτικές μηχανές με θέση επιβάτη ανέρχεται σε 37% και επομένως αμφότερα τα ως άνω μερίδια υπερβαίνουν τα όρια που θέτει ο Νόμος. Επιπλέον, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, σύμφωνα με το άρθρο 4β' παρ. 1 εδ. α', όπως αντικαταστάθηκε με το Ν. 2837/2000, η απόκτηση του μεριδίου αγοράς των προϊόντων που αφορά η συγκέντρωση, που αντιπροσωπεύει τουλάχιστον τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) του συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποιείται με τα προϊόντα που θεωρούνται ομοειδή από τον καταναλωτή, ως προϋπόθεση για την υποχρέωση γνωστοποίησης της συγκέντρωσης επιχειρήσεων, συντρέχει όχι μόνο όταν η υπέρβαση του ορίου αυτού γίνεται με την άθροιση των επιμέρους μεριδίων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, αλλά και όταν ήδη, πριν από τη συγκέντρωση, το μερίδιο αγοράς της εξαγοραζόμενης ή απορροφώμενης επιχείρησης υπερέβαινε το όριο αυτό. Και τούτο διότι σκοπός του Νόμου είναι ο έλεγχος και η παρεμπόδιση της δυνατότητας νόθευσης του ανταγωνισμού από τις συγκεντρώσεις επιχειρήσεων. Αντίθετη εκδοχή θα κατέληγε στο άτοπο να αποκλείει τον έλεγχο στις περιπτώσεις εκείνες που η εξαγοράζουσα ή απορροφώσα επιχείρηση, η οποία δεν διαθέτει μερίδιο αγοράς, αποκτά άλλη επιχείρηση, η οποία διαθέτει αυτοτελώς το υπό του νόμου προσδιοριζόμενο μερίδιο και συνεπώς η συγκέντρωση συνεπάγεται την απόκτηση του μεριδίου, όπως απαιτεί ο νόμος.

VII. 1) Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 4γ' παρ. 1 του Ν. 703/77, όπως ισχύει: "Με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων τμήμα της και ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης".

2) Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 4γ' παρ. 2 του Ν. 703/77, όπως ισχύει: "Για την εκτίμηση της δυνατότητας μιας συγκέντρωσης να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό υπό την έννοια της παρ. 1 του παρόντος άρθρου λαμβάνονται υπόψη ιδιαίτερα η διάρθρωση όλων των σχετικών αγορών, ο πραγματικός ή δυνητικός ανταγωνισμός εκ μέρους επιχειρήσεων εγκατεστημένων εντός ή εκτός Ελλάδας, η ύπαρξη νομικών ή πραγματικών εμποδίων εισόδου στην αγορά, η θέση των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων στην αγορά και η χρηματοδοτική και οικονομική δύναμή τους, οι δυνατότητες επιλογής των προμηθευτών και χρηστών από τις επιχειρήσεις και από άλλες ανταγωνιστικές ή δυνητικά ανταγωνιστικές επιχειρήσεις, η πρόσβασή τους στις πηγές εφοδιασμού ή στις αγορές διάθεσης των προϊόντων, η εξέλιξη της προσφοράς και της ζήτησης των οικείων αγαθών και υπηρεσιών, τα συμφέροντα των ενδιάμεσων και τελικών καταναλωτών και η συμβολή στην εξέλιξη της τεχνικής και οικονομικής προόδου, υπό τον όρο ότι η εξέλιξη αυτή είναι προς το συμφέρον των καταναλωτών και δεν αποτελεί εμπόδιο για τον ανταγωνισμό".

Στην προκειμένη περίπτωση, από τις εκτιμήσεις της Γραμματείας της Επιτροπής Ανταγωνισμού και τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι:

Α) Η ζήτηση σε μηχανές κήπου στη χώρα μας είναι σχετικά περιορισμένη και καλύπτεται με εισαγωγές. Οι βασικοί ανταγωνιστές της 5D, στην ελληνική αγορά, είναι οι εταιρίες Marazzini, MTD, και Sandrigarden, με μερίδια αγοράς για τις χειροδηγούμενες χλοοκοπτικές μηχανές και τις αντίστοιχες με θέση επιβάτη, 15% και 0%, 15% και 40%, 10% και 0% αντιστοίχως. Τα μερίδια αγοράς της εξαγοραζόμενης εταιρείας 5D στην Ελλάδα στις χειροδηγούμενες χλοοκοπτικές μηχανές και στις χλοοκοπτικές μηχανές με θέση επιβάτη είναι 44% και 37% αντίστοιχα, όμως, η εξαγοράζουσα εταιρεία Stiga έχει μερίδιο αγοράς 0% και συνεπώς δεν μπορεί να γίνει λόγος για δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης στην ελληνική αγορά (Ολομ. ΕΠΑ 10/11/1998).

Β) Σε διεθνές επίπεδο δραστηριοποιούνται μεγάλες επιχειρήσεις παραγωγής χλοοκοπτικών μηχανών, όπως η Electrolux, η A Qualcast, η Alco, η American Yard, η MTD και η Murray με σημαντικά μερίδια στη διεθνή αγορά.

Οι ετήσιες πωλήσεις χειροδηγούμενων χλοοκοπτικών μηχανών σε διεθνές επίπεδο ανέρχονται σε 4,4 εκατ. μονάδες και των χλοοκοπτικών μηχανών με θέση επιβάτη σε 275.000 μονάδες. Στην ελληνική αγορά οι πωλήσεις αυτών των προϊόντων ανέρχονται αντίστοιχα σε 24.535 και 350 μονάδες (στοιχεία της γνωστοποιούσας εταιρίας για το 1999) και επομένως αντιπροσωπεύουν, περίπου, μόλις το 0,6% και 0,1% της διεθνούς ζήτησης των αντίστοιχων προϊόντων.

Γ) Οι σχετικές αγορές στην Ελλάδα έχουν παραδοσιακή διάρθρωση και η διανομή πραγματοποιείται κυρίως μέσω ανεξάρτητων διανομέων που παρεμβάλλονται μεταξύ εισαγωγέων και καταστημάτων λιανικής πώλησης. Οι διανομείς αυτοί πωλούν, συνήθως, προϊόντα διαφόρων παραγωγών. Στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης η διανομή πραγματοποιείται, συνήθως, απ' ευθείας προς εξειδικευμένους λιανοπωλητές και προς μεγάλα καταστήματα DIY (Do It Yourself). Συγκεκριμένα, η Stiga πωλεί τα προϊόντα της σε 5.000 εξειδικευμένα καταστήματα και 15 αλυσίδες (DIY). Πάντως, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται και στην Ελλάδα η είσοδος μεγάλων καταστημάτων λιανικής πώλησης εργαλείων και κατασκευαστικών υλικών όπως τα Πράκτικερ και Μάκρο, τα οποία πραγματοποιούν απ' ευθείας εισαγωγές των σχετικών προϊόντων, πράγμα το οποίο αυξάνει τον πραγματικό ανταγωνισμό.

Δ) Ο δυνητικός ανταγωνισμός είναι μειωμένος. Τα τελευταία χρόνια δεν έχει εισέλθει στην ευρωπαϊκή αγορά νέα σημαντική εταιρεία. Η αγορά μηχανών κήπου είναι ώριμη και σε ένα βαθμό κορεσμένη με αποτέλεσμα να μην είναι πιθανό να εισέλθει μια νέα εταιρεία, εκτός εάν η εταιρεία αυτή διαθέτει κάποια ριζοσπαστική καινοτομία προϊόντος.

Ε) Η εν λόγω εξαγορά αναμένεται να βελτιώσει τη διάρθρωση της παραγωγής της Stiga με αποτέλεσμα τη μείωση του κόστους παραγωγής και επομένως να ωφεληθεί ο τελικός καταναλωτής, δεδομένου ότι υφίσταται ανταγωνισμός στις εν λόγω αγορές τόσο στην Ευρώπη όσο και στην Ελλάδα.

VIII. Σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 4 δ' του Ν. 703/1977, η απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού με την οποία διαπιστώνεται ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση δεν μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό, καλύπτει, επίσης, τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα με την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης και είναι απαραίτητοι για αυτήν.

Τέτοιες παρεπόμενες ρήτρες είναι συνήθεις στις συγκεντρώσεις και αποβλέπουν στην κατοχύρωση του αγοραστή ότι, αποκτώντας μία επιχείρηση, για την οποία κατέβαλε το συμφωνημένο τίμημα, θα συγκρατήσει την εκχωρούμενη πελατεία και θα αξιοποιήσει την εκχωρούμενη τεχνογνωσία. Οπως γίνεται δεκτό, οι περιορισμοί αυτοί είναι νόμιμοι εφόσον: (α) είναι άμεσα πράγματι συνδεόμενοι με τη συγκέντρωση, (β) είναι απολύτως αναγκαίοι για την επίτευξη της συγκέντρωσης και (γ) δεν παραβιάζουν την αρχή της αναλογικότητας ως προς το χρόνο δέσμευσης, το αντικείμενο και το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής τους (Ολομ. ΕΠΑ 39/1996, 21/1996, 12/1995, Ε. Περάκης, "Δευτερεύοντες" περιορισμοί του ανταγωνισμού, στο Συλλ. Εργο "Ελεγχος Συγκεντρώσεων", Νομ. Βιβλιοθήκη, 1998).

Στην υπό κρίση συγκέντρωση, όπως προκύπτει από τη σύμβαση εξαγοράς, οι ανωτέρω περιορισμοί έχουν συναφθεί μεταξύ των μερών και περιέχουν περιορισμούς, αποκλειστικά, των μετόχων της εξαγοραζόμενης και όχι οποιουδήποτε άλλου προσώπου, αφορούν στην ίδια τη συγκέντρωση, είναι αναγκαίοι για τη διασφάλιση της επένδυσης της εξαγοράζουσας, ισχύουν για εύλογο χρονικό διάστημα, αναφέρονται μόνο στα προϊόντα της εξαγοραζόμενης και, τέλος, περιορίζονται στην γεωγραφική περιοχή που η εξαγοραζόμενη ασκούσε τη δραστηριότητά της.

Ενόψει των ανωτέρω, η ρήτρα μη ανταγωνισμού και η ρήτρα σχετικά με την απόσπαση εργατικού δυναμικού, κρίνονται ως σύμφωνες με το άρθρο 4 γ' του Ν. 703/1977.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αποφάσισε ότι η συγκέντρωση μεταξύ των εταιρειών STIGA FORVALTNING AB και CINQUEDI S.p.A., η οποία συμφωνήθηκε με την από 26.7.2000 σχετική σύμβαση και γνωστοποιήθηκε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 4 β' του Ν. 703/1977, στις 8.8.2000, δεν υφίσταται νόμιμη περίπτωση να απαγορευθεί.

Η απόφαση εκδόθηκε την 22α Δεκεμβρίου 2000.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

Ο Πρόεδρος	Η Γραμματέας
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΖΟΥΓΑΝΑΤΟΣ	Α. ΤΡΙΒΕΛΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘΜ. 174/ΙΙΙ/2000 (7)

Προηγούμενη γνωστοποίηση της συγκέντρωσης των επιχειρήσεων PERSTORP GmBH, και DEGUSSA - HULS AG, σύμφωνα με το άρθρο 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, την 9η Νοεμβρίου 2000, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.30 π.μ, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Δημήτρης Τζουγανάτος

Μέλη: Ηλίας Βλάσσης

Νικόλαος Καραμητσάνης, κωλυομένου του τακτικού Θεόδωρου Δεληγιαννάκη

Παναγιώτης Μαντζουράνης

Αντώνης Μέγγουλης, κωλυομένου του τακτικού Κωνσταντίνου Ηλιόπουλου

Αλεξάνδρα Μικρουλέα, κωλυομένου του τακτικού Λεωνίδα Νικολούζου,

Ιωάννης Κατσουλάκος,

Νικόλαος Βέττας

Γραμματέας: Αικατερίνη Τριβέλη, κωλυομένης της τακτικής Αλεξάνδρας-Μαρίας Ταραμπίκου

Τα λοιπά τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, απουσίαζαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της Συνεδριάσεως ήταν η προηγούμενη γνωστοποίηση της συγκέντρωσης των επιχειρήσεων PERSTORP GmBH και DEGUSSA-HULS AG, σύμφωνα με το άρθρο 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει.

Στην συνεδρίαση παρέστη η υπόχρεη προς γνωστοποίηση αποκτούσα εταιρία PERSTORP GmBH, δια των πληρεξουσίων της δικηγόρων Εμμανουήλ Μαστρομανώλη και Έμμα Αντωνιάδου.

Στην αρχή της συνεδρίασης, το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια της Γραμματείας της Επιτροπής, Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε την γραπτή εισήγηση της Υπη-

ρεσίας και πρότεινε α) να μην απαγορευθεί η υπό κρίση συγκέντρωση και β) να επιβληθεί πρόστιμο ύψους 10.000.000 δρχ στην υπόχρεη προς γνωστοποίηση της συγκέντρωσης εταιρία PERSTORP GmBH για την παράβαση του άρθρου 4ε παρ.1. του Ν. 703/77, όπως ισχύει. Στην συνέχεια, το λόγο έλαβαν οι ανωτέρω πληρεξούσιοι δικηγόροι, οι οποίοι ανέπτυξαν τις απόψεις της εταιρίας PERSTORP GmBH, απάντησαν σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής και ζήτησαν την έγκριση της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής έδωσε προθεσμία έως την 15η Νοεμβρίου 2000 στην γνωστοποιούσα εταιρία για την κατάθεση υπομνήματος.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε διάσκεψη την 23η Νοεμβρίου 2000, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.30 π.μ. στην αίθουσα 611 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, κατά την οποία, αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλου, την Εισήγηση της Γραμματείας, τις απόψεις που διετύπωσαν, εγγράφως και προφορικώς, οι πληρεξούσιοι δικηγόροι της γνωστοποιούσας εταιρίας PERSTORP GmBH κατά την συζήτηση της υπόθεσης,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

Την 12 Απριλίου 2000 η εταιρία PERSTORP GmBH (εφεξής PERSTORP) γνωστοποίησε στην Υπηρεσία της Επιτροπής Ανταγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 4β του Ν. 703/77 όπως ισχύει, την απόκτηση του επιχειρηματικού κλάδου και των στοιχείων ενεργητικού (στο εξής Μεταβιβαζόμενα Περιουσιακά Στοιχεία) της εταιρίας DEGUSSA-HULS AG (εφεξής DEGUSSA), τα οποία αφορούν στην παραγωγή, πώληση, και διανομή ειδικών χημικών προϊόντων.

Συγκεκριμένα, την 29 Μαρτίου 2000, υπεγράφη σύμβαση πώλησης και μεταβίβασης στην εταιρία PERSTORP των Μεταβιβαζόμενων Περιουσιακών Στοιχείων της εταιρίας DEGUSSA (στο εξής Σύμβαση) μεταξύ των ανωτέρω εταιριών, στην οποία, εκτός των άλλων, προβλέπεται ότι τα ως άνω Περιουσιακά Στοιχεία που αφορούν την μεταβιβαζόμενη επιχειρηματική δραστηριότητα είναι: α) τα σχετικά πάγια στοιχεία του ενεργητικού, β) τα άϋλα στοιχεία του ενεργητικού, γ) τα αποθέματα (πρώτες ύλες, τελικά προϊόντα κ.λ.π), δ) οι εκκρεμείς παραγγελίες, ε) όλες οι συμβάσεις με αξία μεγαλύτερη των 10.000 γερμανικών μάρκων ετησίως, στ) τα ακίνητα του εργοστασίου της επιχειρηματικής μονάδας στο Bruchhausen της Γερμανίας, ζ) οι σχέσεις εξαρτημένης εργασίας του προσωπικού.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 της Σύμβασης, η ολοκλήρωση της εν λόγω εξαγοράς θα πραγματοποιηθεί επτά ημέρες μετά την πλήρωση ορισμένων, τιθέμενων στην σύμβαση, αναβλητικών αιρέσεων (άρθρο 15 παρ.1) και σε ημερομηνία όχι προγενέστερη της 1ης Ιουνίου 2000.

Συγκεκριμένα και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 παρ.1, εκτός των άλλων, η Σύμβαση τελεί υπό την έγκριση των εθνικών Αρχών Ανταγωνισμού της Γερμανίας (η οποία έχει ήδη παράσχει την έγκρισή της) και της Ιρλανδίας.

Σημειώνεται επίσης ότι, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 3 της Σύμβασης, σε περίπτωση που μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης της συγκέντρωσης, η Επιτροπή Ανταγωνισμού της Ελλάδας δεν έχει εγκρίνει την εν λόγω συγκέντρωση, η ολοκλήρωση αυτής δεν θα καλύπτει τα υλικά ή άϋλα αγαθά που βρίσκονται στην Ελλάδα και συνδέονται με την επιχείρηση Πενταερυθρυτόλης, ενώ δεν θα μεταβιβαστεί ούτε θα εκχωρηθεί οποιοδήποτε δικαίωμα ή ωφέλεια από τις συμβατικές σχέσεις στην Ελλάδα, έως ότου και υπό τον όρο ότι θα κοινοποιηθεί η επίσημη απόφασή της.

Η εταιρία PERSTORP εδρεύει στο Burstadt της Γερμανίας και ελέγχεται πλήρως από την Σουηδική εταιρία PERSTORP AB, η οποία αποτελεί και την μητρική εταιρία του ομίλου PERSTORP, με θυγατρικές εταιρίες στις περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες, στις Η.Π.Α., Κίνα, Ιαπωνία και αλλού.

Ο όμιλος PERSTORP δραστηριοποιείται διεθνώς στα Χημικά, στα Δάπεδα, και στα Μέταλλα Επιφανειών.

Ειδικότερα, ο κλάδος των χημικών αφορά στην παραγωγή και διανομή ειδικών χημικών προϊόντων, όπως πολυαλκοόλης, χημικών για την βιομηχανία κατασκευών και σύνθετης επεξεργασμένης ρητίνης.

Η εταιρία PERSTORP διανέμει προϊόντα πολυαλκοόλης στην Ελλάδα, μέσω της αντιπροσώπου εταιρίας "Χημικά Σ. Ανδριανός", με κυριότερους πελάτες τις εταιρίες Interchem Hellas (ποσοστό 59% επί των πωλήσεων στην Ελλάδα), Vianova Resins Ltd (13%), Αδελφοί Παπαδημητρακόπουλοι (13%) κλπ.

Ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών του ομίλου για το οικονομικό έτος 1999 ανήλθε στο ποσό των 1.104.000.000 Ευρώ, ενώ ο κύκλος εργασιών στην Ελληνική αγορά κατά δήλωση της γνωστοποιούσας εταιρίας ανήλθε στο ποσό των 1.000.000 Ευρώ.

Η εταιρία DEGUSSA εδρεύει στην Φρανκφούρτη της Γερμανίας και δραστηριοποιείται διεθνώς στον τομέα ανάπτυξης, παραγωγής και πώλησης καθαρών χημικών ουσιών και πολύτιμων μετάλλων.

Τα Μεταβιβαζόμενα Περιουσιακά Στοιχεία αυτής συνιστούν την επιχειρηματική μονάδα του ομίλου DEGUSSA, που ασχολείται με την παραγωγή και διανομή ορισμένων χημικών προϊόντων (Πολυαλκοολών) και συγκεκριμένα Πενταερυθρυτόλης (Penta), υπο-προϊόντων Δι-Πενταερυθρυτόλης, Ασβεστιούχας Φόρμουλας (μυρμηκικό ασβέστιο) και Φορμαλδεϋδης.

Η εν λόγω εταιρία διανέμει προϊόντα Πενταερυθρυτόλης στην Ελλάδα μέσω της αντιπροσώπου εταιρίας "Δ. Α.ΔΕΛΗΣ Α.Ε" και οι κυριότεροι πελάτες της είναι οι εταιρίες Interchem Hellas, Vianova Resins Ltd και Αδελφοί Παπαδημητρακόπουλοι.

Ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών του ομίλου για το οικονομικό έτος Οκτ. 1998/Σεπτ.1999 ανήλθε στο ποσό των 10.000.000.000 Ευρώ (από τα οποία τα 29.000.000 Ευρώ αντιστοιχούν στα Μεταβιβαζόμενα Περιουσιακά Στοιχεία), ενώ ο κύκλος εργασιών στην Ελληνική αγορά, κατά δήλωση της γνωστοποιούσας εταιρίας, ανήλθε στο ποσό των 350.000 Ευρώ ή 114.014.250 δρχ.

Η σχετική αγορά των προϊόντων η υπηρεσιών περιλαμβάνει το σύνολο αυτών, που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα η δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών, των τιμών και της σκοπούμενης χρήσης τους.

Στην παρούσα υπόθεση, οι συμμετέχουσες εταιρίες διαθέτουν -μέσω αντιπροσώπων- στη χώρα μας τα παρακάτω είδη πολυαλκοολών: Η μεν DEGUSSA την Πενταερυθρυτόλη (Penta), η δε PERSTORP την Πενταερυθρυτόλη, την Τριμαιθυλενική Προπαϊνη (TMP), την Νεοπεντυλική Γλυκόλη (NPG), την Τριμεθυλοπροπανεδιόλ αιθέρα (TMPDE), POLYO-TX - υποπροϊόν της Penta).

Οι πολυαλκοόλες αποτελούν στοιχεία με συγκεκριμένες φυσικές και χημικές ιδιότητες, που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή διαμορφωτών επιφανείας (όπως συνθετικών ρητινών, αλκυδικών ρητινών, πολυεστέρων κλπ), οι οποίοι συνιστούν ένα από τα τέσσερα βασικά συστατικά στην παρασκευή χρωμάτων βαφής και άλλων προϊόντων επικάλυψης, συνδετικής ύλης σε υγρή μορφή, πλαστικών υλικών και λιπαντικών.

Οι πολυαλκοόλες που παράγονται από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση εταιρίες είναι το αποτέλεσμα χημικής αντίδρασης ή ψύξης δύο αλδεϋδών (φορμαλδεϋδη με ακεταλδεϋδη ή ν-βουταλδεϋδη κλπ.) με αλκαλικό καταλύτη (νάτριο ή υδροξείδιο του ασβεστίου). Όμως υπάρχουν και άλλοι τρόποι παραγωγής τους όπως, για παράδειγμα, με την οξείδωση αυθυλενίου και προπυλενίου σε οξείδια, τα οποία στην συνέχεια ηλεκτρολύονται με νερό (παραγωγή γλυκόλης).

Επίσης και οι παραγωγοί διαμορφωτών επιφανείας (οι αγοραστές των πολυαλκοολών), έχουν την ευχέρεια να υποκαταστήσουν ή να αναμείξουν διάφορες πολυαλκοόλες μεταξύ τους, ώστε να παρασκευάσουν το ίδιο τελικό προϊόν. Οι ίδιοι οι παραγωγοί πολυαλκοολών συχνά παρέχουν τεχνικές πληροφορίες, σχετικά με την δυνατότητα υποκατάστασης τους.

Έτσι, η Πενταερυθρυτόλη μπορεί να υποκατασταθεί από την Νεοπεντυλική Γλυκόλη, την Τριμεθυλοπροπαϊνη καθώς και από άλλους τύπους πολυαλκοόλης. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ως πρώτη ύλη για την παρασκευή διαμορφωτών επιφανείας είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν και άλλα χημικά συστατικά, εκτός από τις πολυαλκοόλες (όπως τα παράγωγα του ακρυλικού οξέως).

Με βάση τα ανωτέρω, η σχετική αγορά στην υπό κρίση υπόθεση είναι αυτή των πολυαλκοολών εν γένει, που χρησιμοποιούνται για την παρασκευή διαμορφωτών επιφανείας, οι οποίοι με την σειρά τους αποτελούν απαραίτητα συστατικά για την παραγωγή χρωμάτων βαφής και άλλων προϊόντων επικάλυψης.

Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πωλούν τα σχετικά προϊόντα, υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού. Στην συγκεκριμένη περίπτωση ως σχετική γεωγραφική αγορά θεωρείται αυτή του συνόλου της ελληνικής επικράτειας.

Στην Ελλάδα δεν υπάρχουν παραγωγικές μονάδες πολυαλκοολών και ως εκ τούτου τα εν λόγω προϊόντα είναι εξ ολοκλήρου εισαγόμενα.

Οι πωλήσεις και γενικότερα η προώθηση αυτών στην χώρα μας διενεργείται από αντιπροσώπους με προμήθεια, η δε μεταφορά και παράδοσή τους γίνεται απευθείας από τα εργοστάσια των παραγωγών στους πελάτες. Το κόστος μεταφοράς είναι σχετικά μικρό και η πρόσθετη επιβάρυνση στην τιμή του προϊόντος ανέρχεται σε 3%-6% της συνολικής αξίας του. Το γεγονός ότι οι πολυαλκοόλες χαρακτηρίζονται από σταθερότητα και ανθεκτικότητα διευκολύνει την μεταφορά και αποθήκευση τους για μεγάλα χρονικά διαστήματα.

Σε παγκόσμιο επίπεδο, υφίσταται έντονος ανταγωνισμός μεταξύ των κυριοτέρων παραγωγών πολυαλκοολών.

Στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται -μέσω αντιπροσώπων/διανομέων- περίπου 12 αλλοδαπές εταιρίες, οι οποίες διαθέτουν τα προϊόντα τους σε περιορισμένο αριθμό βιομηχανιών.

Οι κυριότερες αλλοδαπές εταιρίες, που έχουν παρουσία στην χώρα μας, εκτός από τις συμμετέχουσες, είναι οι: Celanese Chemicals (Ιταλία), Pollioli (Ιταλία), Helm A.G. (Γερμανία), Transol Chemicals (Ολλανδία), Metal Frax (Ρωσία), Chemko (Σλοβακία).

Στη Ελλάδα, η αγορά των πολυαλκοολών γενικά χαρακτηρίζεται από ωριμότητα και κατά το έτος 1999 το συνολικό μέγεθος της, σύμφωνα με τις συμμετέχουσες εταιρίες, ανήλθε σε 4.423 τόννους συνολικής αξίας 5,2 εκατ. περίπου Ευρώ. Οι όμιλοι PERSTORP και DEGUSSA, κατά δήλωση τους, διέθεσαν στην Ελληνική αγορά, στο ίδιο χρονικό διάστημα, 1.421 τόννους (PERSTORP 980 και DEGUSSA 441 τόννους) και με την ολοκλήρωση της συγκέντρωσης εκτιμούν ότι θα κατέχουν μερίδιο ύψους 36%, κατά προσέγγιση.

Σύμφωνα με στοιχεία, τα οποία υπέβαλε ο αντιπρόσωπος της αποκτώσας εταιρίας, τα μερίδια αγοράς που κατ' εκτίμηση διαθέτουν οι εν λόγω εταιρίες, καθώς και οι ανταγωνιστές τους (παραγωγοί που δραστηριοποιούνται σε παγκόσμια κλίμακα και προμηθεύουν διάφορους πελάτες στην Ελλάδα), έχουν ως εξής: PERSTORP 20%, DEGUSSA 16%, CELANESE CHEMICALS 18%, POLLIOLI 14%, BAYER 5%, POLIALCO 5%, HELM AG 10%, TRANSOL CHEMICALS 10%.

Λόγω της ελάχιστης διαφοροποίησης των προϊόντων αλλά και της ευχέρειας υποκατάστασης τους, οι αγοραστές πολυαλκοολών διαθέτουν πολλαπλές εναλλακτικές πηγές προμήθειας. Επιπρόσθετα, δεν υφίστανται νομικοί περιορισμοί ή άλλα εμπόδια για την είσοδο επιχειρήσεων στον κλάδο της εμπορίας των πολυαλκοολών, ενώ δεν τίθενται εμπόδια πρόσβασης στις πηγές εφοδιασμού.

Σύμφωνα με το άρθρο 4, παρ. 2, εδαφ. β. του Ν. 703/77 όπως ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα, που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μίας ή περισσοτέρων άλλων επιχειρήσεων.

Στη συγκεκριμένη υπόθεση, με την συμφωνία εξαγοράς τμήματος της εταιρίας DEGUSSA από την εταιρία PERSTORP, που αφορά στην δραστηριότητα ειδικών χημικών προϊόντων, αποκτάται ο πλήρης έλεγχος του εν λόγω τμήματος από την τελευταία και συνεπώς δημιουργείται συγκέντρωση επιχειρήσεων, κατά την έννοια του άρθ. 4 παρ.2 β, που εμπίπτει στις σχετικές ρυθμίσεις ως άνω νόμου.

Σύμφωνα με το άρθρο 4β παρ. 1 του νόμου 703/77, κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε 10 εργάσιμες μέρες από την σύναψη της συμφωνίας ή την δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχειρήσεως, όταν:

α) με την συγκέντρωση αποκτάται ή αυξάνεται μερίδιο αγοράς των προϊόντων ή των υπηρεσιών, που αφορά ή συγκέντρωση, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 4στ, που αντιπροσωπεύει στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό, σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών, τμήμα της, τουλάχιστον τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) του συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποιείται με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που θεωρούνται ομοειδή από τον καταναλωτή λόγω των ιδιοτήτων, της τιμής τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται ή

β) ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσε-

ων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ, ανέρχεται στην εθνική αγορά, τουλάχιστον σε εκατόν πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) Ευρώ και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, κάθε μία χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) Ευρώ.

Η εν λόγω συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του αρθ. 4β παρ 1, του Ν. 703/77, δεδομένου ότι καλύπτεται τουλάχιστον η μία εκ των προϋποθέσεων που ορίζει ο ως άνω νόμος και συγκεκριμένα αυτή του μεριδίου αγοράς.

Ως εκ τούτου, προκύπτει ότι η εταιρία PERSTORP, που αποκτά τον έλεγχο του τμήματος παρασκευής χημικών προϊόντων του ομίλου DEGUSSA, είχε υποχρέωση γνωστοποίησης στην Επιτροπή Ανταγωνισμού της συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρθρο 4β, στην οποία προχώρησε εμπρόθεσμα.

Σύμφωνα με το άρθρο 4γ παρ. 1 του Ν. 703/77 όπως ισχύει, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων τμήμα της και ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης.

Σε ότι αφορά τις συνθήκες ανταγωνισμού στη σχετική αγορά προϊόντων, όπως οριοθετήθηκαν παραπάνω και σε απάντηση του ερωτήματος εάν η εν λόγω συγκέντρωση μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην σχετική αγορά, προέκυψαν τα παρακάτω:

Με την ολοκλήρωση της εν λόγω εξαγοράς, οι συμμετέχουσες εταιρίες συγκεντρώνουν μερίδιο της τάξης του 35%-36% στη σχετική αγορά των πολυαλκοολών, στην οποία δραστηριοποιούνται, μέσω αντιπροσώπων, αρκετοί ισχυροί όμιλοι με διεθνή παρουσία. Ως εκ τούτου και με βάση την ανάλυση της αγοράς, όπως εκτίθεται παραπάνω υπό στοιχείο 6, εκτιμάται ότι η εν λόγω συγκέντρωση δεν θα έχει ως αποτέλεσμα τον σημαντικό περιορισμό του ανταγωνισμού στην αγορά των πολυαλκοολών.

Επίσης, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 4 δ' του Ν. 703/1977, η απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού με την οποία διαπιστώνεται ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση δεν μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό, καλύπτει, επίσης, τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα με την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης και είναι απαραίτητοι για αυτήν.

Τέτοιες παρεπόμενες ρήτρες είναι συνήθεις στις συγκεντρώσεις και αποβλέπουν στην κατοχύρωση του αγοραστή ότι, αποκτώντας μία επιχείρηση, για την οποία κατέβαλε το συμφωνημένο τίμημα, θα συγκρατήσει την εκχωρούμενη πελατεία και θα αξιοποιήσει την εκχωρούμενη τεχνογνωσία. Στην υπό κρίση συγκέντρωση, οι ανωτέρω περιορισμοί κρίνονται αναγκαίοι για τη διασφάλιση της επένδυσης της εξαγοράζουσας και ισχύουν για εύλογο χρονικό διάστημα 3 ετών.

Εκτός των ως άνω, σύμφωνα με το άρθρο 4ε παρ. 1 του νόμου 703/77, "με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου, απαγορεύεται η πραγματοποίηση της συγκέντρωσης μέχρι της έκδοσης μιας από τις αποφάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4δ παράγραφοι 2, 3, 4, 5, 6 και 7......Σε περίπτωση υπαίτιας παράβασης της απαγόρευσης αυτής, η Επιτροπή Ανταγωνισμού επιβάλλει στους κατά την παράγραφο 3 του άρθρου 4β υπόχρεους προς γνωστοποίηση πρόστιμο ύψους τουλάχιστον δέκα εκατομμυρίων (10.000.000 δρχ.) το οποίο δεν υπερβαίνει το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του συνολικού κύκλου εργασιών, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4στ".

Η υπόχρεη προς γνωστοποίηση της συγκέντρωσης εταιρία PERSTORP, παρά το γεγονός ότι ήταν σε γνώση των παραπάνω διατάξεων, πραγματοποίησε την συγκέντρωση, πριν λάβει την έγκριση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, όπως προκύπτει από την από 29 Μαρτίου 2000 Σύμβαση Πώλησης (Ημερομηνία Ολοκλήρωσης της συγκέντρωσης όχι προγενέστερη της 1 Ιουνίου του 2000), κατά παράβαση του άρθρου 4ε παρ. 1 του Ν. 703/77.

Στην υπό κρίση υπόθεση, ο πληρεξούσιος δικηγόρος της υπόχρεης εταιρίας PERSTORP, με το υπ'αριθ. 1685/28.8.2000 έγγραφο του, το οποίο κατέθεσε στην Υπηρεσία της Επιτροπής, ομολογεί ότι τα συμβαλλόμενα μέρη, μετά τις εγκριτικές αποφάσεις που έλαβαν από τις αρχές ανταγωνισμού της Γερμανίας και Ιρλανδίας, αντιμετώπισαν την αδήριτη ανάγκη ολοκλήρωσης της συγκέντρωσης εκ του γεγονότος ότι, οι ανταγωνιστές τους θα μπορούσαν να επωφεληθούν αθέμιτα της καθυστέρησης και αβεβαιότητας που προκαλούσε η μη ολοκλήρωση, διαταράσσοντας τις σχέσεις τους με το προσωπικό, τους πελάτες τους και τους προμηθευτές τους, ενώ το κόστος τους θα αυξανόταν, λόγω μη συντονισμένης παρακολούθησης των οικονομικών τους συναλλαγών.

Για το λόγο αυτό αποφάσισαν την μερική υλοποίηση της υπό κρίση συγκέντρωσης, αναβάλλοντας, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς τους, την ολοκλήρωσή της κατά το μέρος που αφορά στην ελληνική αγορά.

Ωστόσο, παρά τους ως άνω ισχυρισμούς περί μερικής υλοποίησης και εξαίρεσης της Ελληνικής αγοράς, είναι σαφές ότι η συγκέντρωση πραγματοποιήθηκε πλήρως, αφού με την υλοποίηση της σύμβασης, η εταιρία PERSTORP απέκτησε τον έλεγχο των "Μεταβιβαζόμενων Περιουσιακών Στοιχείων" της εταιρίας DEGUSSA, σύμφωνα με το άρθρο 4, παρ.2, εδαφ. β, του Ν. 703/77. Η απόκτηση του ελέγχου έδωσε την δυνατότητα στην εταιρία PERSTORP να εφαρμόζει την εμπορική πολιτική που επιθυμεί (κατανομή προμηθειών, τιμές κλπ.) και στους αντιπροσώπους της DEGUSSA στην Ελλάδα, δυνατότητα η οποία δεν αναιρείται από την προαναφερθείσα ρήτρα της Σύμβασης περί δήθεν εξαίρεσης της Ελληνικής αγοράς. Εξάλλου, η απαγόρευση του άρθρου 4ε παρ.1 δεν αίρεται εκ του γεγονότος ότι η εν λόγω συγκέντρωση έλαβε χώρα στην αλλοδαπή, κατά την ρητή προς τούτο διάταξη του άρθρου 32 του ως άνω νόμου, που ορίζει ότι οι διατάξεις του Ν. 703/77 εφαρμόζονται μεταξύ άλλων και επί συγκεντρώσεως επιχειρήσεων που πραγματοποιείται στην αλλοδαπή, όπου και η εγκατάσταση αυτών, εφόσον η συντελούμενη συγκέντρωση επενεργεί ή είναι δυνατό να επενεργήσει και στην ημεδαπή, πράγμα το οποίο και συμβαίνει εν προκειμένω, δεδομένου ότι οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται, μέσω αντιπροσώπων, στην χώρα μας.

Στην σχετική πράξη της ολοκλήρωσης της συγκέντρωσης η εξαγοράζουσα εταιρία προέβη υπαιτίως, αφού γνώριζε ότι το παράνομο αποτέλεσμα, δηλαδή η παραβίαση της διάταξης του άρθρου 4ε παρ.1, θα επέλθει σαν αναγκαία συνέπεια της πράξεως ολοκλήρωσης της συγκέντρωσης και μολαταύτα προέβη σε αυτήν, για τους δι-

κούς της υποκειμενικούς λόγους, αποδεχόμενη το αποτέλεσμα.

Συνεπώς, με βάση τα προαναφερθέντα και λαμβάνοντας υπόψη τον κύκλο εργασιών που πραγματοποιεί στην εθνική αγορά η γνωστοποιούσα τη συγκέντρωση επιχείρηση, πρέπει να επιβληθεί πρόστιμο στην υπόχρεη προς γνωστοποίηση εταιρία PERSTORP, για υπαίτια παράβαση του άρθρου 4ε παρ.1, ύψους 10.000.000 δρχ, το οποίο αποτελεί και το ελάχιστο τιθέμενο από τον νόμο, σύμφωνα με το άρθρο 4ε παρ. 1 ν. 703/77.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Αποφαίνεται ότι δεν υφίσταται νόμιμος λόγος για να απαγορευθεί η από 14 Απριλίου 2000 γνωστοποιηθείσα στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωση επιχειρήσεων, που πραγματοποιείται με την πώληση και μεταβίβαση στην εταιρία PERSTORP GmBH του επιχειρηματικού κλάδου και των στοιχείων ενεργητικού της εταιρίας DEGUSSA-HULS AG.

2. Αποφασίζει την επιβολή προστίμου ύψους δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) δραχμών στην εταιρία PERSTORP GmbH για πρόωρη πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, κατά παράβαση του άρθρου 4ε παρ. 1 ν. 703/77.

Η απόφαση εκδόθηκε την 22α Δεκεμβρίου 2000.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος	Η Γραμματέας
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΖΟΥΓΑΝΑΤΟΣ	Α. ΤΡΙΒΕΛΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. 176 /ΙΙΙ/2001 (8)

Προληπτικός έλεγχος της γνωστοποιηθείσας, βάσει του άρθρου 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει, η οποία συνίσταται στην εξαγορά από την ΑΛΦΑ ΒΗΤΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε. του συνόλου των μετοχών της εταιρείας ΤΡΟΦΟ Α.Ε. ΕΙΣΑΓΩΓΑΙ - ΕΞΑΓΩΓΑΙ - ΕΜΠΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΕΥΡΕΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης την 14η Δεκεμβρίου 2000, ημέρα Πέμπτη και ώρα 11 π.μ., με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Ηλίας Σουφλερός, κωλυόμενου του Δημητρίου Τζουγανάτου

Μέλη: Ηλίας Βλάσσης,

Θεόδωρος Δεληγιαννάκης,

Παναγιώτης Μαντζουράνης,

Αντώνιος Μέγγουλης, κωλυόμενου του τακτικού Κωνσταντίνου Ηλιόπουλου,

Λεωνίδας Νικολούζος,

Ιωάννης Κατσουλάκος και

Νικόλαος Βέττας.

Γραμματέας: Αικατερίνη Τριβέλη, κωλυόμενης της Αλεξάνδρας-Μαρίας Ταραμπίκου

Τα λοιπά τακτικά ή/και αναπληρωματικά μέλη, αν και προσκλήθηκαν, δεν προσήλθαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της Συνεδρίασης ήταν ο προληπτικός έλεγχος της από 30.10.2000 γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης επιχειρήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει, η οποία συνίσταται στην εξαγορά από την ΑΛΦΑ ΒΗΤΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε. του συνόλου των μετοχών της εταιρείας ΤΡΟΦΟ Α.Ε. ΕΙΣΑΓΩΓΑΙ - ΕΞΑΓΩΓΑΙ - ΕΜΠΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΕΥΡΕΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ.

Στη συνεδρίαση παρέστη η εταιρεία που γνωστοποίησε τη συγκέντρωση ΑΛΦΑ ΒΗΤΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε. δια του πληρεξουσίου αυτής δικηγόρου Αλεξάνδρου Μεταλληνού.

Στην αρχή της συνεδρίασης, το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε τη γραπτή εισήγηση της Γραμματείας επί της υποθέσεως και κατέληξε προτείνοντας τη μη απαγόρευση της κρινόμενης συγκέντρωσης, δεδομένου ότι, κατά την κρίση της Υπηρεσίας, δεν θα έχει ως αποτέλεσμα τον σημαντικό περιορισμό του ανταγωνισμό στις επιμέρους σχετικές αγορές τις οποίες αφορά. Στην συνέχεια, το λόγο έλαβε ο ανωτέρω πληρεξούσιος δικηγόρος της εταιρείας που γνωστοποίησε τη συγκέντρωση, ο οποίος συντάχθηκε με την εισήγηση της Γραμματείας, ανέπτυξε τις θέσεις της ενδιαφερόμενης εταιρείας, απάντησε σε ερωτήσεις που του υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησε την έγκριση της συγκέντρωσης.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε Διάσκεψη την 11η Ιανουαρίου 2001, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:30 π.μ., στην ίδια ως άνω αίθουσα και αφού έλαβε υπόψη τα στοιχεία του σχετικού φακέλου, την εισήγηση της Γραμματείας και τις απόψεις που διετύπωσε, εγγράφως και προφορικώς, η ενδιαφερόμενη εταιρεία,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

Ι. Στις 16.10.2000 υπογράφηκε Σύμβαση Πώλησης Μετοχών μεταξύ των α) Δημ. Σπανού, Κων/νου Σπανού, Κυριακής Σπανού-Μελά, Δημ. Τραγανού, Κων/νας Σπανού, Γεωργίου Αδάμ, Αθανασίου Ανατολίτη, Σταύρου Τσαλάγκα, Εμμανουήλ Μαρκάκη, Πολύβιου Δρατζίδη, Βασιλείου Πρίτσα και Αθανασίου Κυρίτσα, οι οποίοι είναι οι μέτοχοι συνολικά του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ΤΡΟΦΟ Α.Ε. ΕΙΣΑΓΩΓΑΙ - ΕΞΑΓΩΓΑΙ - ΕΜΠΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΕΥΡΕΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ (οι πωλητές), β) της εταιρείας ΑΛΦΑ ΒΗΤΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε. (εφεξής ΑΛΦΑ-ΒΗΤΑ ή ο αγοραστής) και γ) της εταιρείας ΤΡΟΦΟ Α.Ε. ΕΙΣΑΓΩΓΑΙ - ΕΞΑΓΩΓΑΙ - ΕΜΠΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΕΥΡΕΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ (εφεξής ΤΡΟΦΟ).

Οι ανωτέρω πωλητές επιθυμούν να πωλήσουν και μεταβιβάσουν 5.800.000 κοινές ονομαστικές μετοχές οι οποίες αποτελούν και το σύνολο των μετοχών της εταιρείας ΤΡΟΦΟ, στον αγοραστή. Με αυτή τη μεταβίβαση των μετοχών, ο αγοραστής αποκτά τον έλεγχο της εταιρείας ΤΡΟΦΟ και εμμέσως των θυγατρικών της εταιρειών, ΕΝΑ Α.Ε, ΚΕΝΤΡΟ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΕ, ΣΑΚ ΕΠΕ και ΕΝΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ ΜΕΠΕ. Η εξαγοράζουσα εταιρεία, σύμφωνα με την παραπάνω σύμβαση, θα αποκτήσει τον έλεγχο των παραπάνω εταιρειών, υπό τον όρο, εκτός των άλλων, της έγκρισης της συγκέντρωσης από την Επιτροπή Ανταγωνισμού.

ΙΙ. 1 Η εταιρεία ΑΛΦΑ ΒΗΤΑ, η οποία ιδρύθηκε το έτος 1969 και έχει έδρα το Γέρακα Αττικής, είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (Χ.Α.Α.) και έχει ως αντικείμενο εργασιών την εκμετάλλευση αλυσίδας καταστημάτων σούπερ μάρκετ, την ανάληψη πάσης φύσεως τεχνικών έργων και κατασκευών και την λειτουργία και εκμετάλλευση σταθμών καυσίμων. Δραστηριοποιείται δε

στους Νομούς Αττικής, Ευβοίας, Αρκαδίας, Αχαΐας, Κορινθίας, Θεσ/νίκης, Φθιώτιδας, Ηλείας και Λακωνίας. Ο κύκλος εργασιών της ΑΛΦΑ ΒΗΤΑ, το έτος 1999, στην εθνική αγορά, ανήλθε σε 148.791.239.470 δρχ. δηλαδή 456.758.111 ευρώ. Η πλειοψηφία των μετοχών της (50,65%) ανήκει στον όμιλο Delhaize "Le Lion", ο οποίος έχει ισχυρή παρουσία σε έντεκα χώρες και τρεις ηπείρους στις λιανικές πωλήσεις τροφίμων με 2.112 καταστήματα και ο κύκλος εργασιών του, το έτος 1999, ανήλθε σε 14,3 δισ. ευρώ.

2. Η εταιρεία ΤΡΟΦΟ, η οποία ιδρύθηκε το έτος 1985 και έχει έδρα τη Μάνδρα Αττικής, έχει ως αντικείμενο εργασιών την εκμετάλλευση αλυσίδας καταστημάτων σούπερ μάρκετ, την ανάληψη και εκμετάλλευση οικοδομικών έργων και την εκμετάλλευση γυμναστηρίων και δραστηριοποιείται στους Νομούς Αττικής, Αιτωλοακαρνανίας, Βοιωτίας, Ευβοίας, Αργολίδος, Αχαΐας, Κορινθίας, Μεσσηνίας, Κερκύρας, Ιωαννίνων, Μαγνησίας, Δωδεκανήσου (Ρόδος) και Λέσβου. Ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών της το έτος 1999, στην εθνική αγορά, ανήλθε σε 76.840.000.000 δρχ δηλαδή 235.833.032 ευρώ.

Στο κεφάλαιο της ΤΡΟΦΟ μετέχουν οι Δημήτριος Σπανός με ποσοστό 45,52%, Κων/νος Σπανός με 45,52%, Κυριακή Σπανού με 5,43% και Δημήτριος Τραγανός με 1%, ενώ οι ανωτέρω αναφερόμενοι υπό στοιχ. Ι λοιποί μέτοχοι κατέχουν μικρότερα ποσοστά. Η ΤΡΟΦΟ άμεσα ή έμμεσα ελέγχει τις εταιρείες: i) ΕΝΑ Α.Ε. ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ (ποσοστό συμμετοχής 99,9%), η οποία έχει έδρα την Αθήνα και ασχολείται κυρίως με την οργάνωση και λειτουργία καταστημάτων χονδρεμπορίου και λιανικού εμπορίου τροφίμων και άλλων καταναλωτικών ειδών, δραστηριοποιούμενη στους νομούς Αττικής, Ευβοίας, Αργολίδος, Αχαΐας, Μεσσηνίας, Κερκύρας, Ιωαννίνων, Λαρίσης, Μαγνησίας, Σερρών και Ηρακλείου, ii) ΚΕΝΤΡΟ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΕ (ποσοστό συμμετοχής 51%), η οποία έχει έδρα την Καλαμάτα και ασχολείται με τη λειτουργία και εκμετάλλευση γυμναστηρίων και αθλητικών σωματείων, iii) ΣΑΚ ΕΠΕ (βρίσκεται σε αδράνεια από το 1984), και iv) ΕΝΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ Μ.Ε.Π.Ε. (ελέγχεται κατά 100% από την εταιρεία ΕΝΑ Α.Ε.), η οποία έχει έδρα τη Σόφια Βουλγαρίας και σκοπό την ίδρυση, λειτουργία και εκμετάλλευση καταστημάτων χονδρικού και λιανικού εμπορίου τροφίμων και άλλων καταναλωτικών ειδών. Επίσης, συμμετέχει με ποσοστό 50%, μαζί με τις εταιρείες ΠΕΝΤΕ Α.Ε. (40%) και ΑΣΤΗΡ (10%), στην εταιρεία ΟΡΑ Α.Ε. που ιδρύθηκε το 1989, με σκοπό τη σύναψη συμφωνιών με τους προμηθευτές για τις αγορές των μελών της, την επίτευξη οικονομιών κλίμακας καθώς και τη δημιουργία προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας με την επωνυμία ΟΡΑ.

ΙΙΙ. 1. Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, της τιμής τους και της σκοπούμενης χρήσης τους.

Οι άμεσα συμμετέχουσες στην συγκέντρωση επιχειρήσεις ΑΛΦΑ ΒΗΤΑ και ΤΡΟΦΟ δραστηριοποιούνται στη λιανική πώληση ειδών σούπερ μάρκετ (εμπορία τροφίμων, ποτών, ειδών οικιακής χρήσης, ατομικής χρήσης και γενικά καταναλωτικών αγαθών). Η εξαγοραζόμενη δραστηριοποιείται επίσης μέσω της θυγατρικής της εταιρείας ΕΝΑ Α.Ε. και στη χονδρική πώληση των ανωτέρω προϊόντων.

α) Στην αγορά εμπορίας (λιανική πώληση) ειδών σούπερ μάρκετ που ανήκει στον τριτογενή οικονομικό τομέα, δραστηριοποιούνται αλυσίδες καταστημάτων (σούπερ μάρκετ και υπερμάρκετ), που κύρια χαρακτηριστικά τους είναι τα εξής: απευθύνονται στον τελικό καταναλωτή για μαζικές αγορές κυρίως τροφίμων, διαθέτουν μεγάλες επιφάνειες (συνήθως από 200τ.μ - 2.500τ.μ τα σούπερ μάρκετ και από 2.500 τ.μ και άνω τα υπερμάρκετ), οι πελάτες τους αυτοεξυπηρετούνται στις αγορές τους, ο εφοδιασμός των καταστημάτων της αλυσίδας γίνεται μέσω κεντρικών αποθηκών, οι τιμές λιανικής πώλησης των προϊόντων είναι γενικά χαμηλές σε σχέση με τα παραδοσιακά παντοπωλεία και διαθέτουν μεγάλη ποικιλία προϊόντων (8.000 - 10.000 κωδικούς) καθώς και προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας (private label).

Στην ίδια αγορά δραστηριοποιούνται και τα "εκπτωτικά καταστήματα" (discount stores και hard discount stores), με κύρια χαρακτηριστικά τις ιδιαίτερα χαμηλές τιμές, την σχετικά μικρή ποικιλία προϊόντων (με έμφαση στα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας), το μικρό μέσο εμβαδόν ανά κατάστημα, το μεγάλο αριθμό και την αντίστοιχη διασπορά καταστημάτων, καθώς και τα χαμηλά λειτουργικά έξοδα.

Αν και δεν έχουν ληφθεί υπ΄όψη στον υπολογισμό των μεριδίων αγοράς, στην ίδια αγορά της λιανικής πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ θα μπορούσαν επίσης να συμπεριληφθούν και να θεωρηθούν εν μέρει ανταγωνιστές των σούπερ μάρκετ και τα παραδοσιακά παντοπωλεία, στο βαθμό βέβαια που αποτελούν για τον μέσο καταναλωτή (ιδιαίτερα των ημιαστικών και αγροτικών περιοχών), μία λογική εναλλακτική δυνατότητα για την κάλυψη των αναγκών του σε είδη διατροφής. Η λειτουργία τους παρέχει μερικά σημαντικά πλεονεκτήματα στους καταναλωτές όπως προσωπική εξυπηρέτηση, ευκολία πρόσβασης, εκτεταμένο ωράριο κλπ. (βλ. σχετ. αποφ. Ε.Α 17/1995 και 106/ΙΙ/1999).

β) Η αγορά χονδρικής πώλησης καταναλωτικών ειδών αποτελεί το ενδιάμεσο στάδιο μεταξύ του προμηθευτή (βιομηχάνου ή εισαγωγέα) και του λιανοπωλητή. Οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό εμπορεύονται καταναλωτικά προϊόντα (είδη παντοπωλείου, καλλυντικά, ποτά, τσιγάρα, ψιλικά-ζαχαρώδη) και τα διανέμουν στα παντοπωλεία, σούπερ μάρκετ, στις κάβες, στα μπαρ, στις μονάδες μαζικής εστίασης, στα ψιλικά - περίπτερα, στις υπηρεσίες/οργανισμούς και σε άλλους χονδρέμπορους.

Μια σχετικά νέα μορφή οργανωμένου χονδρεμπορίου αποτελούν τα καταστήματα τύπου cash & carry τα οποία πραγματοποιούν χονδρικές πωλήσεις σε λιανοπωλητές. Τα τελευταία δε χρόνια πολλές μεγάλες αλυσίδες σούπερ μάρκετ επεκτείνονται σε ολόκληρη την ελληνική επικράτεια μέσω των καταστημάτων cash & carry.

2. Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πωλούν τα σχετικά προϊόντα κάτω από επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού. Στην εν λόγω συγκέντρωση, ως σχετική γεωγραφική αγορά θεωρείται :

α) για την χονδρική πώληση, το σύνολο της ελληνικής επικράτειας

β) για τη λιανική πώληση:

β1) ο κάθε νομός της χώρας καθώς και οι όμοροι σ'αυτόν νομοί, στους οποίους δραστηριοποιείται η εξαγοραζόμενη εταιρεία μέσω του δικτύου καταστημάτων της, αν ληφθεί ως κριτήριο το αποτέλεσμα στον ανταγωνισμό για τον τελικό καταναλωτή (η επιλογή του νομού ως σχετική

γεωγραφική αγορά αντιπροσωπεύει την ανάγκη να υπάρχει ένα όριο που να δηλώνει κάποια λογική δυνατότητα υποκατάστασης και δεν σημαίνει, βέβαια, ότι η συγκεκριμένη θέση του κάθε καταστήματος μέσα σε ένα νομό είναι χωρίς σημασία για τον ανταγωνισμό - ειδικότερα, το κάθε κατάστημα έχει μια τοπική δύναμη αγοράς η οποία εξαρτάται από το κόστος μεταβίβασης των καταναλωτών και μεταφοράς εμπορευμάτων από τη μία τοποθεσία στην άλλη)

β2) όλη η ελληνική επικράτεια, αν ληφθεί ως κριτήριο το αποτέλεσμα στον ανταγωνισμό για τους προμηθευτές των αλυσίδων (βιομηχανίες, βιοτεχνίες, εισαγωγείς) καθόσον η ενίσχυση του δικτύου μιας αλυσίδας αυξάνει τον όγκο των αγορών που γίνονται συνολικά και κατά συνέπεια τη διαπραγματευτική της δύναμη, την επιβολή όρων και ενδεχόμενα τη δημιουργία σχέσεων οικονομικής εξάρτησης των προμηθευτών της (βλ. σχετ. Αποφ. Ε.Α. 17/1995 και 106/ΙΙ/1999).

IV. 1. Σύμφωνα με στοιχεία που περιέχονται στο φάκελο που συνοδεύει την με ημερομηνία 13.12.2000 εισήγηση της Γραμματείας προς την Επιτροπή Ανταγωνισμού, τα μερίδια των συμμετεχουσών στην συγκέντρωση εταιρειών καθώς και των κυριότερων ανταγωνιστών τους, στο σύνολο της εθνικής αγοράς για τα σούπερ μάρκετ και cash & carry και για το έτος 1999, έχουν περίπου ως εξής: 'Ομιλος Μαρινόπουλου/Promodes: 15%, Σκλαβενίτης: 6,8%, ΑΛΦΑ ΒΗΤΑ: 5,6%, 'Ομιλος Βερόπουλου: 5,4%, 'Ομιλος ΤΡΟΦΟ: 3,7%, Μασούτης 3,7%, 'Ομιλος Ατλαντίκ: 3%, Μετρό 3%, 'Ομιλος Πέντε: 2,4%. Η εικόνα της αγοράς ως προς τα μερίδια εκτιμάται πως δεν έχει διαφοροποιηθεί πολύ κατά τη διάρκεια του έτους 2000. (Ας σημειωθεί, όμως, ότι το 1999 και το 2000 άρχισαν να δραστηριοποιούνται στην ελληνική αγορά ξένες αλυσίδες σούπερ μάρκετ. Ειδικότερα πρέπει να σημειωθεί ότι το 2000 εισήλθε στην ελληνική αγορά η γαλλική αλυσίδα σούπερ μάρκετ CARREFOUR η οποία έχει ιδρύσει κοινή επιχείρηση με την εταιρεία ΑΦΟΙ ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΙ Α.Ε. στην οποία μεταβιβάστηκε το σύνολο των συμμετοχών των παραπάνω σε εταιρείες οι οποίες δραστηριοποιούνταν στον τομέα διατροφής - ήδη καταστήματα της CARREFOUR λειτουργούν στην Ελλάδα).

Ως προς τα μερίδια αγοράς ανά επιμέρους γεωγραφικές αγορές (νομούς), η εικόνα που προκύπτει από την με ημερομηνία 13.12.2000 εισήγηση της Γραμματείας προς την Επιτροπή Ανταγωνισμού είναι η ακόλουθη. Υπάρχουν μόνο τέσσερις νομοί (Αττικής, Αχαΐας, Κορινθίας και Ευβοίας) στους οποίους δραστηριοποιούνται και οι δύο συμμετέχουσες στη συγκέντρωση εταιρείες. Σε κάθε έναν από αυτούς τους τέσσερις νομούς, οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις έχουν συνολικό μερίδιο αγοράς που η εκτίμηση του κυμαίνεται από 15% (στο νομό Αττικής) ως 46% περίπου. Στην κάθε περίπτωση, πάντως, υπάρχουν σημαντικοί ισχυροί ανταγωνιστές που δραστηριοποιούνται στην αγορά. Η εξαγοραζόμενη εταιρεία δραστηριοποιείται επίσης και στους νομούς Αιτωλοακαρνανίας, Βοιωτίας, Αργολίδος, Μεσσηνίας, Κερκύρας, Ιωαννίνων, Μαγνησίας, Δωδεκανήσου και Λέσβου, με μερίδιο που δεν ξεπερνά το 20% στον κάθε νομό. Σε αυτούς τους νομούς δεν δραστηριοποιείται η εξαγοράζουσα εταιρεία.

2. Οι ανταγωνιστικές συνθήκες ως προς τη λιανική πώληση εκτιμούνται ως εξής. Οι επιχειρήσεις σούπερ μάρκετ άρχισαν να εξαπλώνονται στην Ελλάδα από το 1970, περιορίζοντας σταδιακά τα παραδοσιακά παντοπωλεία. Τα βασικά χαρακτηριστικά και οι εξελίξεις που σημειώνονται στον κλάδο των σούπερ μάρκετ συνοψίζονται ως εξής: Υπάρχει επέκταση των αλυσίδων σούπερ μάρκετ μέσω εξαγορών, απορροφήσεων καθώς και δημιουργία νέων καταστημάτων. Ταυτόχρονα γίνεται σημαντική περαιτέρω επέκταση στις αγορές της επαρχίας. Υπάρχει μείωση του αριθμού των μικρότερων επιχειρήσεων, οι οποίες ή εξαγοράζονται ή αναγκάζονται να κλείσουν. Ο κλάδος χαρακτηρίζεται επίσης από εφαρμογή νέων τεχνολογιών (όπως η Ηλεκτρονική Ανταλλαγή Δεδομένων - EDI), σημαντικές επενδύσεις στην οργάνωση των επιχειρήσεων, και ανάπτυξη νέων οργανωμένων τμημάτων στα καταστήματα (π.χ. τμήματα έτοιμου φαγητού). Πιθανώς τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά του κλάδου, τα οποία και έχουν ενισχυθεί πρόσφατα είναι: (i) η διείσδυση ξένων πολυεθνικών επιχειρήσεων, (ii) η συσπείρωση των μικρότερων επιχειρήσεων, με την δημιουργία ομίλων κοινών αγορών και (iii) η εντατικοποίηση του ανταγωνισμού με συνέπεια τη σταθεροποίηση ή και περαιτέρω μείωση των περιθωρίων κέρδους.

Σύμφωνα με στοιχεία που περιέχονται στη με ημερομηνία 13.12.2000 εισήγηση της Γραμματείας προς την Επιτροπή Ανταγωνισμού, το μεγαλύτερο μέρος των πωλήσεων μέσω σούπερ μάρκετ το έτος 1998 και συγκεκριμένα το 85,5% πραγματοποιήθηκε από 68 επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών άνω των 2 δισ. δρχ. η καθεμία, ενώ 11 μόνο επιχειρήσεις (με κύκλο εργασιών άνω των 50 δισ. δρχ. η καθεμία) κάλυπταν το 57,6% αυτών. Επιπλέον, οι πωλήσεις των μεγάλων αλυσίδων σούπερ-μάρκετ το έτος 1999 αυξήθηκαν από 1,518 τρισ. δρχ. σε 1,666 τρισ. δρχ. δηλ. παρουσίασαν αύξηση 9,78%, ενώ τα καθαρά κέρδη τους σε ποσοστό επί των πωλήσεων σημείωσαν μείωση κατά 19%, φθάνοντας στο 1,11%. Οι επενδύσεις που έγιναν την προηγούμενη χρονιά στον κλάδο αφορούσαν κυρίως τη δημιουργία καινούργιων καταστημάτων (228 νέα καταστήματα μέσα στο 1999).

Η επεκτατική πολιτική του κλάδου έχει συντελέσει στη δημιουργία ισχυρών ομίλων εταιρειών. Οι σημαντικότεροι όμιλοι ή μεμονωμένες εταιρείες του κλάδου (με βάση στοιχεία ICAP για το έτος 1998) είναι οι παρακάτω.

- Ο όμιλος PROMODES/ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ που αποτελείται από τις εταιρείες DIA ΕΛΛΑΣ Α.Ε. (με 142 καταστήματα), ΝΙΚΗ Α.Ε. (με 119 καταστήματα), ΠΑΣΧΑΛΙΑΣ ΑΒΕΤΤΕ (με 12 καταστήματα), ΥΠΕΡΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΒΕΤΕ/CONTINENT HELLAS Α.Ε. (με 6 καταστήματα), ενώ έχει απορροφήσει και τις εταιρείες ΤΡΕΣΚΟ Α.Ε.Ε., ΜΙΚΟ ΚΟΚΚΙΝΙΔΗΣ Α.Β.Ε.Ε., ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ Α.Ε.Ε.Β.Ε.
- Ο όμιλος ΒΕΡΟΠΟΥΛΟΥ (με 158 καταστήματα), που ελέγχει και τα σούπερ μάρκετ με την επωνυμία ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ στην Κρήτη. Σημειώνεται ότι η εταιρεία ΑΦΟΙ ΒΕΡΟΠΟΥΛΟΙ ΑΕΒΕ έχει απορροφήσει την εταιρεία ΑΘΗΝΑ ΣΟΥΠΕΡΜΑΡΚΕΤ Α.Ε.
- Ο όμιλος ΑΤΛΑΝΤΙΚ ΣΟΥΠΕΡΜΑΡΚΕΤ ΑΕΕ (με 110 καταστήματα σούπερ μάρκετ και 4 cash & carry), ιδρύθηκε το 1997, κατόπιν συγχωνεύσεως με την ΦΑΡΜΑ ΤΕΤΡΑΣ ΑΕΒΕ, ενώ παλαιότερα στον ίδιο όμιλο είχαν απορροφηθεί οι εταιρείες ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕΒΕ, IMAGE ΕΛΛΑΣ Α.Ε, ΝΙΚΟΛΑΙΔΗΣ Ο.Ε και ΚΥΨΕΛΗ Α.ΕΒΕ.
- Ο όμιλος ΠΕΝΤΕ που περιλαμβάνει τις εταιρείες ΠΕΝΤΕ Α.Ε. και ΑΡΓΩ ΜΑΡΚΕΤ (με 67 καταστήματα που φέρουν το διακριτικό τίτλο ''Γαλαξίας''),
- Ο όμιλος της εξαγοραζόμενης ΤΡΟΦΟ που περιλαμ-

βάνει τις εταιρείες ΤΡΟΦΟ Α.Ε και ΕΝΑ. Α.Ε (με 57 καταστήματα),

- Η εταιρεία Ι. & Σ. ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ ΑΕΕ (με 33 καταστήματα),
- Ο όμιλος της εξαγοράζουσας ΑΛΦΑ - ΒΗΤΑ (με 50 καταστήματα),
- Ο όμιλος ΜΕΤΡΟ ΑΕΒΕ (με 50 καταστήματα, εκ των οποίων τα 19 είναι cash & carry)
- Ο όμιλος ΜΑΣΟΥΤΗΣ (με 59 καταστήματα) και
- Η αλυσίδα cash & carry ΜΑΚΡΟ ΑΕΕ (με 5 καταστήματα).

Οι υπόλοιπες επιχειρήσεις του κλάδου αποτελούν μεσαίου και μικρού μεγέθους μονάδες.

Την πρώτη θέση από άποψη πωλήσεων κατέχει ο ΟΜΙΛΟΣ ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ με πωλήσεις ύψους 398 δισ. δρχ., και ακολουθούν οι εταιρίες ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ (180 δισ. δρχ), ΑΛΦΑ ΒΗΤΑ (148,8 δισ. δρχ.) και ΑΦΟΙ ΒΕΡΟΠΟΥΛΟΙ (143 δισ. δρχ).

Ας σημειωθεί εδώ πως, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, θεωρείται σημαντική η είσοδος της γαλλικής αλυσίδας Carrefour στην Ελλάδα το έτος 2000 καθώς και η "συμμαχία" της με τον όμιλο ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ που εκτιμάται ότι ενισχύει σημαντικά τη θέση του ομίλου αυτού.

V. 1. Ως προς τη χονδρική πώληση, σύμφωνα με στοιχεία που περιέχονται στη με ημερομηνία 13.12.2000 εισήγηση της Γραμματείας προς την Επιτροπή Ανταγωνισμού, τα μερίδια των κυριότερων εταιρειών στο σύνολο της εθνικής αγοράς και για το έτος 1998, έχουν περίπου ως εξής: Μάκρο: 7,7%, Μετρο: 2,5%, ΕΝΑ: 2,1%, ΔΙΑΝΕΛ: 0,95%. Η εικόνα της αγοράς ως προς τα μερίδια αυτά εκτιμάται πως δεν έχει διαφοροποιηθεί πολύ ως το 2000. Συνολικά, οι πωλήσεις των καταστημάτων cash & carry αντιπροσωπεύουν το 15% περίπου των συνολικών πωλήσεων χονδρικής.

2. Στη χονδρική πώληση τροφίμων και γενικά καταναλωτικών αγαθών στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται 1,769 επιχειρήσεις και ο συνολικός τους τζίρος για το 1999 ανέρχεται περίπου στο ποσό του 1,5 τρισ. δρχ. (στοιχεία ICAP). Ο εν λόγω κλάδος αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα και ιδιαίτερα οι μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις κλείνουν με γοργό ρυθμό. Η κρίση εστιάζεται κυρίως στις κλασικές μορφές χονδρεμπορίου εξαιτίας της συγκέντρωσης των μεγάλων αλυσίδων σούπερ μάρκετ, τα οποία προμηθεύονται τα προϊόντα από τους προμηθευτές (βιομηχανίες, βιοτεχνίες κ.λ.π.), αλλά και λόγω του χαμηλού επιπέδου της οργάνωσης των επιχειρήσεων και των υπηρεσιών που παρέχει το χονδρεμπόριο προς τη βιομηχανία.

Τα καταστήματα cash & carry αναπτύχθηκαν στη χώρα μας την τελευταία δεκαετία και κυρίως μετά την εγκατάσταση της εταιρείας ΜΑΚΡΟ στην Ελλάδα, το 1992.

Στα τέλη του 1998 λειτουργούσαν 81 cash & carry που το κύριο χαρακτηριστικό τους ήταν ότι τα 51 από αυτά ανήκαν σε επιχειρήσεις, που είχαν και αλυσίδα σούπερ μάρκετ. Οι μεγαλύτερες εταιρείες του κλάδου είναι η ΜΕΤΡΟ Α.Ε. (36,8 δισ. δρχ. περίπου), η ΕΝΑ Α.Ε. (31,4 δισ. δρχ.) και η ΜΑΚΡΟ Α.Ε. (116,3 δισ. δρχ.) (στοιχεία 1998).

VI. Σύμφωνα με το άρθρο 4, παρ. 2, εδαφ. β. του Ν. 703/77 όπως ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα, τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσοτέρων άλλων επιχειρήσεων.

Στη συγκεκριμένη υπόθεση, με την συμφωνία εξαγοράς του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ΤΡΟΦΟ Α.Ε από την εταιρεία ΑΛΦΑ ΒΗΤΑ αποκτάται ο πλήρης έλεγχος της πρώτης και εμμέσως των θυγατρικών αυτής από την τελευταία και συνεπώς δημιουργείται συγκέντρωση επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθ. 4 παρ.2 β, που εμπίπτει στις σχετικές ρυθμίσεις του νόμου αυτού.

Σύμφωνα με το άρθρο 4β παρ. 1 του νόμου 703/77 (όπως αυτό τροποποιήθηκε τελευταία με το άρθρο 1 παρ. 4 του Ν. 2837/2000, ΦΕΚ Α' 178/3.8.2000), κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε 10 εργάσιμες μέρες από την σύναψη της συμφωνίας ή την δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχειρήσεως, όταν:

α) με τη συγκέντρωση αποκτάται ή αυξάνεται μερίδιο αγοράς των προϊόντων ή των υπηρεσιών, που αφορά ή συγκέντρωση, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 4στ, που αντιπροσωπεύει στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό, σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών, τμήμα της, τουλάχιστον τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) του συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποιείται με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που θεωρούνται ομοειδή από τον καταναλωτή λόγω των ιδιοτήτων, της τιμής τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται ή

β) ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ, ανέρχεται στην εθνική αγορά, τουλάχιστον σε εκατόν πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) Ευρώ και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, κάθε μία χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) Ευρώ.

Η εν λόγω συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση σύμφωνα με τις διατάξεις του αρθ. 4β παρ 1, του Ν. 703/77, όπως ισχύει, δεδομένου ότι καλύπτεται τουλάχιστον μία από τις προϋποθέσεις που ορίζει ο ως άνω νόμος και συγκεκριμένα αυτή του κύκλου εργασιών.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η εταιρεία ΑΛΦΑ ΒΗΤΑ που αποκτά τον έλεγχο της ΤΡΟΦΟ και εμμέσως των θυγατρικών της τελευταίας, είχε υποχρέωση γνωστοποίησης της συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρθρο 4β, πράγμα το οποίο έπραξε εμπρόθεσμα.

VII. Σύμφωνα με το άρθρο 4γ παρ. 1 του Ν. 703/77, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων τμήμα της και ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης.

Με βάση όσα αναφέρθηκαν στις ενότητες VI και V, παρατηρούμε τα εξής:

1. Στις σχετικές γεωγραφικές αγορές (νομούς) στις οποίες δραστηριοποιούνται και οι δύο συμμετέχουσες στη συγκέντρωση αλυσίδες σούπερ μάρκετ, το συνολικό μερίδιο αγοράς τους ανέρχεται στους Νομούς Αττικής, Ευβοίας, Κορινθίας και Αχαΐας σε ποσοστά που είναι μεν υψηλά αλλά δεν κρίνονται ως εξαιρετικά υψηλά, ενώ στις υπόλοιπες επιμέρους σχετικές αγορές όπου έχει παρουσία μόνο η εξαγοραζόμενη το μερίδιο της δεν ξεπερνά το 20%.

Στις ανωτέρω σχετικές γεωγραφικές αγορές, ο όμιλος ΑΛΦΑ ΒΗΤΑ θα ενισχύσει τη θέση του, λαμβάνοντας όμως υπόψη, ότι στις ίδιες αγορές δραστηριοποιούνται μεγάλες αλυσίδες σούπερ μάρκετ (ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ, ΒΕΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ, ΑΤΛΑΝΤΙΚ κ.α.) οι οποίες διαθέτουν μεγάλο αριθμό καταστημάτων και έχουν μεγάλη διαπραγματευτική δύναμη έναντι των προμηθευτών τους, εκτιμάται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν θα έχει ως αποτέλεσμα το σημαντικό περιορισμό του ανταγωνισμού στις εν λόγω σχετικές γεωγραφικές αγορές.

2. Μετά δε την απόκτηση της ΤΡΟΦΟ από την ΑΛΦΑ ΒΗΤΑ, οι δύο εταιρείες θα παρουσιάσουν συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 245 δισ. δρχ. (δεύτερος σε μέγεθος όμιλος) και μερίδιο αγοράς 10% περίπου στην εθνική αγορά, ενώ πρωταρχική θέση κατέχει ο όμιλος ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ/PROMODES, ο οποίος μετά την συνεργασία του με την γαλλική εταιρεία CARREFOUR είναι ιδιαίτερα ενισχυμένος και το μερίδιο του στη εθνική αγορά αναμένεται να υπερβαίνει το 15%, υπερέχοντας σημαντικά από τους λοιπούς ανταγωνιστές του (ΣΚΑΒΕΝΙΤΗΣ 6,8%, ΒΕΡΟΠΟΥΛΟΣ 5,4%).

3. Σύμφωνα με το πνεύμα αλλά και το γράμμα ("ιδίως") του νόμου η δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση αποτελεί ένα μόνο τρόπο πρόκλησης κινδύνων σημαντικού περιορισμού του ανταγωνισμού. Έτσι, ακόμη και όταν το μερίδιο αγοράς των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στην συγκέντρωση δεν είναι ικανό να θεμελιώσει κρίση δεσπόζουσας θέσης, ο δυνατός περιορισμός του ανταγωνισμού πρέπει να ελέγχεται γενικότερα και μπορεί να προκύψει ακόμα και με όχι ιδιαίτερα υψηλό μερίδιο αγοράς. Σχετικά πρέπει να συνυπολογιστούν οι ακόλουθες πλευρές του προβλήματος:

α. Οι επιχειρήσεις σούπερ μάρκετ και το εμπόριο λιανικής γενικότερα αποτελούν έναν ενδιάμεσο κρίκο στην κάθετη αλυσίδα ανάμεσα στους προμηθευτές (σε αυτούς εννοούνται οι παραγωγοί και οι εισαγωγείς) και στους τελικούς καταναλωτές. Ενώ οι τελικοί καταναλωτές είναι οικονομικές μονάδες χωρίς δύναμη στην αγορά (μεμονωμένα νοικοκυριά), οι προμηθευτές μπορεί να είναι επιχειρήσεις με μεγάλη δύναμη αγοράς και πολύ ισχυρή θέση στο συγκεκριμένο κλάδο τους. Έτσι έχουμε μία εικόνα αγοράς με κάθετες σχέσεις ανάμεσα σε ολιγοπώλια, όπου πρέπει να γίνουν οι εξής παρατηρήσεις: (i) εκτός από τις μεγάλες επιχειρήσεις με σημαντική δύναμη, στην αγορά δραστηριοποιείται και ένα μεγάλο πλήθος μικρών επιχειρήσεων τόσο στο επίπεδο του προμηθευτή (π.χ. μικροί παραγωγοί τυριού) όσο και στο επίπεδο λιανικής (π.χ. παντοπωλεία ή μικρά σούπερ μάρκετ). Τέτοιες επιχειρήσεις μικρού μεγέθους έχουν ιδιαίτερα χαμηλή διαπραγματευτική δύναμη (οι μικροί παραγωγοί στη σχετική θέση τους ως προς τα μεγάλα σούπερ μάρκετ, αλλά και τα μικρά σούπερ μάρκετ στη σχετική θέση τους ως προς τους μεγάλους προμηθευτές σε ορισμένους κλάδους). (ii) Η σχετική διαπραγματευτική δύναμη των προμηθευτών και των σούπερ μάρκετ εξαρτάται από το μέγεθος της κάθε επιχείρησης και μπορεί να διαφέρει σημαντικά από περίπτωση σε περίπτωση. Η εν λόγω συγκέντρωση, μέσω της αύξησης του συνολικού μεριδίου αγοράς της, αναμένεται να οδηγήσει σε αύξηση της σχετικής διαπραγματευτικής δύναμης της οικονομικής μονάδας που δημιουργείται από τη συγκέντρωση (ιδίως επειδή η ΤΡΟΦΟ μέσω της ΕΝΑ δραστηριοποιείται και στο χονδρικό εμπόριο). Όμως, κατά τα παραπάνω, η συγκέντρωση δεν αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικό περιορισμό του ανταγωνισμού τόσο γιατί υπάρχουν και ισχυρότεροι όμιλοι στο επίπεδο της λιανικής πώλησης όσο και γιατί υπάρχουν σχετικά ισχυρές μονάδες στο επίπεδο του παραγωγού.

β. Σε μία αγορά με ολιγοπωλιακή δομή, μια συγκέντρωση όπως η εν λόγω θα μπορούσε να προκαλέσει ή να επιταχύνει, ως αντίδραση, συγκέντρωση από την πλευρά άλλων ανταγωνιστών. Στην προκείμενη περίπτωση, πρέπει να παρατηρηθεί ότι τα τελευταία 10-15 χρόνια έχει παρατηρηθεί στην ελληνική αγορά μια αυξημένη τάση συγκέντρωσης στον κλάδο. Επιπλέον, εκπρόσωποι των μεγάλων επιχειρήσεων με δηλώσεις τους στον τύπο, προβλέπουν ότι στην αγορά θα "επιβιώσουν" μόνο πέντε με δέκα όμιλοι, κάτι που πιθανόν να σηματοδοτεί και την πρόθεσή τους για μελλοντικές συγκεντρώσεις. Ανεξάρτητα από αυτές τις προθέσεις και ανεξάρτητα από τη συγκέντρωση που εξετάζεται εδώ, φαίνεται πιθανό ότι στα επόμενα χρόνια θα υπάρχει τόσο μία είσοδος μεγάλων ξένων επιχειρήσεων όσο και μια τάση συγκέντρωσης των επιχειρήσεων που ήδη δραστηριοποιούνται στην ελληνική αγορά. Αυτές οι τάσεις δεν συνδέονται αναγκαστικά με μείωση του ανταγωνισμού ιδίως στο βαθμό που δεν θα δημιουργηθούν εμπόδια εισόδου (νομικά, τεχνολογικά, λόγω της στρατηγικής συμπεριφοράς των ισχυρών επιχειρήσεων, ή άλλα) και αντίθετα γίνει εκμετάλλευση οικονομιών κλίμακας. Επιπρόσθετα, ενίσχυση του ανταγωνισμού μπορεί να επέλθει για λόγους αλλαγής κάποιων καθημερινών συνηθειών των νοικοκυριών (π.χ. παράδοση έτοιμου φαγητού στο σπίτι) ή τεχνολογικών λόγων (π.χ. αγορά καταναλωτικών αγαθών μέσα από το διαδίκτυο με παράδοση στο σπίτι).

γ. Η ΑΛΦΑ ΒΗΤΑ και η ΤΡΟΦΟ δεν απευθύνονται ως σήμερα ακριβώς στους ίδιους καταναλωτές. Συγκεκριμένα, υπάρχει μια "κάθετη διαφοροποίηση προϊόντος", με την ΑΛΦΑ ΒΗΤΑ να απευθύνεται σε πελάτες υψηλού και μέσου εισοδήματος και την ΤΡΟΦΟ σε πελάτες με μέσο και χαμηλό εισόδημα. Παράλληλα, υπάρχει μια μερική επικάλυψη ανάμεσα στα φάσματα των προϊόντων που πωλούνται από τα καταστήματα της κάθε επιχείρησης. Δεν είναι γνωστό αν θα επιλεγεί να διατηρηθεί στο μέλλον το σήμα της ΤΡΟΦΟ ή όχι. Υπάρχουν δυο δυνατές εμπορικές επιλογές ως προς αυτό το σημείο, κάθε μία από τις οποίες θα μπορούσε να έχει θετικές αλλά και αρνητικές επιδράσεις στις εταιρίες και σε κάποιες ομάδες καταναλωτών. Σε κάθε περίπτωση πάντως, και στο βαθμό που υπάρχει είσοδος νέων επιχειρήσεων και γενικότερα ανταγωνισμός στον κλάδο, αυτή η παράμετρος του προβλήματος δεν είναι κρίσιμη ως προς την εκτίμηση της επίδρασης στον ανταγωνισμό.

4. Συνυπολογίζοντας όσα εκτέθηκαν παραπάνω (VII 1-3), δεν αναμένεται ότι η εν λόγω συγκέντρωση θα προκαλέσει σημαντική μείωση του ανταγωνισμού στην αγορά της λιανικής πώλησης.

5. Τέλος, με την ολοκλήρωση της εν λόγω εξαγοράς δεν θα προκύψει αύξηση μεριδίου στη σχετική αγορά της χονδρικής πώλησης, δεδομένου ότι η εξαγοράζουσα δεν δραστηριοποιείται σε αυτή και άρα δεν αναμένεται να επηρεασθεί σημαντικά ο ανταγωνισμός.

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΕΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

Σύμφωνα με το άρθρο 9 της σύμβασης, οι βασικοί μέτοχοι-πωλητές, Δ. Σπανός και Κων. Σπανός υποχρεούνται να

μην ενεργούν για μια τετραετία μετά την ημέρα της μεταβίβασης άμεσα ή έμμεσα, πράξεις ανταγωνιστικές προς τους σκοπούς της εταιρείας, να μη συμμετέχουν σε προσωπικές εταιρείες ή ΕΠΕ ή να είναι μέλη Δ.Σ ή διευθυντικά στελέχη Α.Ε που έχουν σκοπούς ανταγωνιστικούς με τους σκοπούς της εταιρείας με συμμετοχή άνω του 45%. Επίσης υποχρεούνται να μην προσλάβουν για μία τριετία πρόσωπα που ασχολούνται ή έχουν απασχοληθεί από την εταιρεία.

Οι περιορισμοί αυτοί θεωρούνται εύλογοι και αναγκαίοι για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αποφαίνεται ότι η συγκέντρωση επιχειρήσεων η οποία συνίσταται στην εξαγορά από την εταιρεία ΑΛΦΑ ΒΗΤΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε. του συνόλου των μετοχών της εταιρείας ΤΡΟΦΟ Α.Ε. ΕΙΣΑΓΩΓΑΙ - ΕΞΑΓΩΓΑΙ - ΕΜΠΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΕΥΡΕΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ και γνωστοποιήθηκε στις 30.10.2000, σύμφωνα με το άρθρο 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει, δεν αναμένεται να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στις επιμέρους σχετικές αγορές τις οποίες αυτή αφορά και ως εκ τούτου δεν συντρέχει νόμιμος λόγος απαγόρευσής της.

Η απόφαση εκδόθηκε την 18η Ιανουαρίου 2001.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΖΟΥΓΑΝΑΤΟΣ

Η Γραμματέας
Α. ΤΡΙΒΕΛΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘΜ. 177/ΙΙΙ/2001 (9)

Προληπτικός έλεγχος της γνωστοποιηθείσας, βάσει του άρθρου 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει, όπως ισχύει, η οποία συνίσταται στην απορρόφηση της εταιρίας ΣΙΤΙΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (CITICOM) από την εταιρεία ΡΑΔΙΟ Α. ΚΟΡΑΣΙΔΗΣ TELECOM Α.Ε.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης την 21η Δεκεμβρίου 2000, ημέρα Πέμπτη και ώρα 11 π.μ., με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Δημήτρης Τζουγανάτος
Μέλη : Ηλίας Βλάσσης,
Θεόδωρος Δεληγιαννάκης,
Αντώνιος Μέγγουλης, κωλυόμενου του τακτικού Κωνσταντίνου Ηλιόπουλου,
Λεωνίδας Νικολούζος,
Ιωάννης Κατσουλάκος
Χαρίσιος Ταγαράς και
Νικόλαος Βέττας.
Γραμματέας : Αικατερίνη Τριβέλη, κωλυομένης της Αλεξάνδρας-Μαρίας Ταραμπίκου

Τα λοιπά τακτικά ή/και αναπληρωματικά μέλη, αν και προσκλήθηκαν, δεν προσήλθαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της Συνεδριάσεως ήταν ο προληπτικός έλεγχος της από 17 Ιουλίου 2000, γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης επιχειρήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει, η οποία συνίσταται στην απορρόφηση της εταιρίας ΣΙΤΙΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (CITICOM) από την εταιρεία ΡΑΔΙΟ Α. ΚΟΡΑΣΙΔΗΣ TELECOM Α.Ε.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν οι δύο ως άνω αναφερόμενες εταιρείες δια της πληρεξουσίας αυτών δικηγόρου Αλεξάνδρας Κανελλοπούλου.

Στην αρχή της συνεδρίασης, το λόγο έλαβε η Εισηγήτρια της Γραμματείας επί της υποθέσεως, η οποία ανέπτυξε τη γραπτή εισήγησή της και κατέληξε προτείνοντας τη μη απαγόρευση της κρινόμενης συγκέντρωσης, δεδομένου ότι, κατά την κρίση της Υπηρεσίας, δεν θα έχει ως αποτέλεσμα τον σημαντικό περιορισμό του ανταγωνισμό στις επιμέρους σχετικές αγορές τις οποίες αφορά. Στην συνέχεια, το λόγο έλαβε η ανωτέρω πληρεξουσία δικηγόρος της εταιρείας που γνωστοποίησε τη συγκέντρωση, η οποία συντάχθηκε με την εισήγηση της Γραμματείας, ανέπτυξε τις θέσεις της ενδιαφερόμενης εταιρείας, απάντησε σε ερωτήσεις που της υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησε την έγκριση της συγκέντρωσης.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε διάσκεψη την 11η Ιανουαρίου 2001, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:30 π.μ., στην ίδια ως άνω αίθουσα, αφού έλαβε υπόψη τα στοιχεία του σχετικού φακέλου, την εισήγηση της Γραμματείας και τις απόψεις που διετύπωσε, προφορικώς, η ενδιαφερόμενη εταιρεία,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

Η εταιρία ΚΟΡΑΣΙΔΗΣ-TELECOM, συστήθηκε το 1993, εδρεύει στο Δήμο Πειραιά και δραστηριοποιείται στον κλάδο της κινητής τηλεφωνίας. Αναλυτικότερα, όπως περιγράφεται στο άρθρο 3 του καταστατικού της, ο σκοπός της συνίσταται κυρίως στην παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών προς το κοινό που αναπτύσσονται και προσφέρονται μέσω του Κυψελοειδούς Δικτύου GSM Κινητής Τηλεπικοινωνίας της PANAFON, στην προμήθεια, εμπορία και εγκατάσταση παντός είδους τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού, ανταλλακτικών και εξαρτημάτων κινητής τηλεφωνίας, στην ολοκληρωμένη υποστήριξη πριν και μετά την πώληση, συντήρηση και επισκευή του ως άνω εξοπλισμού, στην αντιπροσώπευση, εμπορία και παροχή υπηρεσιών στο τομέα της τηλεπικοινωνίας καθώς και στην αντιπροσώπευση και εμπορία γενικά ηλεκτρικών ειδών.

Η διοίκηση της ΚΟΡΑΣΙΔΗΣ-TELECOM, ασκείται από κοινού από την εταιρία PANAFON και τον πλειοψηφούντα μέτοχο αυτής Ανδρέα Κορασίδη.

Η CITICOM συστήθηκε το 1993, εδρεύει στον Δήμο Αγ. Παρασκευής, και δραστηριοποιείται επίσης στον κλάδο της κινητής τηλεφωνίας. Ειδικότερα, όπως περιγράφεται στο άρθρο 3 του καταστατικού της, ο σκοπός της συνίσταται κυρίως στην παροχή, προώθηση και μεταπώληση κάθε φύσης τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, στην εγκατάσταση ή/και λειτουργία ή/και διαχείριση ή/και εκμετάλλευση δικτύων τηλεπικοινωνιών, στην προμήθεια, εισαγωγή, εξαγωγή, εμπορία και εγκατάσταση κάθε φύσης τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού και ηλεκτρονικών προϊόντων, ανταλλακτικών και εξαρτημάτων, στη μελέτη, έρευνα, ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών συναλλαγών και τηλεπικοινωνιών, στην παροχή υπηρεσιών ολοκληρωμένης υποστήριξης πριν και μετά την πώληση κάθε μονάδας, συντήρηση και επισκευή τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού και ηλεκτρονικών προϊόντων, ανταλλακτικών και εξαρτημάτων. Η CITICOM αποτελεί έναν από τους εμπορικούς συνεργάτες της εταιρίας PANAFON. Η CITICOM ελέγχεται από την κυπριακή εταιρία Harewood Enterprises Ltd, σε ποσοστό περίπου 53%.

Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους λόγω των χαρακτηριστικών τους, της τιμής τους και της σκοπούμενης χρήσης τους. Δεδομένου ότι οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση εταιρίες αποτελούν εμπορικούς συνεργάτες της εταιρίας PANAFON, η οποία έχει επιλέξει να μην παρέχει απευθείας υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας αλλά μέσω εμπορικών συνεργατών, θεωρούνται ως σχετικές αγορές στην εν λόγω συγκέντρωση α) η παροχή των υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας β) η λιανική πώληση εξοπλισμού κινητής τηλεφωνίας.

Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πωλούν τα σχετικά προϊόντα υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού. Στην συγκεκριμένη περίπτωση ως σχετική γεωγραφική αγορά θεωρείται αυτή του συνόλου της ελληνικής επικράτειας.

Η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4β παρ. 1, του Ν. 703/77, όπως τροποποιήθηκαν από τον ν. 2837/3.8.2000, δεδομένου ότι καλύπτεται η μία τουλάχιστον εκ των δύο προϋποθέσεων που ορίζει ο νόμος, ήτοι ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ, ανέρχεται στην εθνική αγορά, τουλάχιστον σε εκατόν πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) ευρώ και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, καθεμία χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ.

Συνεπώς οι επιχειρήσεις είχαν την υποχρέωση προηγούμενης γνωστοποίησης της συγκέντρωσης τους σύμφωνα με το άρθρο 4β, όπως και το έπραξαν εμπρόθεσμα.

Συγκεκριμένα την 10.7.2000 υπέγραψαν το Σχέδιο Συμβάσεως Συγχωνεύσεως και την 17.7.2000 γνωστοποιήθηκε στην Υπηρεσία μας.

Σύμφωνα με το άρθρο 4γ παρ. 1 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή υπηρεσιών τμήμα της και ιδίως με την δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης ή ενίσχυση προϋπάρχουσας.

Οι συμμετέχουσες στην συγκέντρωση επιχειρήσεις αποτελούν Εμπορικούς Συνεργάτες (Service Providers) της PANAFON, της μιας εκ των τριών εταιριών δικτύου κινητής τηλεφωνίας στην χώρα μας και δραστηριοποιούνται στην παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και εμπορία συσκευών κινητής τηλεφωνίας. Ανταγωνιστές τους στην εν λόγω σχετική αγορά έχουν τους υπόλοιπους εμπορικούς συνεργάτες της PANAFON, τους εμπορικούς συνεργάτες των εταιριών TELESTET και COSMOTE, καθώς και κατά περίπτωση πραγματικούς ή δυνητικούς ανταγωνιστές τις ίδιες τις εταιρίες PANAFON, TELESTET και COSMOTE.

Με βάση τον συνολικό αριθμό των συνδρομητών και στα τρία δίκτυα της κινητής τηλεφωνίας κατά το έτος 1999 το μερίδιο της ΚΟΡΑΣΙΔΗΣ-TELECOM ήταν 3,58% και της CITICOM 2,22%, ήτοι συνολικά 5,8%. Επίσης σε σχέση με τον συνολικό αριθμό των συνδρομητών της PANAFON το έτος 1999, το μερίδιο της ΚΟΡΑΣΙΔΗΣ-TELECOM ήταν 8,4% και της CITICOM 5,2%, ήτοι συνολικά 13,6%. Τέλος στο σύνολο των σχετικών αγορών (τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες και εμπορία συσκευών κινητής τηλεφωνίας) με βάση το συνολικό κύκλο εργασιών το 1999 των κυριοτέρων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην εν λόγω σχετική αγορά, το μερίδιο της ΚΟΡΑΣΙΔΗΣ-TELECOM ήταν 3,30% και της CITICOM 2,84%, ήτοι συνολικά 6,14%.

Δεδομένου ότι η αγορά κινητής τηλεφωνίας στην χώρα μας αποτελεί έναν ραγδαία αναπτυσσόμενο οικονομικό κλάδο τον οποίο ενίσχυσε ανταγωνιστικά η είσοδος του ΟΤΕ μέσω της θυγατρικής του COSMOTE, του μικρού συνολικά μεριδίου αγοράς των συμμετέχουσων στην συγκέντρωση επιχειρήσεων και του γεγονότος ότι δεν υπάρχουν νομικά ή πραγματικά εμπόδια εισόδου για τις επιχειρήσεις που επιθυμούν να συνεργασθούν ως εμπορικοί συνεργάτες με τις εταιρίες δικτύων, εκτιμούμε ότι η γνωστοποιούμενη συγκέντρωση δεν θα περιορίσει ή θα νοθεύσει τον ήδη υπάρχοντα ανταγωνισμό, και αποφασίζουμε την μη απαγόρευση της.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αποφαίνεται ότι η από 17 Ιουλίου 2000 γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση επιχειρήσεων, η οποία πραγματοποιείται με την απορρόφηση της εταιρίας ΣΙΤΙΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (CITICOM) από την εταιρεία ΡΑΔΙΟ Α. ΚΟΡΑΣΙΔΗΣ TELECOM Α.Ε., δεν αναμένεται να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στις επιμέρους σχετικές αγορές τις οποίες αυτή αφορά και ως εκ τούτου δεν συντρέχει νόμιμος λόγος απαγόρευσής της.

Η απόφαση εκδόθηκε την 23η Ιανουαρίου 2001

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος	Η Γραμματέας
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΖΟΥΓΑΝΑΤΟΣ	Α. ΤΡΙΒΕΛΗ